KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 6.4.2005
COM(2005) 122 końcowy

2005/0037 (COD)
2005/0038 (CNS)
2005/0039 (CNS)
2005/0040 (COD)

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.

ustanawiający na lata 2007-2013 program ramowy „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJKIEGO I RADY

Ustanawiającej na lata 2007-2013 program szczegółowy „Walka z przemocą (Daphne) oraz profilaktyka i informacja antynarkotykowa” jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

Ustanawiającej na lata 2007-2013 program szczegółowy „Prawa podstawowe i obywatelstwo” jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

Ustanawiającej na lata 2007-2013 program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych" jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość"

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJKIEGO I RADY

Ustanawiającej na lata 2007-2013 program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych" jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość"

(przedstawione przez Komisję)

{SEC(2005) 434}

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.

ustanawiający na lata 2007-2013 program ramowy „Prawa podstawowe i sprawiedliwość"

Komunikat ustanawiający program ramowy „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" stanowi element spójnego zbioru propozycji, których celem jest zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w ramach perspektyw finansowych 2007. W istocie trzy podstawowe cele – wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość – mają być rozwijane równolegle i z jednakową intensywnością, co umożliwi podejście zrównoważone i oparte na zasadach demokracji, poszanowania dla praw i wolności podstawowych oraz państwa prawa. Każdemu z tych celów jest poświęcony osobny program ramowy, zapewniający niezbędną spójność interwencji w poszczególnych obszarach działań oraz wyraźne powiązanie celów politycznych z zasobami dostępnymi na potrzeby ich wspierania. Ponadto struktura ta stanowi znaczne uproszczenie i racjonalizację dotychczasowego wsparcia finansowego w obszarze wolności, sprawiedliwości i bezpieczeństwa, umożliwiając tym samym większą elastyczność w określaniu priorytetów oraz zwiększając ogólną przejrzystość działań.

1. WSTĘP

Integracja europejska postępowała pierwotnie w sferze ekonomicznej, wraz z utworzeniem jednolitego rynku i wprowadzeniem jednej waluty. W uzupełnieniu ustanowienia zintegrowanego i pozbawionego granic wewnętrznych obszaru gospodarczego utworzona została przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, przewidziana w Traktacie Amsterdamskim. Obecnie konieczne jest dalsze rozwijanie i wzmacnianie tej przestrzeni.

W komunikacie „Budowanie naszej wspólnej przyszłości – Wyzwania polityczne i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013"[1] Komicja stwierdziła: *„Wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość są podstawowymi wartościami, które stanowią kluczowe elementy europejskiego modelu społeczeństwa. (...) W tym kontekście, rozwijanie tego wymiaru Unii Europejskiej jest nową granicą integracji: prawdziwa przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości jest niezbędną podstawową konstrukcją Unii Europejskiej, sercem politycznego projektu rozszerzonej Unii"*[2].

Poszczególne aspekty przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości wyznaczają równowagę pomiędzy gwarantowaniem podstawowych praw jednostki a realizacją podstawowych obowiązków oczekiwanych po Unii[3].

Rozwój przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stanowi odpowiedź na zasadniczy problem nurtujący mieszkańców Państw wchodzących w skład Unii. Z tego

---

1 COM(2004) 101.

2 „Budowanie naszej wspólnej przyszłości – Wyzwania polityczne i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013" - COM(2004) 101 z 10.2.2004.

3 „Wolność stanowi wspólną zasadę, filar projektu europejskiego. Ale bez bezpieczeństwa, bez uznawanego przez ludność systemu prawa i sprawiedliwości, nie można zagwarantować korzystania z wolności i egzekwowania poszanowania wartości demokratycznych. Wobec tego europejska przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stanowi gwarancję dla zasad demokracji i poszanowania praw człowieka. Jako istotny element obywatelstwa europejskiego, powszechne uznanie tych zasad, obecnie zapisanych w Karcie Praw Podstawowych, stanowi fundament integracji dla każdego mieszkańca Unii.", „Projekt Unii Europejskiej" - COM (2002) 247.

względu w listopadzie 2004 roku Rada Europejska przyjęła program haski, będący kontynuacją programu przyjętego w roku 1999 przez Radę Europejską z Tampere. Przyjmując za podstawę wyniki programu z Tampere, program haski stanowi nowy plan umożliwiający Unii pogłębianie dotychczasowych osiągnięć oraz stawianie czoła nowym wyzwaniom. W programie nacisk kładzie się na fakt, że tworzenie Europy dla obywateli wymaga nie tylko pełnego poszanowania praw podstawowych, lecz także ich aktywnego promowania.

Unijne wartości i cele znalazły potwierdzenie w Traktacie Konstytucyjnym, dzięki zawarciu w nim tekstu Karty Praw Podstawowych. Ponadto przystąpienie do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności wzmocni zaangażowanie Europy na rzecz ochrony praw człowieka w następstwie wprowadzenia zewnętrznej kontroli sądowej nad przestrzeganiem praw podstawowych przez Unię Europejską[4]. Wzmocnienie ochrony i promocji praw podstawowych pociąga za sobą również konieczność podejmowania bardziej skoordynowanych działań przeciwko zjawiskom rasizmu, ksenofobii i antysemityzmu, poprzez silniejsze wspieranie międzywyznaniowego i wielokulturowego dialogu celem propagowania zrozumienia i wzajemnej wiedzy o sobie.

Taki rozwój sytuacji oznacza znaczne wzmocnienie wartości podstawowych, stanowiących sedno projektu europejskiego. Unia Europejska będzie prawnie zobowiązana nie tylko respektować te prawa i wartości, lecz także zapewnić ich skuteczne promowanie we wszystkich obszarach działań (zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych) należących do jej kompetencji. Ponadto konieczna będzie szybka intensyfikacja działań monitorujących, mających na celu zapewnienie przyjęcia tego samego podejścia przez wszystkie Państwa Członkowskie w ramach ich obszarów kompetencji, w szczególności w kontekście poszerzania i dywersyfikacji Unii oraz związanych z tym wyzwań. Promowanie obywatelstwa Unii Europejskiej powinno przyczynić się do kształtowania poczucia przynależności do unii, która podziela wspólne prawa i wartości podstawowe, jednocześnie chroniąc i respektując różnorodność kultur i tradycji narodów Europy.

Jednym z elementów ochrony praw zapisanych w Karcie Praw Podstawowych, w szczególności prawa do nietykalności fizycznej, jest bez wątpienia walka z przemocą. Związki pomiędzy przemocą a kilkoma innymi prawami podstawowymi (do wolności, bezpieczeństwa, zdrowia, zatrudnienia itd.) są na tyle silne, że konieczne jest wspieranie ogólnej realizacji tych praw w związku z nietykalnością fizyczną osób. To samo dotyczy walki z narkomanią i handlem narkotykami, stanowiącej obszar, na którym od 1990 roku realizowana jest kompleksowa, interdyscyplinarna i zintegrowana strategia, jednak bez jednoznacznie zdefiniowanego wsparcia finansowego. Strategia ta oparta jest na pięciu podstawowych elementach, do których należą: ograniczanie popytu, ograniczanie podaży i walka z nielegalnym obrotem, współpraca międzynarodowa, koordynacja na poziomie krajowym i europejskim oraz informowanie, badania i ocena.

Budowanie Europy dla obywateli wiąże się również z ustanowieniem europejskiej przestrzeni sprawiedliwości, opartej na zasadach wzajemnego uznawania oraz budowania zaufania. Granice państw nie powinny dłużej stanowić przeszkody w rozstrzyganiu spraw cywilnych i handlowych ani we wszczynaniu postępowań sądowych i egzekwowaniu orzeczeń. Zasada swobody przemieszczania się umożliwia osobom fizycznym i przedsiębiorstwom realizację

[4] Artykuł I-9 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy stanowi, że Unia przystępuje do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Przystąpienie do Konwencji nie narusza kompetencji Unii określonych w Konstytucji.

swoich interesów cywilnych i handlowych w innych Państwach Członkowskich, lecz jednocześnie wymaga wdrożenia środków w zakresie prawa karnego, gwarantujących że przestępczość i przestępcy nie znajdą nigdzie bezpiecznego schronienia. W istocie niezgodność lub złożoność systemów prawno-administracyjnych w Państwach Członkowskich nie powinny utrudniać osobom fizycznym i przedsiębiorstwom korzystania z przysługujących im praw ani zniechęcać ich do tego.

Osiągnięcie tych wspólnych celów wymagać będzie stabilnych ram finansowych. Prace nad nowymi perspektywami finansowymi na lata 207-2013 stanowią dobrą okazję, aby uwzględnić przedstawiony wyżej rozwój sytuacji, a tym samym kształtować polityczny projekt poszerzonej Unii.

2. PROPONOWANE DZIAŁANIA INTERWENCYJNE – PROGRAM RAMOWY „PRAWA PODSTAWOWE I SPRAWIEDLIWOŚĆ"

2.1. Cele i struktura programu

W odpowiedzi na przedstawione wyżej wyzwania proponuje się ustanowienie programu ramowego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", w ramach którego wyróżnia się cztery cele szczegółowe:

(1) propagowanie rozwoju społeczeństwa europejskiego w oparciu o obywatelstwo Unii Europejskiej oraz o poszanowanie praw zapisanych w Karcie Praw Podstawowych; walka z antysemityzmem, rasizmem i ksenofobią oraz wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego w dziedzinie praw podstawowych;

(2) wkład w ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości poprzez zwalczanie przemocy oraz informację i profilaktykę antynarkotykową;

(3) propagowanie współpracy sądowej celem przyczynienia się do utworzenia prawdziwego europejskiego obszaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych i handlowych.

(4) propagowanie współpracy sądowej celem przyczynienia się do utworzenia prawdziwego europejskiego obszaru sprawiedliwości w sprawach karnych.

Każdy z tych celów posiada inną podstawę prawną w Traktatach. W związku z tym w skład programu ramowego wchodzić będą cztery odrębne instrumenty prawodawcze. Mimo to spójność polityczna będzie zapewniona, a każdy z programów szczegółowych odzwierciedlać będzie cele polityki, która – wraz z trzema pozostałymi – umożliwiać będzie rozwój obywatelstwa europejskiego oraz prawdziwego obszaru sprawiedliwości. Ponadto zgrupowanie tych wzajemnie uzupełniających się obszarów działań w jednym programie ramowym nie tylko poprawi ich spójność ogólną, lecz także zapewni lepsze reagowanie na potrzeby obywateli oraz pozwoli na bardziej elastyczne rozwiązywanie nowych, nieoczekiwanych problemów.

W dziedzinie praw podstawowych i obywatelstwa ostatecznym celem jest wykreowanie prawdziwej kultury praw podstawowych wśród wszystkich narodów Europy. Z tego względu zasadnicze znaczenie ma podjęcie znaczącego wysiłku rozpowszechniania informacji o prawach podstawowych, zarówno poprzez ogólne kampanie informacyjne, jak i w odpowiedzi na indywidualne zapytania. Zadania tego nie można oddzielić od potrzeby

intensyfikacji działań – m.in. legislacyjnych – mających na celu promowanie stosowania określonych praw, np. prawa do osobistej nietykalności fizycznej i praw związanych z obywatelstwem unijnym, a także zapewniania wsparcia i bodźców mających pomóc Państwom Członkowskim w wywiązywaniu się z obowiązków ciążących na nich w ramach ich obszarów kompetencji.

Zwalczanie przemocy we wszystkich jej postaciach (seksualnej, psychologicznej i psychicznej), w sferze publicznej i prywatnej, obejmować będzie: wsparcie dla ofiar i grup ryzyka (dzieci, młodzieży i kobiet); wspomaganie i wspieranie organizacji pozarządowych i innych organizacji działających na tym polu; rozpowszechnianie wyników uzyskanych w ramach dwóch programów Daphne wraz z ich adaptacją, transferem i wykorzystaniem przez innych beneficjentów lub na innych obszarach geograficznych; oraz identyfikacja działań przyczyniających się do pozytywnego traktowania osób zagrożonych przemocą.

W zakresie zwalczania narkomanii do najważniejszych wyzwań zalicza się rozpowszechnianie informacji oraz dalsze badania prowadzące do opracowania programów edukacyjnych, profilaktycznych i łagodzących negatywne skutki. Do istotnych kwestii należeć będzie nie tylko zmniejszenie popytu na narkotyki, lecz także ograniczenie ich podaży. Na tym właśnie obszarze istnieje potrzeba podjęcia środków w celu powstrzymania handlu narkotykami i związanej z nimi przestępczości, w szczególności gdy w grę wchodzą nowe, syntetyczne narkotyki lub ich chemiczne prekursory, a także w celu zwalczania prania pieniędzy.

Współpraca sądowa obejmuje intensyfikację starań mających na celu monitorowanie stosowania przez Państwa Członkowskie istniejącego dorobku prawnego w obszarach prawa cywilnego i karnego oraz harmonizację ustawodawstwa krajowego. Program przewiduje wspieranie różnorodnych działań, między innymi w zakresie poprawy dostępu do wymiaru sprawiedliwości i usprawnienia jego funkcjonowania; w zakresie szerszego stosowania ogólnej zasady wzajemnego uznawania, w tym uznawania decyzji i dokumentów innych niż wydawane przez władze sądowe; w zakresie wzmacniania mechanizmów informowania społeczeństwa; oraz w zakresie promowania szkoleń dla przedstawicieli środowiska prawniczego i ich wymiany w związku z dostępnymi instrumentami współpracy w tej dziedzinie. Program zachęca do wdrażania środków prawnych w celu realizacji i rozwijania wspólnych narzędzi współpracy oraz odpowiednich standardów dla określonych procedur, np. zasad zbierania materiału dowodowego. Ponadto propagowane będą również zasady ochrony osób uczestniczących w postępowaniu karnym – oskarżonych, świadków i ofiar.

Ogólną spójność w ramach czterech zdefiniowanych celów zapewnia się poprzez zastosowanie wspólnych zasad wdrażania i zarządzania, zgodnie z tym samym kalendarzem strategicznym, oraz poprzez koordynację procesów oceny i weryfikacji (patrz punkt 3.2). Dzięki temu program zapewni racjonalizację i uproszczenie, zwiększając przejrzystość i efektywność wydatkowania wspólnotowych środków. Dodatkowym priorytetem horyzontalnym, wspólnym dla wszystkich czterech obszarów działań, będzie zapewnienie aktywnego uczestnictwa zainteresowanych osób i podmiotów oraz większa otwartość na potrzeby zgłaszane ze strony społeczeństwa obywatelskiego.

2.2. Europejska wartość dodana

Omawiany program stanowić będzie dopełnienie dotychczasowych interwencji w tej dziedzinie na poziomie krajowym, pełniąc rolę katalizatora. Finansowana z funduszy UE współpraca podnosi świadomość spraw i wartości wspólnych dla Państw Członkowskich,

ułatwiając tym samym wypracowywanie wspólnych podejść, w tym prawodawstwa w tych obszarach. Osiągnięcie tego możliwe będzie poprzez realizację uzgodnionych celów polityki UE oraz promowanie ich stosowania w polityce krajowej; wspieranie transpozycji prawodawstwa Unii Europejskiej oraz jego jednolitego stosowania na terenie całej Europy; promowanie mechanizmów współpracy i koordynacji pomiędzy Państwami Członkowskimi; oraz współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego na poziomie europejskim.

We wszystkich programach szczegółowych zastosowany będzie zbiór wspólnych kryteriów oceny europejskiej wartości dodanej w odniesieniu do przedstawionych powyżej kategorii wyników. Przykłady kryteriów:

– wspieranie tylko takich działań, które są konieczne na poziomie europejskim dla realizacji celów Unii Europejskiej, jej prawodawstwa oraz mechanizmów wprowadzania w życie;

– wspieranie działań uzupełniających względem działań finansowanych na poziomie krajowym;

– intensyfikacja wymiany osób na poziomie UE, prowadzącej do synergii i efektu skali;

– aktywne angażowanie przedstawicieli Państw Członkowskich i innych zainteresowanych osób oraz podmiotów w realizację programu, celem jak najlepszego dopełniania dotychczasowych działań.

2.3. Komplementarność z innymi instrumentami i środkami realizacji polityki

W ramach programu dążyć się będzie do osiągnięcia synergii z pracami Agencji Praw Podstawowych, powstałej na bazie Europejskiego Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii z siedzibą w Wiedniu, ustanowionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 1035/97 z dnia 2 czerwca 1997 r.[5] Komisja wydając komunikat[6] zapoczątkowała szerokie konsultacje społeczne na temat zakresu działalności oraz zadań planowanej agencji. Konsultacje adresowane zostały do społeczeństwa obywatelskiego, m.in. do organizacji pozarządowych zaangażowanych w obronę praw człowieka, do krajowych instytucji zajmujących się propagowaniem i ochroną praw człowieka, do Państw Członkowskich, do instytucji UE, do Komitetu Wojskowego Unii Europejskiej (EUMC) oraz do Rady Europy. Wyniki przeprowadzonych konsultacji zostaną uwzględnione podczas definiowania dokładnych zadań nowej agencji. Jednak jej podstawowym celem będzie zbieranie i analiza danych na potrzeby definiowania polityki Unii Europejskiej w dziedzinie praw podstawowych.

W zakresie współpracy sądowej w sprawach cywilnych działania w ramach programu będą koordynowane z działaniami w ramach Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych, ustanowionej decyzją Rady 2001/470/CE z dnia 28 maja 2001 r.[7] w celu usprawnienia, uproszczenia i przyspieszenia skutecznej współpracy sądowej między Państwami Członkowskimi w sprawach cywilnych i handlowych. W ramach programu szczegółowego „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych" szczególną uwagę zwracać się będzie na Eurojust, który został ustanowiony decyzją Rady 2002/187/WSiSW z dnia 28

---

5 Dz.U. L 151 z 10.6.1997, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1652/2003 (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 33).

6 COM(2004) 693 z 25.10.2004.

7 Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 25

lutego 2002 r.[8] Eurojust jest organem Unii Europejskiej ustanowionym w celu wzmocnienia skuteczności właściwych władz w Państwach Członkowskich podczas dochodzenia i ścigania poważnych przestępstw o charakterze transgranicznym i zorganizowanym, w tym terroryzmu, poprzez stymulowanie i poprawę współpracy między tymi władzami. Eurojust kładzie szczególny nacisk na zapewnienie pełnej współpracy między właściwymi władzami krajowymi, stanowiąc tym samym istotne dopełnienie programu ramowego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość".

W odniesieniu do zawartego w omawianym programie celu jakim jest informowanie i profilaktyka antynarkotykowa, niezbędna jest intensyfikacja współpracy z krajami trzecimi oraz ścisła koordynacja działań z Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA). Agencja ta, z siedzibą w Lizbonie, została ustanowiona rozporządzeniem Rady (EWG) nr 302/93 z dnia 8 lutego 1993 r.[9], zmienionym rozporządzeniem Rady (WE) nr 3294/94 z dnia 22 grudnia 1994 r.[10] Jej zadaniem jest zbieranie i rozpowszechnianie obiektywnych, wiarygodnych i porównywalnych informacji na temat narkotyków i narkomanii w Europie. W tym celu Centrum współpracuje z krajami nienależącymi do UE oraz z międzynarodowymi organizacjami zajmującymi się tym zagadnieniem, w szczególności z Międzynarodowym Programem Ograniczania Narkomanii ONZ (UNDCP), ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO), z Grupą Pompidou Rady Europy, ze Światową Organizacją Celną (WCO), z Międzynarodową Organizacją Policji Kryminalnej (Interpol) oraz z Europejskim Urzędem Policji (Europol).

3. RACJONALIZACJA I UPROSZCZENIE

3.1. Przejście z dotychczasowych instrumentów

Ocena działań wspieranych przez Unię Europejską w tych dziedzinach w ubiegłych latach w pełni uznaje potrzebę ich kontynuowania, ponieważ dotyczą one konkretnych i rzeczywistych problemów oraz przyczyniają się do ich pozytywnego rozwiązywania, dopełniając realizowane w tych samych obszarach działania krajowe. Jednocześnie zidentyfikowano kilka słabych punktów, które wymagają rozwiązania aby działania europejskie zaczęły przynosić jeszcze lepsze wyniki. W istocie obecna sytuacja, w której mamy do czynienia z dużą liczbą niewielkich linii budżetowych lub funduszy *ad-hoc*, charakteryzujących się ograniczonym czasem obowiązywania i brakiem ogólnej spójności, uniemożliwia uzyskanie odpowiedniej sprawności działań unijnych, pozwalającej na osiąganie wyznaczonych celów oraz maksymalne wykorzystanie dostępnych zasobów ludzkich i finansowych. Realizacja tych programów oddzielnie oznacza, że nie korzystają one w pełni z prawdziwej synergii, a nawet mogą niepotrzebnie nakładać się na siebie. Wreszcie uzyskanie możliwie jak najlepszych rezultatów wiąże się z prawdziwą potrzebą ponownej oceny celów, charakteru interwencji oraz skali każdego z programów.

W proponowanym programie wykorzystano doświadczenia z wcześniejszych działań w tych samych dziedzinach. W istocie program stanowi w znacznej mierze rozwinięcie dwóch dotychczasowych działań przygotowawczych w zakresie ochrony i propagowania praw podstawowych oraz wspierania społeczeństwa obywatelskiego w dziesięciu nowych

---

[8] Dz.U. L 63 z 6.3.2002, str. 1. Decyzja zmieniona decyzją 2003/659/WSiSW (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 44).

[9] Dz.U. L 36 z 12.2.1993, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1651/2003 (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 30).

[10] Dz.U. L 341 z 30.12.1994, str. 7

Państwach Członkowskich, które zostaną teraz rozszerzone na wszystkie Państwa Członkowskie. W ramach popierania uczestnictwa w demokracji szczególną uwagę zwraca się na prawa podstawowe wynikające z obywatelstwa Unii.

W nawiązaniu do celu obejmującego promowanie współpracy sądowej, w programie zebrano środki wspierania współpracy w zakresie prawa cywilnego i karnego, mające na celu zapewnienie lepszej koordynacji pomiędzy tymi dziedzinami prawa w perspektywie wejścia w życie Traktatu Konstytucyjnego, który zniesie strukturę opartą na filarach. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych była do tej pory wspierana w ramach oddzielnego programu, a współpraca sądowa w sprawach karnych wchodziła w zakres programu AGIS. Obecna propozycja ma na celu lepszą odpowiedź na polityczne oczekiwania postulowanego w programie haskim wzmocnienia wymiaru sprawiedliwości oraz na potrzeby zgłaszane przez władze sądowe, środowisko prawnicze oraz ogół społeczeństwa obywatelskiego. Szkolenia sędziów i prokuratorów będą zintensyfikowane, a program zostanie uelastyczniony w sposób umożliwiający realizację nowych przedsięwzięć, np. skomputeryzowanego systemu wymiany informacji o karalności.

W zakresie zwalczania przemocy program stanowić będzie kontynuację dotychczasowego programu Daphne II, z niezbędnymi modyfikacjami mającymi zapewnić lepsze reagowanie na potrzeby zgłaszane ze strony społeczeństwa obywatelskiego, w tym z możliwością realizacji nowych rodzajów działań. Działanie w zakresie profilaktyki i informacji antynarkotykowej ma na celu konsolidację działań realizowanych obecnie w ramach różnych programów, a tym samym zwiększenie ich przejrzystości dla obywateli i uczestników. Przewiduje się wsparcie monitorowania i oceny konkretnych działań realizowanych w ramach unijnych planów działań oraz zachęcanie do większego zaangażowania ze strony społeczeństwa obywatelskiego.

3.2. Organizacja zbiorczego zarządzania

Kluczowym celem programu ramowego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" jest uproszczenie i racjonalizacja stosowanych instrumentów od strony prawnej i od strony zarządzania, optymalizacja struktury budżetu, zwiększenie wzajemnej spójności i zgodności programów oraz niedopuszczanie do dublowania się instrumentów. Omawiany program stanowi ważny krok naprzód w zakresie uproszczenia i elastyczności. W istocie ograniczona została liczba linii budżetowych i instrumentów prawnych. Taka koncentracja zasobów Unii zapewnia większą przejrzystość finansową oraz możliwość lepszej oceny wartości dodanej unijnych działań. Oczekuje się optymalizacji wyników w następstwie zwiększenia wzajemnej spójności celów poszczególnych programów szczegółowych oraz wzmocnienia współpracy i partnerstwa wszystkich zaangażowanych podmiotów.

Proponowana racjonalizacja przyniesie również korzyści użytkownikom, ponieważ zwiększy jawność, przejrzystość i spójność omawianych instrumentów. Potencjalnym beneficjentom będzie łatwiej składać wnioski o finansowanie w ramach poszczególnych obszarów dzięki bardziej znormalizowanemu podejściu oraz zharmonizowanym przepisom wykonawczym.

Program zarządzany będzie bezpośrednio przez Komisję. Szczegółowo rozpatrzono alternatywne mechanizmy realizacji (eksternalizacja lub wspólne zarządzanie), lecz na tym etapie nie uznano ich za opłacalne ze względu na stosunkowo niewielką wysokość kwot wchodzących w grę. W razie, gdyby okazało się to konieczne dla osiągnięcia celów postawionych w omawianym programie ramowym, można przewidzieć inną organizację zarządzania i/lub inne struktury.

Zarządzanie programem wymaga z konieczności stosunkowo wysokiego nakładu zasobów ludzkich. Jednak harmonizacja procedur w następstwie integracji programów szczegółowych w jednej strukturze umożliwi – dzięki efektowi skali – racjonalizację pod tym względem. Na przykład racjonalizacja procedur monitorowania i oceny pozwoli na uzyskiwanie lepszych wyników oraz ułatwi transfer dobrych praktyk. Podporządkowanie wszystkich czterech programów szczegółowych jednemu komitetowi również znacznie ułatwi bieżące zarządzanie programem ramowym.

Po wejściu w życie Traktatu Konstytucyjnego możliwa jest dalsza racjonalizacja. Program ramowy opracowany został zgodnie z postanowieniami obecnie obowiązujących Traktatów, przy czym w jego strukturze uwzględniono możliwość płynnego przejścia na nową strukturę przewidzianą przez Konstytucję, z możliwością dalszej harmonizacji programów szczegółowych „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych" i „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych".

4. ŚRODKI FINANSOWE

Całkowita kwota przewidziana na program ramowy „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" wynosi 543 mln EUR na lata 2007-2013 (w cenach bieżących). W ramach tego budżetu przewidziano 93,8 mln EUR na program „Prawa podstawowe i obywatelstwo", 106,5 mln EUR na program „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych", 196,2 mln EUR na program „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych" oraz 135,4 mln EUR na program „Walka z przemocą (Daphne) oraz profilaktyka i informacja antynarkotykowa". Do sumy wyjściowej zostało dodane 11,1 mln EUR z przeznaczeniem na koszty administracyjne.

Ponadto na ten sam okres przewidziano kwotę 164,9 mln EUR dla Agencji Praw Podstawowych, kwotę 110,6 mln EUR dla Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii oraz kwotę 133,4 mln EUR dla Eurojustu.

Kwoty te zostały oszacowane na podstawie przedstawionych i omówionych powyżej potrzeb. Uwzględniono przy tym odpowiednie doświadczenia wyniesione z dotychczasowych działań i programów związanych z prawami podstawowymi i sprawiedliwością.

5. WNIOSKI

Nowe perspektywy finansowe umożliwiają nie tylko lepsze dopasowanie celów i środków, lecz także uproszczenie i racjonalizację instrumentów celem zapewnienia optymalnego wykorzystania funduszy Unii Europejskiej.

Program ramowy „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" obejmuje ściśle powiązane ze sobą programy szczegółowe. Skoordynowane działania w ramach tych programów szczegółowych umożliwią skuteczniejszą realizację ostatecznego celu, którym jest ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

ZAŁĄCZNIK

Ustanowienie programu ramowego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" na lata 2007-2013

Komplementarność z agencjami i innymi instrumentami w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości

W ramach perspektyw finansowych przewidziano kilka dodatkowych instrumentów, mających pomóc w osiągnięciu celów politycznych przewidzianych w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości:

– programy ramowe, które zastąpią wiele różnych linii budżetowych aktualnie zarządzanych przez Komisję w tej dziedzinie;

– finansowanie przez Wspólnotę agencji i organów Wspólnoty lub Unii;

– rozwój i zarządzanie powiązanych, dużych systemów informacyjnych.

W nowych perspektywach finansowych przewidziano następujące agencje i organy związane z obszarem działania powyższego programu ramowego:

- **Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii** (EMCDDA), ustanowione rozporządzeniem Rady (EWG) nr 302/93 z dnia 8 lutego 1993 r. sprawie ustanowienia Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (Dz.U. L 36 z 12.2.1993, str. 1), ostatnio zmienionym rozporządzeniem (WE) nr 1651/2003 (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 30), dla którego przedłożono projekt wniosku zmieniającego (Wniosek w sprawie rozporządzenia Rady, przedstawiony przez Komisję w dniu 19 grudnia 2003 r., w sprawie Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii - COM(2003) 808).
- **Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii**, które ma zostać przekształcone w pełnowymiarową Agencję Praw Podstawowych (wniosek Komisji zaplanowany na maj 2005 r.), które aktualnie ustanowione jest rozporządzeniem Rady (WE) nr 1035/97 z dnia 2 czerwca 1997 r. ustanawiającym Europejskie Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii (Dz.U. L 151 z 10.6.1997, str. 1).
- **Eurojust**, ustanowiony decyzją Rady 2002/187/WSiSW z dnia 28 lutego 2002 r. ustanawiającą Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością zorganizowaną (Dz.U. L 63 z 6.3.2002, str. 1), ostatnio zmienioną decyzją 2003/659/WSiSW (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 44).

Na podstawie powyższych elementów środki budżetowe na wymienione wyżej agencje Wspólnoty nie są uwzględnione w programach ramowych.

Środki te muszą być jednak uwzględnione w wydatkach przeznaczonych na politykę JLS w ramach pozycji 3 przyszłych ram finansowych Wspólnoty.

UZASADNIENIE

1. KONTEKST

Kwestie polityczne od samego początku wyznaczały kierunek prac nad przygotowaniem perspektyw finansowych na lata 2007-2013 po to, by kwoty przeznaczane na realizację poszczególnych celów politycznych były adekwatne do ich rangi. W tym kontekście za jeden z głównych priorytetów Unii Europejskiej w nadchodzących latach uznano stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, tym samym zwiększając znacznie środki zapisane na ten cel. W komunikatach zatytułowanych: „Budowanie naszej wspólnej przyszłości – Wyzwania polityczne i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013”[11] oraz „Perspektywy finansowe na lata 2007-2013”[12] Komisja podkreśliła także znaczenie uproszczenia procedur przy okazji weryfikacji instrumentów prawnych dla kolejnych perspektyw finansowych. Opierając swoje wnioski na trzech ukierunkowanych politycznie programach ogólnych („Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, „Bezpieczeństwo i ochrona wolności”), Komisja określa wyraźnie ogólne warunki wydatkowania środków finansowych Wspólnoty na rzecz osiągnięcia trzech celów, jakimi są sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo.

2. UZASADNIENIE DZIAŁANIA

2.1. Analiza problemu

Jednym z elementów ochrony praw zapisanych w Karcie Praw Podstawowych, w szczególności prawa do nietykalności fizycznej, jest bez wątpienia walka z przemocą. Związki pomiędzy przemocą a kilkoma innymi prawami podstawowymi (do wolności, bezpieczeństwa, zdrowia, zatrudnienia itd.) są na tyle silne, że konieczne jest wspieranie ogólnej realizacji tych praw w związku z nietykalnością fizyczną osób. Szczególne formy przemocy – na przykład przemoc na tle rasowym oraz przemoc związana z płcią lub orientacją seksualną – wymagają specyficznych reakcji, które skorzystałyby na wymianie informacji i wypracowaniu najlepszych praktyk na poziomie europejskim. Potrzebę znalezienia bardziej ogólnego i adekwatnego rozwiązania dla problemów związanych z przemocą należy uwzględnić planując działania w ramach nowych perspektyw finansowych, począwszy od dotychczasowych interwencji.

Ustanawiając przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości należy także zająć się kwestiami narkomanii i handlu narkotykami, które należą do głównych problemów społeczeństw Europy. Od 1990 roku na poziomie europejskim realizowana jest kompleksowa, interdyscyplinarna i zintegrowana strategia, jednak bez jednoznacznie zdefiniowanego wsparcia finansowego. Strategia ta oparta jest na pięciu podstawowych elementach, do których należą: (i) ograniczanie popytu, (ii) ograniczanie podaży i walka z nielegalnym obrotem, (iii) współpraca międzynarodowa, (iv) koordynacja na poziomie krajowym i europejskim, (v) informowanie, badania i ocena.

---

[11] COM(2004) 487 z 14.7.2004.

[12] COM(2004) 101 z 10.2.2004.

2.2. Rozwój

Najważniejsze wyzwania w związku z problemem narkomanii, przed którymi stoi Unia Europejska na okres najbliższych perspektyw finansowych, można zdefiniować następująco:

– informowanie i badania, w tym kontynuacja prac Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii;

– ograniczenie popytu na narkotyki, który stanowi pożywkę dla zjawiska narkomanii: programy edukacyjne, profilaktyczne i łagodzące negatywne skutki;

– ograniczenie podaży narkotyków w celu powstrzymania handlu narkotykami i związanej z nimi przestępczości, w szczególności w odniesieniu do nowych, syntetycznych narkotyków lub ich chemicznych prekursorów, a także w celu zwalczania prania pieniędzy.

– intensyfikacja współpracy z krajami trzecimi w zakresie ograniczania podaży narkotyków i popytu na nie;

– niezbędne będą dalsze działania legislacyjne w miarę pojawiania się nowych i udoskonalonych form narkotyków, mające na celu na przykład podporządkowanie nowych form narkotyków ustalonym mechanizmom kontroli.

2.3. Cele programu i związane z nimi wskaźniki

- Określenie celów ogólnych, szczególnych i operacyjnych

Wkład w ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości poprzez zwalczanie przemocy oraz informację i profilaktykę antynarkotykową.	Ochrona obywateli przed przemocą oraz osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony zdrowia, dobrobytu i spójności społecznej.	Zapobieganie i zwalczanie przemocy we wszystkich formach, w sferze publicznej i prywatnej, wobec dzieci, młodzieży i kobiet. Zapewnianie wsparcia ofiarom i grupom ryzyka. Wspomaganie i wspieranie organizacji pozarządowych i innych organizacji działających na tym polu. Rozpowszechnianie wyników uzyskanych w ramach dwóch programów Daphne wraz z ich adaptacją, transferem i wykorzystaniem przez innych beneficjentów lub na innych obszarach geograficznych. Identyfikacja działań przyczyniających się do pozytywnego traktowania osób zagrożonych przemocą.

	Zapobieganie i ograniczanie zażywania narkotyków, uzależnienia narkotykowego oraz szkód spowodowanych przez narkotyki.	Angażowanie społeczeństwa obywatelskiego w realizację i rozwój strategii i planów działań UE w zakresie narkotyków. Monitorowanie, realizacja i ocena realizacji poszczególnych zadań w ramach planów działań w zakresie narkotyków na lata 2005-2008 oraz 2009-2012.
	Promowanie działań ponadnarodowych i uświadamiających w zidentyfikowanych powyżej obszarach.	Tworzenie interdyscyplinarnych sieci, a także zapewnienie poszerzania bazy wiedzy, wymiany informacji oraz identyfikacji i rozpowszechniania dobrych praktyk, m.in. poprzez szkolenia, wizyty studyjne oraz wymiany pracownicze. Przygotowywanie i realizacja akcji uświadamiających skierowanych do określonego kręgu odbiorców i mających na celu propagowanie postawy zerowej tolerancji wobec przemocy oraz zachęcanie do pomocy ofiarom i zgłaszania przypadków przemocy. Podniesienie świadomości problemów zdrowotnych i społecznych powodowanych przez narkomanię oraz zachęcanie do otwartego dialogu mającego na celu propagowanie lepszego zrozumienia zjawiska narkomanii.

Wszystkie wymienione cele są zgodne z generalnym celem programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", jakim jest wspieranie rozwoju przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

- Komplementarność i spójność z innymi instrumentami

Podczas przygotowywania przedmiotowego programu szczególną uwagę poświęcono zagadnieniu spójności, komplementarności i synergii z innymi programami finansującymi działania w tych samych obszarach.

Uzupełnieniem omawianego programu są inne programy szczegółowe w ramach programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", w szczególności program szczegółowy

„Prawa podstawowe i obywatelstwo", którego celem jest propagowanie podstawowych praw i wartości Unii Europejskiej, przy zachowaniu i poszanowaniu różnorodności kultur i tradycji narodów Europy.

Dążyć się będzie także do komplementarności z działaniami Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii, którego głównym zadaniem jest zbieranie i rozpowszechnianie obiektywnych, wiarygodnych i porównywalnych informacji na temat narkotyków i narkomanii w Europie. W tym celu Centrum współpracuje z krajami nienależącymi do UE oraz z międzynarodowymi organizacjami zajmującymi się tą sprawą.

Szczególna uwaga poświęcona będzie programom ogólnym „Bezpieczeństwo i ochrona wolności" oraz „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi", które uzupełniają przedmiotowy program i z pewnością będą źródłem synergii, w szczególności w obszarze zwalczania przestępczości, czy chodzi o przemoc na tle rasowym, czy przemoc związaną z płcią lub orientacją seksualną, czy też o przestępczość związaną z narkotykami.

Uzupełnieniem omawianego programu mogą być także inne programy, np. „Bezpieczny internet +", „Program zdrowia", „Program zapobiegania obrażeniom", 7. program ramowy w dziedzinie badań i rozwoju oraz program „Młodzież".

3. OCENA

3.1. Wnioski z ocen pośrednich i końcowych

Program Daphne był oceniany przez Komisję dwukrotnie. W roku 2002 przedstawione zostało sprawozdanie śródokresowe[13], a w roku 2004 – sprawozdanie końcowe[14].

Zarówno śródokresowe, jak i końcowe sprawozdanie z realizacji programu Daphne (2000-2003) wskazują, że uczestnictwo we współpracy na poziomie europejskim przyniosło organizacjom korzyści, prowadząc do zwiększenia skuteczności planowania oraz poprawy wykorzystania zasobów. W sprawozdaniu końcowym wskazano na pewne możliwości udoskonaleń, np. utworzenia punktu informacyjnego oraz położenia silniejszego nacisku na rozpowszechnianie informacji, a program Daphne II został zmodyfikowany zgodnie z zawartymi w tym sprawozdaniu wnioskami. Ponieważ modyfikacje w strukturze programu są całkiem świeże, nie ma potrzeby wprowadzania dalszych, poważniejszych zmian.

Plan działań w zakresie narkotyków (2000-2004) był oceniany przez Komisję dwukrotnie: w połowie okresu realizacji[15] oraz po jej zakończeniu[16]. Nowy plan działań (2005-2008) koncentruje się na obszarach, które wskazano w ocenie jako wymagające dalszych prac.

Zgodnie z dokonanymi ocenami osiągnięcie postawionych celów wymaga wprowadzenia pewnych ulepszeń. W szczególności podkreślono potrzebę dalszego angażowania społeczeństwa obywatelskiego w przygotowywanie i rozwijanie działań EU w tej dziedzinie. Konieczna jest ponadto lepsza koordynacja działań krajowych, również na arenie międzynarodowej. Należy także wspierać i dalej rozwijać tworzenie sieci współpracy oraz wymianę najlepszych praktyk.

---

13 COM(2002)169 z 27.3.2002.
14 COM(2004) 824 z 14.12.2004.
15 COM(2002) 599 z 4.11.2002.
16 COM(2004)707 z 22.10.2004.

3.2. Ocena ex-ante

Dokument roboczy Komisji stanowiący ocenę *ex ante* programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" dowodzi adekwatności wybranej opcji działań w kontekście osiągnięcia zamierzonych celów.

4. PODSTAWA PRAWNA I UZASADNIENIE PRZYJĘTEGO INSTRUMENTU POLITYKI

4.1. Podstawa prawna

Podstawą omawianego programu szczegółowego, który należy do programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", jest art. 152 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Artykuł 152 TWE, dotyczący zdrowia publicznego, stanowi wyraźnie, że definicja oraz wdrażanie wszystkich polityk i działań wspólnotowych muszą zagwarantować wysoki poziom ochrony zdrowia człowieka. W dalszej części stanowi także, że Wspólnota uzupełnia działanie Państw Członkowskich w celu zmniejszenia szkodliwych dla zdrowia skutków narkomanii, między innymi poprzez informację i profilaktykę.

Głównym celem przedmiotowego programu jest zapewnienie wysokiego poziomu zdrowia ludzkiego poprzez ochronę ludności przed przemocą oraz opracowywanie działań informacyjnych i profilaktycznych dotyczących narkotyków. Proponowana podstawa prawna jest zatem odpowiednia.

4.2. Działania określone w ramach programu

Przewiduje się różne rodzaje działań, takie jak:

- konkretne działania podejmowane przez Komisję, np. studia i badania naukowe, badania opinii publicznej, opracowywanie wskaźników i wspólnych metodyk, zbieranie, opracowywanie i rozpowszechnianie danych i statystyk, seminaria, konferencje i spotkania ekspertów, organizacja kampanii i imprez publicznych, tworzenie i prowadzenie witryn internetowych, przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, wsparcie dla sieci ekspertów krajowych i zarządzanie nimi oraz działania w zakresie analizy, monitorowania i oceny;

- działania dostarczające pomocy finansowej dla konkretnych projektów leżących w ogólnym interesie Wspólnoty zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy;

- działania dostarczające pomocy finansowej na działalność organizacji pozarządowych lub innych podmiotów zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy;

- dotacja operacyjna dla Europejskiej Federacji na rzecz Dzieci Zaginionych i Wykorzystywanych Seksualnie, która w dziedzinie praw dzieci i ich ochrony realizuje cel leżący w ogólnym interesie europejskim.

4.3. Pomocniczość i proporcjonalność

Obecny wniosek został przygotowany zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności zapisanymi w art. 5 Traktatu WE oraz w towarzyszącym mu protokole. Odnośnie do zasady

pomocniczości proponowany program nie jest próbą interwencji w obszarach objętych programami narodowymi opracowanymi przez władze krajowe w poszczególnych Państwach Członkowskich, lecz skupia się na obszarach, w których na poziomie europejskim można oczekiwać wartości dodanej. Dlatego też znakomitą większość działań wspieranych przez program można uważać za uzupełniające względem działań narodowych, a także za próbę maksymalizacji synergii między działaniami realizowanymi na poziomie międzynarodowym i regionalnym.

Odnośnie do zasady proporcjonalności wniosek w sprawie nowego programu sporządzono w sposób, który ma na celu maksymalne uproszczenie nie tylko formy działania – definicjom działań w akcie prawnym nadano możliwie najbardziej ogólny charakter – ale również wymogów administracyjnych i finansowych, które będą stosowane podczas jego wdrażania. Komisja starała się znaleźć właściwą równowagę między elastycznością i łatwością w użyciu z jednej strony, a przejrzystością celu oraz adekwatnych zabezpieczeń finansowych i proceduralnych z drugiej.

W kontekście wskazanych w protokole wytycznych dotyczących stosowania obu zasad jasne jest, że zagadnienia, którymi program ma się zająć, mają charakter transnarodowy, zatem każde działanie na poziomie Wspólnoty będzie korzystniejsze w stosunku do działań na poziomie Państw Członkowskich.

4.4. Uproszczenie i racjonalizacja

Zaproponowane podejście przyczyni się do realizacji podstawowego celu, jakim jest przyjęcie instrumentów upraszczających – zarówno pod kątem prawnym, jak i pod kątem zarządzania – oraz optymalizacja struktury budżetowej. Zwiększy również spójność i zgodność między instrumentami, unikając jednocześnie ich dublowania. Podczas gdy w związku z przyszłym rozszerzeniem konieczne będą dodatkowe zasoby ludzkie, lepszy ich przydział osiągnie się przez zamknięcie mniej ważnych linii budżetowych (które wymagają nieproporcjonalnie dużej ilości zasobów) oraz skupienie istniejących programów w jeden, spójny i efektywny program. Skutkiem będzie większa proporcjonalność między wydatkowanymi kwotami i kosztami administracyjnymi związanymi z zarządzaniem wydatkami.

Proponowana racjonalizacja przyniesie również korzyści użytkownikom końcowym, ponieważ zwiększy jawność, przejrzystość i spójność omawianych instrumentów. Potencjalnym beneficjentom będzie łatwiej składać wnioski o finansowanie dzięki znormalizowanemu podejściu oraz harmonizacji przepisów wykonawczych.

Komisja może podjąć decyzję o powierzeniu części zadania związanego z wykonaniem budżetu agencjom podlegającym prawu Wspólnoty, o których mowa w art. 54 ust. 2 lit. a) rozporządzenia finansowego. Agencje te wyznacza Komisja zgodnie z przepisami art. 55 i 56 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz art. 37 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002. Komisja analizuje zgodność z regułami ekonomii, efektywność i wydajność. Przed powierzeniem zadań Komisja dopilnuje, w drodze wcześniejszej oceny, aby utworzenie agencji było zgodne z regułami należytego zarządzania finansami.

Proponowany nowy instrument jest zgodny ze strategią działań przyjętą przez Komisję w kontekście politycznych i finansowych wyzwań na okres począwszy od 2007 r. Zamierza się uzupełnić, uprościć oraz zracjonalizować istniejące instrumenty, a także zapewnić konieczną elastyczność w celu sprostania nowym celom oraz płynnego reagowania na nowe ramy prawne, które zostaną ustanowione wraz z wejściem w życie Traktatu Konstytucyjnego.

5. SKUTKI BUDŻETOWE

Koszt realizacji programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość” w latach 2007-2013 wyniesie 543 mln EUR. Na omawiany program szczegółowy przeznaczono następującą kwotę: 138,2 mln EUR.

2005/0037 (COD)

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJKIEGO I RADY

Ustanawiającej na lata 2007-2013 program szczegółowy „Walka z przemocą (Daphne) oraz profilaktyka i informacja antynarkotykowa" jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość"

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 152,

uwzględniając wniosek Komisji[17],

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[18],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[19],

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu[20],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską stanowi, że podczas definiowania i realizacji wszystkich wspólnotowych polityk i działań należy zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego. Artykuł 3 ust. 1 lit. p) Traktatu wymaga, aby działalność wspólnoty obejmowała przyczynianie się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony zdrowia.

(2) Działalność Wspólnoty powinna uzupełniać krajowe działania mające na celu poprawę zdrowia publicznego, eliminując źródła zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i ograniczając szkody zdrowotne związane z uzależnieniem od narkotyków.

(3) Przemoc fizyczna, seksualna i psychologiczna wobec dzieci, młodzieży i kobiet, w tym grożenie takimi czynami, stosowanie przymusu lub nieuzasadnione pozbawianie wolności, w życiu publicznym czy też prywatnym, stanowi naruszenie ich praw do życia, bezpieczeństwa, wolności, godności oraz nietykalności fizycznej i emocjonalnej, a także poważne zagrożenie dla zdrowia fizycznego i psychicznego ofiar. Skutki takiej przemocy, tak rozpowszechnionej w ramach Wspólnoty, stanowią prawdziwą plagę zdrowotną oraz przeszkodę w korzystaniu z przysługujących każdemu obywatelowi praw do bezpieczeństwa, wolności i sprawiedliwości.

---

17 Dz.U. C […] z […], str. […].
18 Dz.U. C […] z […], str. […].
19 Dz.U. C […] z […], str. […].
20 Dz.U. C […] z […], str. […].

(4) Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) definiuje zdrowie jako stan pełnego komfortu fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie jedynie braku choroby. Zgodnie z rezolucją Światowego Zgromadzenia Zdrowia z roku 1996, przemoc stanowi jeden z głównych problemów w zakresie zdrowia publicznego na świecie. W swoim sprawozdaniu z dnia 3 października 2002 r. na temat przemocy i zdrowia WHO zaleca propagowanie działań w zakresie profilaktyki pierwotnej, wzmocnienie działań na rzecz ofiar przemocy oraz intensyfikację współpracy i wymianę informacji na temat zapobiegania przemocy.

(5) Zasady te znalazły uznanie w licznych konwencjach, deklaracjach i protokołach najważniejszych organizacji i instytucji międzynarodowych, w tym ONZ, Międzynarodowej Organizacji Pracy, Światowej Konferencji na rzecz Kobiet oraz Światowego Kongresu przeciwko wykorzystywaniu seksualnemu dzieci w celach handlowych.

(6) Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej[21] ponownie potwierdza między innymi prawa do godności, równości i solidarności. Zapisano w niej szereg szczegółowych postanowień mających na celu ochronę i propagowanie nietykalności fizycznej i psychicznej, równego traktowania mężczyzn i kobiet, praw dziecka oraz niedyskryminacji, a także zakaz nieludzkiego lub poniżającego traktowania, niewolnictwa i pracy przymusowej oraz pracy dzieci. W Karcie ponownie potwierdzono, że przy określaniu i urzeczywistnianiu wszystkich polityk i działań Wspólnoty zapewnia się wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego.

(7) Parlament Europejski wezwał Komisję do opracowania i wdrożenia programów działań mających na celu walkę z tego rodzaju przemocą, między innymi w swoich rezolucjach z dnia 19 maja 2000 r. w sprawie komunikatu Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego „O dalsze działania w walce z handlem kobietami”[22] oraz z 20 września 2001 r. w sprawie okaleczania kobiecych organów płciowych[23].

(8) Program działań ustanowiony decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 293/2000/WE z dnia 24 stycznia 2000 r. przyjmującą program działania Wspólnoty (program Daphne) (2000-2003) w sprawie środków zapobiegawczych w walce przeciwko przemocy wobec dzieci, młodzieży i kobiet[24] pomógł podnieść świadomość w ramach Unii Europejskiej oraz zintensyfikować i skoordynować współpracę między organizacjami w Państwach Członkowskich zajmującymi się zwalczaniem przemocy.

(9) Program działań ustanowiony decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 803/2004/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. przyjmującą program działania Wspólnoty (2004-2008) w celu zapobiegania i zwalczania przemocy wobec dzieci, młodzieży i kobiet oraz w celu ochrony ofiar i grup ryzyka (program Daphne II)[25] stanowi kontynuację wcześniejszych osiągnięć programu Daphne. Zgodnie z art. 8 ust. 2 programu Komisja podejmie niezbędne kroki w celu zapewnienia spójności rocznych przydziałów finansowych z nowymi prognozami finansowymi.

---

21 Dz.U. C 364, z 18.12.2000, str. 1.
22 Dz.U. C 59 z 23.2.2001, str. 307.
23 Dz.U. C 77 E z 28.3.2002, str. 126.
24 Dz.U. L 34 z 9.2.2000, str. 1.
25 Dz.U. L 143 z 30.4.2004, str. 1.

(10) Wskazane jest zapewnienie ciągłości projektów wspieranych w ramach programów Daphne i Daphne II.

(11) Ponieważ wyniki badań dowodzą, że zachorowalność i śmiertelność w związku z uzależnieniem od narkotyków dotyczą sporej liczby obywateli Europy, szkodliwość zdrowotna tego uzależnienia stanowi poważny problem w dziedzinie zdrowia publicznego.

(12) W komunikacie Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego dotyczącym wyników końcowej oceny strategii oraz planu działań UE w zakresie narkotyków (2000-2004)[26] wskazano na potrzebę regularnego angażowania społeczeństwa obywatelskiego w formułowanie polityki UE dotyczącej narkotyków.

(13) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady przyjmująca program działania w dziedzinie zdrowia publicznego (2003-2008) obejmuje opracowywanie strategii i środków dotyczących uzależnienia od narkotyków jako jednego z istotnych czynników decydujących o zdrowiu osoby, związanych ze stylem życia.

(14) W swoim zaleceniu z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie profilaktyki i ograniczania szkód zdrowotnych w związku z uzależnieniem od narkotyków[27] Rada zaleciła, aby Państwa Członkowskie za cel w zakresie zdrowia publicznego postawiły sobie profilaktykę antynarkotykową i ograniczanie zagrożeń związanych z narkomanią oraz opracowały i wdrażały odpowiednie, kompleksowe strategie.

(15) W grudniu 2004 roku Rada Europejska zatwierdziła strategię antynarkotykową Unii Europejskiej na lata 2005-2012, obejmującą wszystkie dotyczące narkotyków działania UE oraz wyznaczającą główne cele. Należy do nich osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony zdrowia, dobrobytu i spójności społecznej poprzez zapobieganie i ograniczanie zażywania narkotyków, uzależnienia narkotykowego oraz związanych z narkotykami szkód zdrowotnych i społecznych.

(16) Komisja przyjęła swój plan działań w zakresie narkotyków na lata 2005-2008[28] jako podstawowy instrument przełożenia na konkretne działania strategii antynarkotykowej Unii Europejskiej na lata 2005-2012. Ostatecznym celem planu działań jest znaczne ograniczenie rozpowszechnienia zażywania narkotyków w społeczeństwie oraz ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych powodowanych przez zażywanie zakazanych narkotyków i handel nimi.

(17) Istotne i niezbędne jest zrozumienie poważnych – bezpośrednich i długoterminowych – konsekwencji przemocy i narkotyków dla zdrowia oraz rozwoju psychologicznego i społecznego osób, rodzin i społeczności, oraz dla równych szans dotkniętych tym problemem osób, a także wysokich kosztów społecznych i ekonomicznych dla ogółu społeczeństwa.

(18) Unia Europejska może wnieść wartość dodaną do działań podejmowanych przez Państwa Członkowskie w zakresie informacji i profilaktyki antynarkotykowej, uzupełniając te działania oraz dążąc do uzyskania synergii.

---

[26] COM(2004)707.
[27] Dz.U. L 165 z 3.7.2003, str. 31.
[28] COM(2005) 45 z 14.2.2005.

(19) W zakresie zapobiegania przemocy, w tym molestowaniu i wykorzystywaniu seksualnemu dzieci, młodzieży i kobiet, oraz w zakresie ochrony ofiar i grup ryzyka, Unia Europejska ma następujące możliwości wnoszenia wartości dodanej do działań podejmowanych przede wszystkim przez Państwa Członkowskie: rozpowszechnianie i wymiana informacji, doświadczenia i dobrych praktyk; promowanie innowacyjnego podejścia; wspólne określanie priorytetów; rozwijanie odpowiednich sieci współpracy; wybór projektów na poziomie ogólnowspólnotowym; motywowanie i mobilizowanie wszystkich zainteresowanych podmiotów. Działaniami tymi powinny być także objęte dzieci i kobiety trafiające do Państw Członkowskich jako ofiary procederu handlu ludźmi.

(20) Europejska Federacja na rzecz Dzieci Zaginionych i Wykorzystywanych Seksualnie grupuje na poziomie europejskim różne organizacje pozarządowe zajmujące się problemem zaginięć i wykorzystywania seksualnego dzieci. Federacja działa na rzecz podnoszenia świadomości społecznej i zwalczania zjawisk zaginięć i seksualnego wykorzystywania dzieci, ułatwiając komunikację pomiędzy europejskimi organizacjami celem usprawnienia ich prac, stymulując utworzenie europejskiego ośrodka badawczego, który miałby zajmować się centralnym zbieraniem i analizowaniem danych dotyczących tych zjawisk, oraz propagując i realizując działania mające na celu poprawę sytuacji nieletnich ofiar zaginięć i/lub wykorzystywania seksualnego, a także zmianę norm prawnych, mentalności i zachowań w Europie.

(21) Cele proponowanego działania, a mianowicie zapobieganie i zwalczanie wszystkich form przemocy wobec dzieci, młodzieży i kobiet oraz profilaktyka i informacja antynarkotykowa, nie mogą być w zadowalający sposób realizowane przez Państwa Członkowskie ze względu na potrzebę wymiany informacji na poziomie UE oraz rozpowszechniania dobrych praktyk na terenie całej Wspólnoty. Cele te można lepiej osiągnąć na poziomie wspólnotowym. Zgodnie z zasadą pomocniczości zapisaną w art. 5 Traktatu Wspólnota może przyjmować środki ze względu na potrzebę skoordynowanego i interdyscyplinarnego działania oraz z uwagi na rozmiary lub skutki proponowanych działań. Zgodnie z zasadą proporcjonalności ustanowioną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.

(22) Należy ponadto podjąć właściwe środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz niezbędne kroki w celu odzyskania straconych, niewłaściwie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków.

(23) Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się ramy finansowe na cały okres trwania programu, które stanowić będą zasadniczy punkt odniesienia dla władzy budżetowej w rozumieniu pkt 33 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej[29].

(24) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego

[29] Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1

Wspólnot Europejskich[30] (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym") oraz rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002[31], które zabezpieczają interesy finansowe Wspólnoty, należy stosować z uwzględnieniem zasad upraszczania i spójności w wyborze instrumentów budżetowych, ograniczenia liczby przypadków, w których Komisja jest bezpośrednio odpowiedzialna za ich wdrożenie i zarządzanie, a także wymaganego stopnia proporcjonalności między kwotą związaną z zasobami a obciążeniem administracyjnym wynikającym z ich wykorzystania.

(25) Rozporządzenie finansowe wymaga, aby dotacje operacyjne miały podstawę w wydanym akcie prawnym.

(26) Zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji[32] środki wykonania niniejszej decyzji przyjmuje się w drodze procedury doradczej, o której mowa w art. 3 tej decyzji. Jest to właściwe podejście, ponieważ program nie wywołuje znaczących skutków dla budżetu Wspólnoty.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1
Utworzenie programu

1. Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się program „Walka z przemocą (Daphne) oraz profilaktyka i informacja antynarkotykowa", zwany dalej „programem", jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", aby w ten sposób przyczynić się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

2. Program obejmuje okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.

Artykuł 2
Cele ogólne

1. Program ten ma następujące cele ogólne:

   (a) Wkład w ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości poprzez zwalczanie przemocy oraz informację i profilaktykę antynarkotykową.

   (b) Ochrona obywateli przed przemocą oraz osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony zdrowia, dobrobytu i spójności społecznej.

   (c) Zapobieganie i ograniczanie zażywania narkotyków, uzależnienia narkotykowego oraz szkód związanych z narkotykami.

---

30 Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.
31 Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1.
32 Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

2. Nie uchybiając celom i kompetencjom Wspólnoty Europejskiej, ogólnym celem programu jest wspieranie rozwoju polityk Wspólnoty, w szczególności związanych z ochroną zdrowia publicznego, równością płci, ochroną praw dzieci oraz zwalczaniem handlu ludźmi i wykorzystywania seksualnego.

Artykuł 3
Cele szczegółowe

Program ma następujące cele szczegółowe:

(a) Zapobieganie i zwalczanie przemocy we wszystkich formach, w sferze publicznej i prywatnej, wobec dzieci, młodzieży i kobiet, poprzez podejmowanie środków profilaktycznych oraz zapewnianie wsparcia ofiarom i grupom ryzyka następującymi sposobami:

- poprzez wspomaganie i wspieranie organizacji pozarządowych i innych organizacji działających na polu ochrony przed przemocą i zapobiegania jej oraz pomocy ofiarom;

- poprzez przygotowywanie i realizację akcji uświadamiających skierowanych do określonego kręgu odbiorców, opracowywanie materiałów uzupełniających już dostępne oraz adaptowanie i wykorzystanie istniejących materiałów na innych obszarach geograficznych lub w odniesieniu do innych kręgów odbiorców;

- poprzez rozpowszechnianie wyników uzyskanych w ramach dwóch programów Daphne wraz z ich adaptacją, transferem i wykorzystaniem przez innych beneficjentów lub na innych obszarach geograficznych;

- poprzez identyfikację i intensyfikację działań przyczyniających się do pozytywnego traktowania osób narażonych na przemoc, mianowicie postępowanie zachęcające do szacunku dla takich osób oraz propagujące ich dobre samopoczucie i samorealizację.

(b) Propagowanie działań ponadnarodowych, mających na celu:

- tworzenie interdyscyplinarnych sieci;

- zapewnienie poszerzania bazy wiedzy, wymiany informacji oraz identyfikacji i rozpowszechniania dobrych praktyk, m.in. poprzez szkolenia, wizyty studyjne oraz wymiany pracownicze;

- podnoszenie świadomości przemocy w określonych kręgach odbiorców, np. w określonych zawodach, celem propagowania postawy zerowej tolerancji wobec przemocy oraz zachęcania do pomocy ofiarom i zgłaszania przypadków przemocy odpowiednim władzom;

- badanie zjawisk związanych z przemocą celem zgłębienia jej przyczyn i zajęcia się nimi na wszystkich poziomach społeczeństwa;

- podnoszenie świadomości problemów zdrowotnych i społecznych powodowanych przez narkomanię oraz zachęcanie do otwartego dialogu mającego na celu propagowanie lepszego zrozumienia zjawiska narkomanii.

(c) Angażowanie społeczeństwa obywatelskiego w realizację i rozwój strategii i planów działań UE w zakresie narkotyków.

(d) Monitorowanie, realizacja i ocena realizacji poszczególnych zadań w ramach planów działań w zakresie narkotyków na lata 2005-2008 oraz 2009-2012.

Artykuł 4
Działania

Realizując cele ogólne i szczegółowe określone w art. 2 i 3, w ramach programu udostępni się wsparcie dla następujących rodzajów działań:

(a) konkretne działania podejmowane przez Komisję, np. studia i badania naukowe, badania opinii publicznej, opracowywanie wskaźników i wspólnych metodyk, zbieranie, opracowywanie i rozpowszechnianie danych i statystyk, seminaria, konferencje i spotkania ekspertów, organizacja kampanii i imprez publicznych, tworzenie i prowadzenie witryn internetowych, przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, wsparcie dla sieci ekspertów krajowych i ich animacja oraz działania w zakresie analizy, monitorowania i oceny; lub

(b) konkretne projekty ponadnarodowe leżące w interesie Wspólnoty, przedstawione przez co najmniej trzy Państwa Członkowskie zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy; lub

(c) wspieranie działalności organizacji pozarządowych lub innych podmiotów realizujących cele leżące w ogólnym interesie europejskim w ramach ogólnych celów programu, zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy;

(d) dotacja operacyjna na współfinansowanie wydatków związanych ze stałym programem prac Europejskiej Federacji na rzecz Dzieci Zaginionych i Wykorzystywanych Seksualnie, która w dziedzinie praw dzieci i ich ochrony realizuje cel leżący w ogólnym interesie europejskim.

Artykuł 5
Uczestnictwo

W objętych programem działaniach mogą uczestniczyć następujące kraje, zwane dalej „krajami uczestniczącymi”:

(a) Państwa EFTA będące stronami porozumienia EOG, zgodnie z jego postanowieniami.

(b) Kraje kandydujące stowarzyszone z UE, a także kraje Bałkanów Zachodnich objęte procesem stabilizacji i stowarzyszenia zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednich układach stowarzyszeniowych lub dodatkowych protokołach do nich, dotyczących uczestnictwa w programach Wspólnoty, zawartych z tymi krajami lub zawieranych w przyszłości.

(c) Możliwe jest zaproszenie do uczestnictwa w projektach krajów kandydujących nie uczestniczących w przedmiotowym programie, o ile przyczyni się to do przygotowania tych krajów do przystąpienia, a także inne kraje trzecie nie uczestniczące w programie, o ile służy to jego celom.

Artykuł 6
Grupy docelowe

1. Program przeznaczony jest dla wszystkich grup, które bezpośrednio lub pośrednio zajmują się zjawiskami przemocy i narkomanii.

2. W odniesieniu do zwalczania przemocy głównymi grupami docelowymi są ofiary przemocy i grupy nią zagrożone. Pozostałe grupy docelowe obejmują między innymi kadrę nauczycielską i edukacyjną, policję, pracowników socjalnych, władze lokalne i krajowe, personel medyczny i paramedyczny, pracowników wymiaru sprawiedliwości, organizacje pozarządowe, związki zawodowe i wspólnoty wyznaniowe. Istotne jest również, aby myśleć o programach terapii dla ofiar z jednej strony, a dla sprawców z drugiej, w ramach zapobiegania przemocy.

3. W odniesieniu do problemu narkotyków do grup ryzyka zalicza się młodzież, grupy szczególnego ryzyka i środowiska patologiczne, które należy określić jako grupy docelowe. Pozostałe grupy docelowe obejmują między innymi kadrę nauczycielską i edukacyjną, pracowników socjalnych, władze lokalne i krajowe, personel medyczny i paramedyczny, pracowników wymiaru sprawiedliwości, organizacje pozarządowe, związki zawodowe i wspólnoty wyznaniowe.

Artykuł 7
Dostęp do programu

Dostęp do przedmiotowego programu jest otwarty dla publicznych i prywatnych organizacji i instytucji (władz lokalnych na właściwym poziomie, wydziałów uniwersytetów, ośrodków badawczych) zajmujących się zapobieganiem i zwalczaniem przemocy wobec dzieci, młodzieży i kobiet lub ochroną przed taką przemocą, lub zapewnianiem wsparcia ofiarom, lub realizacją działań celowych skierowanych na propagowanie braku akceptacji dla takiej przemocy bądź na zachęcanie do zmiany postaw i zachowań wobec szczególnie narażonych grup i ofiar przemocy. Program jest także otwarty dla publicznych i prywatnych organizacji i instytucji (władz lokalnych na właściwym poziomie, wydziałów uniwersytetów, ośrodków badawczych) zajmujących się informacją i profilaktyką antynarkotykową.

Artykuł 8
Rodzaje interwencji

1. Wsparcie finansowe Unii może przyjąć formę:

   – dotacji,

   – kontraktów na zamówienia publiczne.

2. Dotacje Wspólnoty są przyznawane po ogłoszeniu zaproszenia do składania wniosków, poza odpowiednio uzasadnionymi, wyjątkowymi, nagłymi przypadkami lub w przypadku, gdy cechy szczególne beneficjenta nie pozostawiają wyboru co do podejmowanego działania, i przekazywane za pomocą dotacji operacyjnych i dotacji na działania. Maksymalna wysokość finansowania zostanie określona w rocznych programach pracy.

3. Ponadto przewiduje się wydatki na środki towarzyszące za pomocą kontraktów na zamówienia publiczne. Zakup usług i towarów w tym przypadku będzie pokrywany z funduszy wspólnotowych. Obejmie to między innymi wydatki na informację i komunikację, przygotowanie, wdrożenie, monitorowanie, kontrolę i ocenę projektów, polityk, programów i prawodawstwa.

Artykuł 9
Środki wykonawcze

1. Komisja udziela pomocy finansowej Wspólnoty zgodnie z rozporządzeniem finansowym Rady (rozporządzeniem Rady (WE/Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r.) dotyczącym ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich.

2. Aby zrealizować program, Komisja w zakresie celów ogólnych wymienionych w art. 2 przyjmie roczny program pracy określający jej cele szczegółowe, priorytety, opis środków towarzyszących przewidzianych w art. 8 oraz, w razie konieczności, wykaz innych działań.

3. Roczny program pracy przyjmuje się zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 10 ust. 2.

4. Procedury oceny i przyznawania dotacji na działania uwzględniają między innymi następujące kryteria:

   (a) zgodność z rocznym programem prac, celami ogólnymi, o których mowa w art. 2 oraz środkami przyjętymi w różnych dziedzinach, o których mowa w art. 3 i 4;

   (b) jakość proponowanego działania pod względem jego pomysłowości, organizacji, przedstawienia i oczekiwanych wyników;

   (c) wysokość wnioskowanej kwoty wsparcia finansowego Wspólnoty oraz jej adekwatność względem oczekiwanych rezultatów;

(d) wpływ oczekiwanych rezultatów na cele ogólne określone w art. 2 oraz na środki przyjęte w różnych dziedzinach, o których mowa w art. 3 i 4.

5. Wnioski dotyczące dotacji operacyjnych, o których mowa w art. 4 ust. 3 i 4, ocenia się między innymi pod kątem:

– spójności z celami programu,

– jakości planowanych działań,

– prawdopodobnego efektu mnożnikowego tych działań na społeczeństwo,

– skutków geograficznych przeprowadzonych działań,

– zaangażowania obywateli w budowanie stosownych organów,

– wskaźnika kosztów/zysków związanego z proponowanym działaniem.

6. Zgodnie z art. 113 ust. 2 rozporządzenia finansowego zasada stopniowego zmniejszenia nie ma zastosowania do dotacji operacyjnej udzielanej Europejskiej Federacji na rzecz Dzieci Zaginionych i Wykorzystywanych Seksualnie, która w dziedzinie praw dzieci i ich ochrony realizuje cel leżący w ogólnym interesie europejskim.

Artykuł 10
Komitet

1. Komisja wspierana jest przez Komitet składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich, któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji, zwany dalej „Komitetem”.

2. W przypadku gdy przywołuje się niniejszy ustęp, stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy jej art. 8.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 11
Komplementarność

1. Dążyć się będzie do synergii i komplementarności z innymi instrumentami Wspólnoty, w szczególności z programami ogólnymi „Bezpieczeństwo i ochrona wolności” oraz „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, z 7. programem ramowym w dziedzinie badań i rozwoju, z programami w dziedzinie ochrony zdrowia oraz z programem „Bezpieczny internet +”. Aktywnie dążyć się będzie do komplementarności z działaniami Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii. Element statystyczny informacji o przemocy i narkotykach będzie opracowywany we współpracy z Państwami Członkowskimi, w miarę potrzeby przy wykorzystaniu wspólnotowego programu statystycznego.

2. Program może mieć wspólne zasoby z innymi instrumentami Wspólnoty, w szczególności z programami ogólnymi „Bezpieczeństwo i ochrona wolności” i „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” oraz z 7. programem ramowym w dziedzinie badań i rozwoju, w celu realizacji działań spełniających cele wszystkich programów.

3. Działania finansowane na mocy niniejszej decyzji nie mogą uzyskać pomocy na te same cele pochodzącej z innych instrumentów finansowych Wspólnoty. Beneficjenci niniejszej decyzji dostarczają Komisji informacji na temat finansowania otrzymanego z budżetu Wspólnoty oraz z innych źródeł, a także na temat wszystkich bieżących wniosków o finansowanie.

Artykuł 12
Środki budżetowe

1. Ustala się budżet na realizację przedmiotowego instrumentu w wysokości 138,2 mln EUR na okres wskazany w art. 1.

2. Środki budżetowe przyznane na działania przewidziane w niniejszym programie uwzględnia się w rocznych środkach ogólnego budżetu Unii Europejskiej. Dostępne roczne środki finansowe zatwierdza organ budżetowy w ramach limitów perspektywy finansowej.

Artykuł 13
Monitorowanie

1. Beneficjent przedkłada sprawozdanie techniczne i finansowe na temat postępu prac dla każdego działania finansowanego w ramach programu. W ciągu trzech miesięcy od zakończenia działania przedkłada się również sprawozdanie końcowe. Formę i treść sprawozdań określa Komisja.

2. Nie uchybiając uprawnieniom Trybunału Obrachunkowego do przeprowadzania kontroli we współpracy z właściwymi krajowymi organami kontroli lub urzędami kontroli zgodnie z art. 248 Traktatu lub dowolnej kontroli przeprowadzanej zgodnie z art. 279 lit. c) Traktatu, urzędnicy i pracownicy Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wyrywkowe, dotyczące działań finansowanych w ramach programu.

3. Kontrakty i umowy zawierane w ramach realizacji niniejszej decyzji przewidują w szczególności nadzór oraz finansową kontrolę Komisji (lub dowolnego upoważnionego przez Komisję przedstawiciela) – w razie konieczności na miejscu – oraz kontrolę Trybunału Obrachunkowego.

4. Beneficjent pomocy finansowej zapewnia, by wszelkie dokumenty potwierdzające wydatki na dane działanie były zachowane do wglądu Komisji przez okres pięciu lat po dokonaniu ostatniej płatności związanej z tym działaniem.

5. Na podstawie wyników sprawozdań oraz kontroli wyrywkowych, o których mowa w ust. 1 i 2, Komisja w razie konieczności koryguje pierwotnie zatwierdzoną skalę lub warunki dotyczące przyznawania pomocy finansowej, a także harmonogram wypłat.

6. Komisja podejmie wszelkie niezbędne działania w celu sprawdzenia, czy finansowane działania zostały zrealizowane prawidłowo oraz zgodnie z przepisami niniejszej decyzji i rozporządzenia finansowego.

Artykuł 14
Ochrona interesów finansowych Wspólnoty

1. Komisja zapewnia, by w przypadku realizacji działań finansowanych zgodnie z niniejszą decyzją interesy finansowe Wspólnoty były chronione poprzez zastosowanie środków zapobiegających oszustwom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, poprzez skuteczne kontrole oraz odzyskiwanie nienależnie wypłaconych kwot, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości poprzez zastosowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar zgodnie z rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 i (Euratom, WE) nr 2185/96 oraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/1999.

2. W przypadku działań Wspólnoty finansowanych w ramach niniejszego programu odnośnie do wszelkich naruszeń przepisów prawa wspólnotowego, w tym także do naruszeń zobowiązań umownych ustanowionych w ramach programu, będących następstwem działania podmiotu gospodarczego lub zaniechania podjęcia działania, co poprzez nieuzasadnione wydatki wywiera lub może wywierać negatywny wpływ na ogólny budżet Wspólnot Europejskich lub budżet zarządzany przez te podmioty, stosuje się przepisy rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95 oraz rozporządzenia (Euratom, WE) nr 2185/96.

3. Komisja obniża, zawiesza lub odzyskuje kwoty związane z pomocą finansową przyznane na dowolne działanie, jeśli odkryje nieprawidłowości, w tym niezgodność z przepisami niniejszej decyzji lub decyzji indywidualnej bądź z zamówieniem lub umową przyznającą wsparcie finansowe, lub też jeśli okaże się, że dane działanie zostało bez uprzedniej zgody Komisji zmienione w sposób sprzeczny z charakterem lub warunkami realizacji projektu.

4. Jeśli nie przestrzegano ograniczeń czasowych lub jeśli tylko część przyznanej pomocy finansowej jest uzasadniona postępem w realizacji działania, Komisja zwraca się do beneficjenta z prośbą o przedłożenie wyjaśnień w określonym terminie. Jeśli beneficjent nie udzieli zadowalającej odpowiedzi, Komisja może anulować pozostałą część pomocy finansowej i zażądać spłaty sum już otrzymanych przez beneficjenta.

5. Wszelkie dokonane nieuprawnione wpłaty są zwracane Komisji. Do wszystkich sum niespłaconych w terminie dolicza się odsetki zgodnie z warunkami ustanowionymi w rozporządzeniu finansowym.

Artykuł 15
Ocena

1. Program jest regularnie monitorowany w celu śledzenia postępów w realizacji przeprowadzanych w ramach jego działań.

2. Komisja zapewnia regularną, niezależną, zewnętrzną ocenę programu.

3. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie:

(a) śródokresowe sprawozdanie oceniające uzyskane wyniki oraz aspekty jakościowe i ilościowe dotyczące realizacji niniejszego programu – nie później niż do dnia 31 marca 2011 r.;

(b) komunikat w sprawie kontynuacji niniejszego programu – nie później niż do dnia 30 sierpnia 2012 r.;

(c) sprawozdanie oceniające *ex post* – nie później niż do dnia 31 grudnia 2014 r.

Artykuł 16
Środki przejściowe

Uchyla się decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 803/2004/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. przyjmującą program działań Wspólnoty na lata 2004-2008 mający zapobieganie i zwalczanie przemocy wobec dzieci, młodzieży i kobiet oraz ochronę ofiar i grup ryzyka (program Daphne II).

Działania rozpoczęte przed 31 grudnia 2006 r. na mocy powyższej decyzji podlegają jej przepisom do momentu zakończenia. Komitet, o którym mowa w art. 7 powyższej decyzji, zastępuje się komitetem, o którym mowa w art. 10 niniejszej decyzji.

Artykuł 17
Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r.

Sporządzono w Brukseli, dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

UZASADNIENIE

1. KONTEKST

Kwestie polityczne od samego początku wyznaczały kierunek prac nad przygotowaniem perspektyw finansowych na lata 2007-2013 po to, by kwoty przeznaczane na realizację poszczególnych celów politycznych były adekwatne do ich rangi. W tym kontekście za jeden z głównych priorytetów Unii Europejskiej w nadchodzących latach uznano stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, tym samym zwiększając znacznie środki zapisane na ten cel. W komunikatach zatytułowanych: „Budowanie naszej wspólnej przyszłości – Wyzwania polityczne i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013”[33] oraz „Perspektywy finansowe na lata 2007-2013”[34] Komisja podkreśliła także znaczenie uproszczenia procedur przy okazji weryfikacji instrumentów prawnych dla kolejnych perspektyw finansowych. Opierając swoje wnioski na trzech ukierunkowanych politycznie programach ogólnych („Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, „Bezpieczeństwo i ochrona wolności”), Komisja określa wyraźnie ogólne warunki wydatkowania środków finansowych Wspólnoty na rzecz osiągnięcia trzech celów, jakimi są sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo.

2. UZASADNIENIE DZIAŁANIA

2.1. Analiza problemu

Promowanie obywatelstwa Unii Europejskiej powinno przyczynić się do kształtowania poczucia przynależności do unii, która podziela wspólne prawa i wartości podstawowe, jednocześnie chroniąc i respektując różnorodność kultur i tradycji narodów Europy. Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską ustanawia obywatelstwo europejskie oraz określa prawa i obowiązki obywateli UE. Traktat o Unii Europejskiej wraz z Kartą Praw Podstawowych stanowi podstawę polityki UE w odniesieniu do praw podstawowych.

Najważniejsze wyzwania w tym zakresie, przed którymi stoi Unia Europejska na okres najbliższych perspektyw finansowych, można zdefiniować następująco:

1. Włączenie Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej do Traktatu Konstytucyjnego, otwarcie drogi dla przystąpienia przez Unię do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz mechanizmy monitorowania przewidziane w art. 7 TUE i wprowadzone już w życie Traktatem Nicejskim oznaczają łącznie znaczne wzmocnienie i praktyczną realizację wartości podstawowych stanowiących sedno projektu europejskiego.
2. W następstwie włączenia Karty do Traktatu Konstytucyjnego Unia Europejska będzie prawnie zobowiązana nie tylko respektować te prawa, lecz także – z zastrzeżeniem przestrzegania zasady pomocniczości – zapewnić ich skuteczne promowanie we wszystkich obszarach działań (zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych) należących do jej kompetencji.

---

[33] COM(2004) 487 z 14.7.2004.
[34] COM(2004) 101 z 10.2.2004.

3. Nastąpi radykalna intensyfikacja działań monitorujących, mających na celu zapewnienie przyjęcia tego samego podejścia przez wszystkie Państwa Członkowskie w ramach ich obszarów kompetencji, w szczególności w kontekście poszerzania i dywersyfikacji Unii oraz związanych z tym nowych wyzwań.

4. Ważną rolę w propagowaniu i ochronie praw podstawowych na terenie całej Unii Europejskiej oraz w pomaganiu ludziom w zapoznaniu się z przysługującymi im prawami i korzystaniu z nich w pełnym zakresie spełniają organizacje pozarządowe i inne podmioty społeczeństwa obywatelskiego. Z tego względu istotne jest, aby zapewnić równoważny poziom działań i zaangażowania ze strony tych podmiotów we wszystkich Państwach Członkowskich. Dlatego bardzo ważne jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego i promowanie sieci współpracy.

5. Za ważny środek walki z dyskryminacją i propagowania praw podstawowych, wzajemnego zrozumienia i pokoju uznać można wspieranie międzywyznaniowego i wielokulturowego dialogu.

2.2. Rozwój

Celem omawianego programu szczegółowego w ramach programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" jest znaczne rozwinięcie dwóch dotychczasowych działań przygotowawczych (propagowania praw podstawowych i wspierania społeczeństwa obywatelskiego), przy wprowadzeniu nowych celów takich jak walka z rasizmem, ksenofobią i antysemityzmem poprzez propagowanie międzywyznaniowego i wielokulturowego dialogu na poziomie UE.

Wspieranie społeczeństwa obywatelskiego w zakresie praw podstawowych zostanie poszerzone na wszystkie Państwa Członkowskie, podczas gdy aktualne działanie przygotowawcze obejmuje tylko dziesięć nowych Państw Członkowskich.

W ramach popierania uczestnictwa w demokracji szczególną uwagę zwraca się na prawa wynikające z obywatelstwa Unii, uznane w Karcie za prawa podstawowe.

Planuje się znaczne zwiększenie środków finansowych, aby oddać coraz większe znaczenie tych kwestii oraz pozytywnie odpowiedzieć podmiotom społeczeństwa obywatelskiego.

2.3. Cele programu i związane z nimi wskaźniki

- Określenie celów ogólnych, szczególnych i operacyjnych

Propagowanie rozwoju społeczeństwa europejskiego w oparciu o obywatelstwo Unii Europejskiej oraz o poszanowanie praw zapisanych w Karcie Praw	Propagowanie Karty Praw Podstawowych oraz informowanie obywateli o ich prawach wynikających z obywatelstwa Unii i zachęcanie ich do aktywnego uczestnictwa w demokratycznym życiu UE.	Wspieranie działań na rzecz podnoszenia świadomości społecznej;

Podstawowych	Regularna ocena sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej i należących do niej Państwach Członkowskich, w ramach prawa wspólnotowego, przy wykorzystaniu Karty Praw Podstawowych w charakterze dokumentu przewodniego, a w razie potrzeby także uzyskiwanie opinii w konkretnych kwestiach związanych z prawami podstawowymi.	Przygotowywanie regularnych sprawozdań lub opinii na temat sytuacji w zakresie praw podstawowych w UE.
	Wyjaśnianie konsekwencji włączenia Karty Praw Podstawowych do Konstytucji oraz przystąpienia Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.	Wspieranie kampanii informacyjnych w tych obszarach.
Walka z antysemityzmem, rasizmem i ksenofobią oraz wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego w dziedzinie praw podstawowych	Wspieranie organizacji pozarządowych i innych organów społeczeństwa obywatelskiego celem zwiększenia ich możliwości aktywnego uczestnictwa w propagowaniu praw podstawowych. Walka z antysemityzmem, rasizmem i ksenofobią poprzez propagowanie lepszego zrozumienia i większej tolerancji na terenie całej Unii Europejskiej. Propagowanie pokoju i praw podstawowych w drodze międzywyznaniowego i wielokulturowego dialogu na poziomie UE.	Prowadzenie otwartego, przejrzystego i regularnego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim na temat praw podstawowych. Wspieranie działań na rzecz podnoszenia świadomości społecznej. Dostarczanie pomocy finansowej na działalność organizacji pozarządowych lub innych podmiotów działających w ogólnym interesie europejskim. Podejmowanie studiów i analiz w tych obszarach.

Wszystkie wymienione cele są zgodne z generalnym celem programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, jakim jest wspieranie rozwoju przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

- Komplementarność i spójność z innymi instrumentami

W ramach omawianego programu dążyć się będzie aktywnie do komplementarności z działaniami przyszłej Agencji Praw Podstawowych, powstałej na bazie istniejącego obecnie Europejskiego Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii, celem eliminacji nakładania się działań oraz zapewnienia synergii.

Uzupełnieniem omawianego programu są inne programy szczegółowe w ramach programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, w szczególności program szczegółowy „Walka z przemocą (Daphne) oraz profilaktyka i informacja antynarkotykowa”, którego celem jest zwalczanie przemocy, co w oczywisty sposób stanowi element ochrony zapisanych w Karcie praw podstawowych, w szczególności prawa do nietykalności fizycznej, a także rozwiązywanie problemów narkomanii i handlu narkotykami.

Szczególna uwaga poświęcona będzie programom ogólnym „Bezpieczeństwo i ochrona wolności” oraz „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, które uzupełniają przedmiotowy program i z pewnością będą źródłem synergii. Szczególną uwagę zwraca się na dialog z imigrantami celem propagowania tolerancji i wzajemnego zrozumienia, pomagając w ten sposób w integracji obywateli krajów trzecich.

Uwagę zwraca się również na inne programy, w szczególności na program na rzecz zatrudnienia i solidarności społecznej (PROGRESS) oraz program na rzecz aktywnego uczestnictwa w życiu obywatelskim, celem eliminacji nakładania się działań oraz zapewnienia spójności i komplementarności, w szczególności w odniesieniu do wspieranych w ramach omawianego programu działań, które mogą mieć pozytywny wpływ na walkę z dyskryminacją oraz na propagowanie dialogu międzykulturowego.

Podczas realizacji programu dążyć się będzie do komplementarności, aby w razie potrzeby zapewnić koordynację działań podejmowanych w ramach każdego z tych programów.

3. OCENA

3.1. Wnioski z ocen pośrednich i końcowych

Propagowanie praw podstawowych oraz wspieranie społeczeństwa obywatelskiego stanowią cele dwóch aktualnie realizowanych działań przygotowawczych.

W ramach pierwszego działania przygotowawczego na rzecz praw podstawowych finansowane są aktualnie dwa różne projekty: roczne sprawozdanie w sprawie sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej i należących do niej Państwach Członkowskich, przygotowywane przez sieć niezależnych ekspertów, oraz finansowanie projektów mających na celu informowanie wszystkich osób mieszkających na terenie Unii Europejskiej o Karcie Praw Podstawowych i podnoszenie świadomości w zakresie praw podstawowych w kontekście prawa unijnego.

Celem drugiego działania przygotowawczego jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego w Państwach Członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej z dniem 1 maja 2004 r.

Nawet jeśli przedstawione działania przygotowawcze są zbyt świeże, by można było je należycie ocenić, to entuzjastyczne uczestnictwo społeczeństwa obywatelskiego potwierdza potrzebę ustanowienia zorganizowanego programu, który zapewni kontynuację tych działań na większą skalę.

Ponadto regularne kontakty utrzymywane ze społeczeństwem obywatelskim potwierdzają celowość dalszego pogłębiania otwartego i regularnego dialogu z organizacjami pozarządowymi w zakresie praw podstawowych, a także wskazują na potrzebę zwiększenia liczby realizowanych kampanii uświadamiających na temat praw podstawowych oraz

potrzebę propagowania tworzenia sieci współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi z różnych Państw Członkowskich.

3.2. Ocena ex-ante

Dokument roboczy Komisji stanowiący ocenę *ex ante* programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" dowodzi adekwatności wybranej opcji działań w kontekście osiągnięcia zamierzonych celów.

4. PODSTAWA PRAWNA I UZASADNIENIE PRZYJĘTEGO INSTRUMENTU POLITYKI

4.1. Podstawa prawna

Podstawą omawianego programu szczegółowego, który należy do programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", jest art. 308 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Artykuł ten stanowi, że działanie Wspólnoty jest możliwe nawet gdy Traktat nie przewiduje szczegółowo odpowiednich kompetencji do jego realizacji, jeśli działanie to jest niezbędne do osiągnięcia jednego z celów Wspólnoty.

Cele omawianego programu nie mają konkretnej podstawy prawnej w Traktacie, ponieważ dotyczą propagowania zapisanych w Karcie praw podstawowych w ogólności, a nie jedynie kilku konkretnych praw podstawowych, dla których istnieje konkretna podstawa prawna. Niemniej jednak realizacja tych celów przyczyni się do określenia i realizacji kompetencji oraz polityk UE poprzez podniesienie świadomości wśród ogółu mieszkańców Unii Europejskiej na temat ich praw podstawowych wynikających z prawa wspólnotowego.

Proponowana podstawa prawna jest odpowiednia, ponieważ program przyczynia się do realizacji celów Wspólnoty.

4.2. Działania określone w ramach programu

Przewiduje się różne rodzaje działań, takie jak:

- konkretne działania podejmowane przez Komisję, np. studia i badania naukowe, badania opinii publicznej, opracowywanie wskaźników i wspólnych metodyk, zbieranie, opracowywanie i rozpowszechnianie danych i statystyk, seminaria, konferencje i spotkania ekspertów, organizacja kampanii i imprez publicznych, tworzenie i prowadzenie witryn internetowych, przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, wsparcie dla sieci ekspertów krajowych i zarządzanie nimi oraz działania w zakresie analizy, monitorowania i oceny;

- działania dostarczające pomoc finansową dla konkretnych projektów leżących w ogólnym interesie Wspólnoty zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy;

- działania dostarczające pomoc finansową na działalność organizacji pozarządowych lub innych podmiotów zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy;

- dotacja operacyjna dla Stowarzyszenia Rad Stanu i Najwyższych Sądów Administracyjnych Unii Europejskiej, które realizuje cel leżący w ogólnym interesie europejskim, promując wymianę poglądów i doświadczeń w sprawach dotyczących

orzecznictwa, organizacji i funkcjonowania jego członków w ramach realizacji ich funkcji sądowniczych i/lub doradczych, w szczególności w odniesieniu do prawa wspólnotowego.

4.3. Pomocniczość i proporcjonalność

Obecny wniosek został przygotowany zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności zapisanymi w art. 5 Traktatu WE oraz w towarzyszącym mu protokole. Odnośnie do zasady pomocniczości proponowany program nie jest próbą interwencji w obszarach objętych programami narodowymi opracowanymi przez władze krajowe w poszczególnych Państwach Członkowskich, lecz skupia się na obszarach, w których na poziomie europejskim można oczekiwać wartości dodanej. Dlatego też znakomitą większość działań wspieranych przez program można uważać za uzupełniające względem działań narodowych, a także za próbę maksymalizacji synergii między działaniami realizowanymi na poziomie międzynarodowym i regionalnym.

Odnośnie do zasady proporcjonalności wniosek w sprawie nowego programu sporządzono w sposób, który ma na celu maksymalne uproszczenie nie tylko formy działania – definicjom działań w akcie prawnym nadano możliwie najbardziej ogólny charakter – ale również wymogów administracyjnych i finansowych, które będą stosowane podczas jego wdrażania. Komisja starała się znaleźć właściwą równowagę między elastycznością i łatwością w użyciu z jednej strony, a przejrzystością celu oraz adekwatnych zabezpieczeń finansowych i proceduralnych z drugiej.

W kontekście wskazanych w protokole wytycznych dotyczących stosowania obu zasad jasne jest, że zagadnienia, którymi program ma się zająć, mają charakter transnarodowy, zatem każde działanie na poziomie Wspólnoty będzie korzystniejsze w stosunku do działań na poziomie Państw Członkowskich.

4.4. Uproszczenie i racjonalizacja

Zaproponowane podejście przyczyni się do realizacji podstawowego celu, jakim jest przyjęcie instrumentów upraszczających – zarówno pod kątem prawnym, jak i pod kątem zarządzania – oraz optymalizacja struktury budżetowej. Zwiększy również spójność i zgodność między instrumentami, unikając jednocześnie ich dublowania. Podczas gdy w związku z przyszłym rozszerzeniem konieczne będą dodatkowe zasoby ludzkie, lepszy ich przydział osiągnie się przez zamknięcie mniej ważnych linii budżetowych (które wymagają nieproporcjonalnie dużej ilości zasobów) oraz skupienie istniejących programów w jeden, spójny i efektywny program. Skutkiem będzie większa proporcjonalność między wydatkowanymi kwotami i kosztami administracyjnymi związanymi z zarządzaniem wydatkami.

Proponowana racjonalizacja przyniesie również korzyści użytkownikom końcowym, ponieważ zwiększy jawność, przejrzystość i spójność omawianych instrumentów. Potencjalnym beneficjentom będzie łatwiej składać wnioski o finansowanie dzięki znormalizowanemu podejściu oraz harmonizacji przepisów wykonawczych.

Komisja może podjąć decyzję o powierzeniu części zadania związanego z wykonaniem budżetu agencjom podlegającym prawu Wspólnoty, o których mowa w art. 54 ust. 2 lit. a) rozporządzenia finansowego. Agencje te wyznacza Komisja zgodnie z przepisami art. 55 i 56 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz art. 37 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002. Komisja analizuje zgodność z regułami ekonomii, efektywność i

wydajność. Przed powierzeniem zadań Komisja dopilnuje, w drodze wcześniejszej oceny, aby utworzenie agencji było zgodne z regułami należytego zarządzania finansami.

Proponowany nowy instrument jest zgodny ze strategią działań przyjętą przez Komisję w kontekście politycznych i finansowych wyzwań na okres począwszy od 2007 r. Zamierza się uzupełnić, uprościć oraz zracjonalizować istniejące instrumenty, a także zapewnić konieczną elastyczność w celu sprostania nowym celom oraz płynnego reagowania na nowe ramy prawne, które zostaną ustanowione wraz z wejściem w życie Traktatu Konstytucyjnego.

5. SKUTKI BUDŻETOWE

Koszt realizacji programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" w latach 2007-2013 wyniesie 543 mln EUR. Na omawiany program szczegółowy przeznaczono następującą kwotę: 96,5 mln EUR.

2005/0038 (CNS)

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

Ustanawiającej na lata 2007-2013 program szczegółowy „Prawa podstawowe i obywatelstwo" jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość"

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 308,

uwzględniając wniosek Komisji[35],

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego[36],

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[37],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[38],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Artykuł 6 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że Unia opiera się na zasadach wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego, które są wspólne dla Państw Członkowskich.

(2) Artykuł 6 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że Unia szanuje prawa podstawowe zagwarantowane w Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla Państw Członkowskich, jako zasady ogólne prawa wspólnotowego.

(3) Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej, która została ogłoszona w dniu 7 grudnia 2000 r., obejmuje podstawowe wartości stanowiące podstawę Unii Europejskiej[39].

(4) Jak stwierdzono w programie haskim, przyjętym przez Radę Europejską na szczycie w Brukseli w dniach 4 i 5 listopada 2004 r., w następstwie włączenia Karty do Traktatu Konstytucyjnego oraz przystąpienia do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności Unia Europejska będzie prawnie zobowiązana do zapewnienia – z zastrzeżeniem przestrzegania zasady pomocniczości – nie tylko

---

35 Dz.U. C […] z […], str. […].
36 Dz.U. C […] z […], str. […].
37 Dz.U. C […] z […], str. […].
38 Dz.U. C […] z […], str. […].
39 Dz.U. C 364 z 18.12.2000, str. 1.

respektowania tych praw, lecz także ich aktywnego promowania we wszystkich obszarach jej działalności.

(5) W komunikacie do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie art. 7 Traktatu o Unii Europejskiej[40] Komisja podkreśla znaczenie roli społeczeństwa obywatelskiego w ochronie i propagowaniu praw podstawowych. Komisja powinna zatem nawiązać regularny dialog ze społeczeństwem obywatelskim.

(6) Komisja podkreśla znaczenie informowania i powiadamiania w zakresie praw wynikających z obywatelstwa Unii Europejskiej dla jej obywateli, celem podniesienia wśród nich świadomości przysługujących im praw oraz zapewnienia im łatwego dostępu do wiarygodnych informacji.

(7) W listopadzie 2004 roku Rada Europejska uznała znaczenie powiadamiania celem angażowania wszystkich w projekt europejski poprzez zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w życiu obywatelskim.

(8) Stowarzyszenie Rad Stanu i Najwyższych Sądów Administracyjnych Unii Europejskiej promuje wymianę poglądów i doświadczeń w sprawach dotyczących orzecznictwa, organizacji i funkcjonowania jego członków w ramach realizacji ich funkcji sądowniczych i/lub doradczych, w szczególności w odniesieniu do prawa wspólnotowego, realizując w ten sposób cel leżący w ogólnym interesie europejskim.

(9) Do celów przyjęcia niniejszej decyzji jako jedyne kompetencje przewidziane w Traktacie przyjmuje się te określone w art. 308.

(10) Należy ponadto podjąć właściwe środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz niezbędne kroki w celu odzyskania straconych, niewłaściwie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków.

(11) Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się ramy finansowe na cały okres trwania programu, które stanowić będą zasadniczy punkt odniesienia dla władzy budżetowej w rozumieniu pkt 33 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej[41].

(12) Cele proponowanego działania, a mianowicie propagowanie Karty Praw Podstawowych i praw wynikających z obywatelstwa europejskiego, wspieranie stowarzyszeń społeczeństwa obywatelskiego oraz walka z rasizmem, ksenofobią i antysemityzmem w drodze międzywyznaniowego i wielokulturowego dialogu, nie mogą być w zadowalający sposób realizowane przez Państwa Członkowskie. Z uwagi na rozmiary lub skutki proponowanych działań cele te można lepiej osiągnąć na poziomie wspólnotowym. Wspólnota może podejmować środki w zgodzie z zasadą pomocniczości, zapisaną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza zakres niezbędny do osiągnięcia tych celów.

---

40 COM(2003) 609 z 15.10.2003

41 Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1

(13) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich[42] (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym") oraz rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002[43], które zabezpieczają interesy finansowe Wspólnoty, należy stosować z uwzględnieniem zasad upraszczania i spójności w wyborze instrumentów budżetowych, ograniczenia liczby przypadków, w których Komisja jest bezpośrednio odpowiedzialna za ich wdrożenie i zarządzanie, a także wymaganego stopnia proporcjonalności między kwotą związaną z zasobami a obciążeniem administracyjnym wynikającym z ich wykorzystania.

(14) Rozporządzenie finansowe wymaga, aby dotacje operacyjne miały oparcie w wydanym akcie prawnym.

(15) Zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji[44] środki wykonania niniejszej decyzji przyjmuje się w drodze procedury doradczej, o której mowa w art. 3 tej decyzji. Jest to właściwe podejście, ponieważ program nie wywołuje znaczących skutków dla budżetu Wspólnoty.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Utworzenie programu

1. Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się program „Prawa podstawowe i obywatelstwo", zwany dalej „programem", jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", aby w ten sposób przyczynić się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

2. Program obejmuje okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.

Artykuł 2

Cele ogólne

1. Program ten ma następujące cele ogólne:

   (a) Propagowanie rozwoju społeczeństwa europejskiego w oparciu o poszanowanie praw zapisanych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym praw wynikających z obywatelstwa UE, które ma stać się podstawowym statusem obywateli Państw Członkowskich.

---

42 Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.
43 Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1.
44 Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

(b) Wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego i popieranie otwartego, przejrzystego i regularnego dialogu z nim na temat praw podstawowych.

(c) Walka z rasizmem, ksenofobią i antysemityzmem.

2. Ogólne cele programu uzupełniają cele realizowane przez Agencję Praw Podstawowych, powstałą na bazie Europejskiego Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii.

3. Nie uchybiając celom i kompetencjom Wspólnoty Europejskiej, ogólnym celem programu jest wspieranie rozwoju polityk Wspólnoty w zakresie praw podstawowych.

Artykuł 3

Cele szczegółowe

Program ma następujące cele szczegółowe:

(a) Propagowanie Karty Praw Podstawowych oraz informowanie wszystkich obywateli o ich prawach, w tym o prawach wynikających z obywatelstwa UE, w ramach zachęcania obywateli Unii Europejskiej do aktywnego uczestnictwa w demokratycznym życiu Unii.

(b) Regularna ocena sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej i należących do niej Państwach Członkowskich, w zakresie stosowania prawa wspólnotowego, przy wykorzystaniu Karty Praw Podstawowych w charakterze dokumentu przewodniego, a w razie potrzeby także uzyskiwanie opinii w konkretnych kwestiach związanych z prawami podstawowymi w tym zakresie.

(c) Wyjaśnianie konsekwencji włączenia Karty Praw Podstawowych do Konstytucji oraz przystąpienia Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

(d) Wspieranie organizacji pozarządowych i innych organów społeczeństwa obywatelskiego celem zwiększenia możliwości ich aktywnego uczestnictwa w propagowaniu praw podstawowych, rządów prawa i demokracji.

(e) Propagowanie pokoju i praw podstawowych w drodze międzywyznaniowego i wielokulturowego dialogu na poziomie UE.

Artykuł 4

Działania

Realizując cele ogólne i szczegółowe określone w art. 2 i 3, w ramach programu udostępni się wsparcie dla następujących rodzajów działań:

(a) konkretne działania podejmowane przez Komisję, np. studia i badania naukowe, badania opinii publicznej, opracowywanie wskaźników i wspólnych

metodyk, zbieranie, opracowywanie i rozpowszechnianie danych i statystyk, seminaria, konferencje i spotkania ekspertów, organizacja kampanii i imprez publicznych, tworzenie i prowadzenie witryn internetowych, przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, wsparcie dla sieci ekspertów krajowych i zarządzanie nimi oraz działania w zakresie analizy, monitorowania i oceny; lub

(b) konkretne projekty ponadnarodowe leżące w interesie Wspólnoty, przedstawione przez co najmniej trzy Państwa Członkowskie zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy; lub

(c) wspieranie działalności organizacji pozarządowych lub innych podmiotów realizujących cele leżące w ogólnym interesie europejskim zgodnie z ogólnymi celami programu, na warunkach określonymi w rocznych programach pracy.

(d) Dotacja operacyjna na współfinansowanie wydatków związanych ze stałym programem prac Stowarzyszenia Rad Stanu i Najwyższych Sądów Administracyjnych Unii Europejskiej, które realizuje cel leżący w ogólnym interesie europejskim, promując wymianę poglądów i doświadczeń w sprawach dotyczących orzecznictwa, organizacji i funkcjonowania jego członków w ramach realizacji ich funkcji sądowniczych i/lub doradczych, w szczególności w odniesieniu do prawa wspólnotowego.

Artykuł 5

Uczestnictwo

W objętych programem działaniach mogą uczestniczyć następujące kraje, zwane dalej „krajami uczestniczącymi”:

(a) Kraje kandydujące stowarzyszone z UE, a także kraje Bałkanów Zachodnich objęte procesem stabilizacji i stowarzyszenia zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednich układach stowarzyszeniowych lub dodatkowych protokołach do nich, dotyczących uczestnictwa w programach Wspólnoty, zawartych z tymi krajami lub zawieranych w przyszłości.

(b) Możliwe jest zaproszenie do uczestnictwa w projektach krajów kandydujących nie uczestniczących w przedmiotowym programie, o ile przyczyni się to do przygotowania tych krajów do przystąpienia, a także innych krajów trzecich nie uczestniczących w programie, o ile służy to jego celom.

Artykuł 6

Grupy docelowe

Program skierowany jest do obywateli UE i obywateli krajów trzecich zamieszkujących legalnie na terytorium UE oraz do stowarzyszeń społeczeństwa obywatelskiego, między innymi grup działających na rzecz propagowania celów przedmiotowego programu.

Artykuł 7

Dostęp do programu

Dostęp do przedmiotowego programu jest otwarty między innymi dla instytucji oraz publicznych i prywatnych organizacji, uniwersytetów, instytutów badawczych, organizacji pozarządowych, władz krajowych, regionalnych i lokalnych, organizacji międzynarodowych i innych organizacji nienastawionych na zysk mających swoją siedzibę na terenie Unii Europejskiej.

W ramach programu możliwe jest podejmowanie wspólnych działań z międzynarodowymi organizacjami kompetentnymi w dziedzinie praw podstawowych, np. z Radą Europy, na zasadzie wspólnego wkładu oraz zgodnie z różnymi przepisami obowiązującymi w każdej instytucji lub organizacji, w ramach osiągania celów przedmiotowego programu.

Artykuł 8

Rodzaje interwencji

1. Wsparcie finansowe Unii może przyjąć formę:

   – dotacji,

   – kontraktów na zamówienia publiczne.

2. Dotacje Wspólnoty są przyznawane po ogłoszeniu zaproszenia do składania wniosków, poza odpowiednio uzasadnionymi, wyjątkowymi, nagłymi przypadkami lub w przypadku, gdy cechy szczególne beneficjenta nie pozostawiają wyboru co do podejmowanego działania, i przekazywane za pomocą dotacji operacyjnych i dotacji na działania. Maksymalna wysokość finansowania zostanie określona w rocznych programach pracy.

3. Ponadto przewiduje się wydatki na środki towarzyszące za pomocą kontraktów na zamówienia publiczne. Zakup usług i towarów w tym przypadku będzie pokrywany z funduszy wspólnotowych. Obejmie to między innymi wydatki na informację i komunikację, przygotowanie, wdrożenie, monitorowanie, kontrolę i ocenę projektów, polityk, programów i prawodawstwa.

Artykuł 9

Środki wykonawcze

1. Komisja udziela pomocy finansowej Wspólnoty zgodnie z rozporządzeniem finansowym dotyczącym ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich.

2. Aby zrealizować program, Komisja w zakresie celów ogólnych wymienionych w art. 2 przyjmie roczny program pracy określający jej cele szczegółowe, priorytety, opis środków towarzyszących przewidzianych w art. 8 oraz, w razie konieczności, wykaz innych działań.

3. Roczny program pracy przyjmuje się zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 10 ust. 2.

4. Procedury oceny i przyznawania dotacji na działania uwzględniają między innymi następujące kryteria:

   (a) zgodność z rocznym programem prac, celami ogólnymi, o których mowa w art. 2 oraz środkami przyjętymi w różnych dziedzinach, o których mowa w art. 3 i 4;

   (b) jakość proponowanego działania pod względem jego pomysłowości, organizacji, przedstawienia i oczekiwanych wyników;

   (c) wysokość wnioskowanej kwoty wsparcia finansowego Wspólnoty oraz jej adekwatność względem oczekiwanych rezultatów;

   (d) wpływ oczekiwanych rezultatów na cele ogólne określone w art. 2 oraz na środki przyjęte w różnych dziedzinach, o których mowa w art. 3 i 4.

5. Wnioski dotyczące dotacji operacyjnych, o których mowa w art. 4 ust. 3 i 4, ocenia się między innymi pod kątem:

   – spójności z celami programu,

   – jakości planowanych działań,

   – prawdopodobnego efektu mnożnikowego tych działań na społeczeństwo,

   – skutków geograficznych przeprowadzonych działań,

   – zaangażowania obywateli w budowanie stosownych organów,

   – wskaźnika kosztów/zysków związanego z proponowanym działaniem.

6. Zgodnie z art. 113 ust. 2 rozporządzenia finansowego zasada stopniowego zmniejszenia nie ma zastosowania do dotacji operacyjnej udzielanej Stowarzyszeniu Rad Stanu i Najwyższych Sądów Administracyjnych Unii Europejskiej, które realizuje cel leżący w ogólnym interesie europejskim.

Artykuł 10

Komitet

1. Komisja wspierana jest przez Komitet składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich, któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji, zwany dalej „Komitetem”.

2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu, stosuje się art. 3 i 7 decyzji Rady 1999/468/WE.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 11

Komplementarność

1. Dążyć się będzie do synergii i komplementarności z innymi instrumentami Wspólnoty, w szczególności z programami ogólnymi „Bezpieczeństwo i ochrona wolności" oraz „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi", a także z programem „Progress". Aktywnie dążyć się będzie do komplementarności z działaniami Agencji Praw Podstawowych, powstałej na bazie Europejskiego Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii. Element statystyczny informacji o prawach podstawowych i obywatelstwie będzie opracowywany we współpracy z Państwami Członkowskimi, w miarę potrzeby przy wykorzystaniu wspólnotowego programu statystycznego.

2. Program może mieć wspólne zasoby z innymi instrumentami Wspólnoty, w szczególności z programami ogólnymi „Bezpieczeństwo i ochrona wolności" oraz „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi", w celu realizacji działań spełniających cele wszystkich programów.

3. Działania finansowane na mocy niniejszej decyzji nie mogą uzyskać pomocy na te same cele pochodzącej z innych instrumentów finansowych Wspólnoty. Beneficjenci niniejszej decyzji dostarczają Komisji informacje na temat finansowania otrzymanego z budżetu Wspólnoty oraz z innych źródeł, a także na temat wszystkich bieżących wniosków o finansowanie.

Artykuł 12

Środki budżetowe

Środki budżetowe przyznane na działania przewidziane w niniejszym programie uwzględnia się w rocznych środkach ogólnego budżetu Unii Europejskiej. Dostępne roczne środki finansowe zatwierdza organ budżetowy w ramach limitów perspektywy finansowej.

Artykuł 13

Monitorowanie

1. Beneficjent przedkłada sprawozdanie techniczne i finansowe na temat postępu prac dla każdego działania finansowanego w ramach programu. W ciągu trzech miesięcy od zakończenia działania przedkłada się również sprawozdanie końcowe. Formę i treść sprawozdań określa Komisja.

2. Nie uchybiając uprawnieniom Trybunału Obrachunkowego do przeprowadzania kontroli we współpracy z właściwymi krajowymi organami kontroli lub urzędami kontroli zgodnie z art. 248 Traktatu lub dowolnej kontroli przeprowadzanej zgodnie z art. 279 lit. c) Traktatu, urzędnicy i pracownicy Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wyrywkowe, dotyczące działań finansowanych w ramach programu.

3. Kontrakty i umowy zawierane w ramach realizacji niniejszej decyzji przewidują w szczególności nadzór oraz finansową kontrolę Komisji (lub dowolnego upoważnionego przez Komisję przedstawiciela) – w razie konieczności na miejscu – oraz kontrolę Trybunału Obrachunkowego.

4. Beneficjent pomocy finansowej zapewnia, by wszelkie dokumenty potwierdzające wydatki na dane działanie były zachowane do wglądu Komisji przez okres pięciu lat po dokonaniu ostatniej płatności związanej z tym działaniem.

5. Na podstawie wyników sprawozdań oraz kontroli wyrywkowych, o których mowa w ust. 1 i 2, Komisja w razie konieczności koryguje pierwotnie zatwierdzoną skalę lub warunki dotyczące przyznawania pomocy finansowej, a także harmonogram wypłat.

6. Komisja podejmie wszelkie niezbędne działania w celu sprawdzenia, czy finansowane działania zostały zrealizowane prawidłowo oraz zgodnie z przepisami niniejszej decyzji i rozporządzenia finansowego.

Artykuł 14

Ochrona interesów finansowych Wspólnoty

1. Komisja zapewnia, by w przypadku realizacji działań finansowanych zgodnie z niniejszą decyzją interesy finansowe Wspólnoty były chronione poprzez zastosowanie środków zapobiegających oszustwom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, poprzez skuteczne kontrole oraz odzyskiwanie nienależnie wypłaconych kwot, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości poprzez zastosowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar zgodnie z rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 i (Euratom, WE) nr 2185/96 oraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/1999.

2. W przypadku działań Wspólnoty finansowanych w ramach niniejszego programu odnośnie do wszelkich naruszeń przepisów prawa wspólnotowego, w tym także do naruszeń zobowiązań umownych ustanowionych w ramach programu, będących następstwem działania podmiotu gospodarczego lub zaniechania podjęcia działania, co poprzez nieuzasadnione wydatki wywiera lub może wywierać negatywny wpływ na ogólny budżet Wspólnot Europejskich lub budżet zarządzany przez te podmioty, stosuje się przepisy rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95 oraz rozporządzenia (Euratom, WE) nr 2185/96.

3. Komisja obniża, zawiesza lub odzyskuje kwoty związane z pomocą finansową przyznane na dowolne działanie, jeśli odkryje nieprawidłowości, w tym niezgodność z przepisami niniejszej decyzji lub decyzji indywidualnej bądź z zamówieniem lub umową przyznającą wsparcie finansowe, lub też jeśli okaże się, że dane działanie zostało bez uprzedniej zgody Komisji zmienione w sposób sprzeczny z charakterem lub warunkami realizacji projektu.

4. Jeśli nie przestrzegano ograniczeń czasowych lub jeśli tylko część przyznanej pomocy finansowej jest uzasadniona postępem w realizacji działania, Komisja zwraca się do beneficjenta z prośbą o przedłożenie wyjaśnień w określonym terminie. Jeśli beneficjent nie udzieli zadowalającej odpowiedzi, Komisja może

anulować pozostałą część pomocy finansowej i zażądać spłaty sum już otrzymanych przez beneficjenta.

5. Wszelkie dokonane nieuprawnione wpłaty są zwracane Komisji. Do wszystkich sum niespłaconych w terminie dolicza się odsetki zgodnie z warunkami ustanowionymi w rozporządzeniu finansowym.

Artykuł 15

Ocena

1. Program jest regularnie monitorowany w celu śledzenia postępów w realizacji przeprowadzanych w jego ramach działań.

2. Komisja zapewnia regularną, niezależną, zewnętrzną ocenę programu.

3. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie:

   (a) śródokresowe sprawozdanie oceniające uzyskane wyniki oraz aspekty jakościowe i ilościowe dotyczące realizacji niniejszego programu – nie później niż do dnia 31 marca 2011 r.;

   (b) komunikat w sprawie kontynuacji niniejszego programu – nie później niż do dnia 30 sierpnia 2012 r.;

   (c) sprawozdanie oceniające *ex post* – nie później niż do dnia 31 grudnia 2014 r.

Artykuł 16

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r.

Sporządzono w Brukseli, dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

UZASADNIENIE

1. KONTEKST

Kwestie polityczne od samego początku wyznaczały kierunek prac nad przygotowaniem perspektyw finansowych na lata 2007-2013 po to, by kwoty przeznaczane na realizację poszczególnych celów politycznych były adekwatne do ich rangi. W tym kontekście za jeden z głównych priorytetów Unii Europejskiej w nadchodzących latach uznano stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, tym samym zwiększając znacznie środki zapisane na ten cel. W komunikatach zatytułowanych: „Budowanie naszej wspólnej przyszłości – Wyzwania polityczne i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013”[45] oraz „Perspektywy finansowe na lata 2007-2013”[46] Komisja podkreśliła także znaczenie uproszczenia procedur przy okazji weryfikacji instrumentów prawnych dla kolejnych perspektyw finansowych. Opierając swoje wnioski na trzech ukierunkowanych politycznie programach ogólnych („Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, „Bezpieczeństwo i ochrona wolności”), Komisja określa wyraźnie ogólne warunki wydatkowania środków finansowych Wspólnoty na rzecz osiągnięcia trzech celów, jakimi są sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo.

2. UZASADNIENIE DZIAŁANIA

2.1. Analiza problemu

Prawo do swobodnego przemieszczania się na terytorium Unii, stanowiące jedną z czterech zasad leżących u podstaw jednolitego rynku, wymaga jednocześnie wdrożenia środków w zakresie prawa karnego, gwarantujących że przestępczość i przestępcy nie znajdą nigdzie bezpiecznego schronienia.

Konieczna jest ochrona wspólnych interesów UE przed zachowaniami przestępczymi ze względu na ich wymiar transgraniczny lub ze względu na naruszanie przez nie wspólnych wartości UE, takich jak poszanowanie jednostki, demokracja i właściwe zarządzanie (co tłumaczy dlaczego konieczne jest podejmowanie działań przeciw seksualnemu wykorzystywaniu dzieci, rasizmowi, oszustwom i korupcji). Wspólne podejście w tym zakresie jest przejawem wyłaniania się europejskiego porządku publicznego. Jednocześnie należy uwzględnić potrzebę zapewnienia wysokiego standardu ochrony praw jednostki, co oznacza na przykład kontynuację wcześniejszych osiągnięć w zakresie praw ofiar, poprawę praw osób aresztowanych oraz określenie zasad ramowych i standardów dotyczących sposobu odbywania kary i resocjalizacji przestępców. W istocie niezgodność lub złożoność systemów prawno-administracyjnych w Państwach Członkowskich nie powinny utrudniać osobom fizycznym i przedsiębiorstwom korzystania z przysługujących im praw ani zniechęcać ich do tego.

---

45 COM(2004) 487 z 14.7.2004.

46 COM(2004) 101 z 10.2.2004.

2.2. Rozwój

Propagowanie i ochrona praw podstawowych wymaga utworzenia prawdziwego europejskiego obszaru sprawiedliwości. Utworzenie takiego obszaru umożliwia efektywną współpracę organów sądowych, a także zapewnia obywatelom lepszy dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz gwarantuje, że niezgodności i złożoność systemów prawnych nie będą im utrudniać korzystania z przysługujących im praw ani zniechęcać ich do tego. Umożliwia także wprowadzenie zasady wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych oraz ciągłe doskonalenie funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

Wyzwaniem dla Unii będzie wypracowanie odpowiedzi na oczekiwania obywateli, liczących na znalezienie skutecznych rozwiązań dla ich praktycznych problemów. Oznaczać to będzie w szczególności:

– w miarę rozrastania się dorobku prawnego – intensyfikację działań mających na celu monitorowanie jego stosowania przez Państwa Członkowskie, w tym za pomocą takich nowoczesnych środków jak tworzenie baz danych orzecznictwa;

– podejmowanie dalszych działań legislacyjnych, w szczególności celem poprawy dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz jego sprawności;

– wzmocnienie mechanizmów informowania społeczeństwa oraz promowanie szkoleń dla przedstawicieli środowiska prawniczego i ich wymiany w związku z dostępnymi instrumentami współpracy w tej dziedzinie;

– środki legislacyjne ustanawiające i rozwijające wspólne narzędzia współpracy. Oznacza to między innymi z jednej strony skuteczniejsze mechanizmy wymiany informacji pomiędzy Państwami Członkowskimi o osobach karanych za działalność kryminalną, w szczególności utworzenie skomputeryzowanego systemu wymiany informacji o karalności, a z drugiej – poprawę standardów dla określonych procedur, np. zasad zbierania materiału dowodowego oraz ochronę osób uczestniczących w postępowaniu karnym – oskarżonych, świadków i ofiar.

– dalsze środki mające na celu propagowanie zrozumienia i stosowania wspólnych narzędzi i procedur w środowisku prawniczym.

2.3. Cele programu i związane z nimi wskaźniki

- Określenie celów ogólnych, szczególnych i operacyjnych

<table>
<tr><td rowspan="2">Propagowanie współpracy sądowej celem przyczynienia się do utworzenia prawdziwego europejskiego obszaru sprawiedliwości w sprawach karnych w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zaufania.</td><td>Propagowanie dostosowania istniejących w Państwach Członkowskich systemów sądowniczych do rzeczywistości, w której Unia Europejska stanowi terytorium bez kontroli granicznych, na którym obowiązuje jedna waluta oraz zasada swobodnego przepływu osób, usług, towarów i kapitału.</td><td>Poszerzanie wzajemnej wiedzy o funkcjonujących w Państwach Członkowskich systemach prawnych i sądowniczych w sprawach karnych oraz propagowanie i wzmacnianie tworzenia sieci, wzajemnej współpracy, wymiany i rozpowszechniania informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk.

Zapewnienie właściwego wprowadzania oraz prawidłowego i konkretnego stosowania i oceny instrumentów wspólnotowych w obszarze współpracy sądowej w sprawach karnych.</td></tr>
<tr><td>Poprawa codziennego życia osób fizycznych i przedsiębiorstw poprzez umożliwienie im dochodzenia swoich praw na terytorium całej Unii Europejskiej, w szczególności poprzez poprawę dostępu do wymiaru sprawiedliwości.</td><td>Lepsze informowanie o systemach prawnych w Państwach Członkowskich i poprawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości.</td></tr>
</table>

	Rozwijanie kontaktów pomiędzy organami władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej oraz środowiskiem prawniczym, rozwijanie wymiany informacji o sprawach karnych między Państwami Członkowskimi oraz wspieranie szkoleń dla sędziów i prokuratorów.	Promowanie szkoleń z zakresu tematyki unijnej, przeznaczonych dla sędziów i prokuratorów oraz pracowników wymiaru sprawiedliwości. Ocena ogólnych warunków niezbędnych dla rozwoju wzajemnego zaufania, w tym jakości wymiaru sprawiedliwości. Opracowanie i wdrożenie europejskiego, skomputeryzowanego systemu wymiany informacji o karalności oraz wspieranie badań nad stworzeniem systemów wymiany innych informacji.

Wszystkie wymienione cele są zgodne z generalnym celem programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", jakim jest wspieranie rozwoju przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

- Komplementarność i spójność z innymi instrumentami

Podczas przygotowywania przedmiotowego programu szczególną uwagę poświęcono zagadnieniu spójności, komplementarności i synergii z innymi programami finansującymi działania w tych samych obszarach.

Uzupełnieniem omawianego programu są inne programy szczegółowe w ramach programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", w szczególności program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych" dotyczący współpracy sądowej w sprawach cywilnych. Program „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych" jest w miarę możliwości zgodny z celami i strukturą omawianego programu, a jego celem jest zapewnienie, aby niezgodność lub złożoność systemów prawno-administracyjnych w Państwach Członkowskich nie utrudniały korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się na terytorium Unii ani nie zniechęcały do tego.

Dążyć się będzie także do komplementarności z działaniami Eurojustu, który jest organem Unii Europejskiej ustanowionym w celu wzmocnienia skuteczności właściwych władz w Państwach Członkowskich podczas dochodzenia i ścigania poważnych przestępstw o charakterze transgranicznym i zorganizowanym, w tym terroryzmu, poprzez stymulowanie i poprawę współpracy między tymi władzami. Eurojust kładzie szczególny nacisk na zapewnienie pełnej współpracy między właściwymi władzami krajowymi, stanowiąc tym samym istotne dopełnienie programu „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", a zwłaszcza programu szczegółowego „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych".

Dążyć należy także do zapewnienia komplementarności z programem ogólnym „Bezpieczeństwo i ochrona wolności", który kładzie nacisk na egzekwowanie prawa w sensie współpracy pomiędzy policją a innymi niż sądowe organami egzekwowania prawa, podczas gdy omawiany program skupia się na wymiarze sprawiedliwości.

Wreszcie dążyć się będzie także do komplementarności z programem ogólnym „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi", zwłaszcza w obszarze związanym z systemem azylowym i systemem integracji obywateli krajów trzecich.

3. OCENA

3.1. Wnioski z ocen pośrednich i końcowych

Chociaż dogłębna ocena programu AGIS jeszcze się nie zakończyła, można stwierdzić, że program ten okazał się bardzo pożyteczny i znacznie przyczynił się poprawy wzajemnego zrozumienia pomiędzy władzami i instytucjami krajowymi. W pierwszym sprawozdaniu rocznym z realizacji programu podkreślono, że duża liczba otrzymanych wniosków, przekraczająca dostępny budżet, wyraźnie dowodzi zainteresowania programem wśród potencjalnych beneficjentów. Podkreślono również, że konferencje i seminaria są bezwzględnie najważniejszym rodzajem działania i stanowią prawie połowę (46,4%) całkowitej liczby współfinansowanych projektów. Druga pod względem wielkości grupa działań (26,8%) obejmuje badania, studia i tworzenie sieci współpracy. Szkolenia oraz programy wymiany, które ze względu na swój charakter są trudniejsze w realizacji niż wspomniane wcześniej działania, stanowią jedną piątą (20,5%) liczby współfinansowanych projektów.

3.2. Ocena ex-ante

Dokument roboczy Komisji stanowiący ocenę *ex ante* programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" dowodzi adekwatności wybranej opcji działań w kontekście osiągnięcia zamierzonych celów.

4. PODSTAWA PRAWNA I UZASADNIENIE PRZYJĘTEGO INSTRUMENTU POLITYKI

4.1. Podstawa prawna

Podstawą omawianego programu szczegółowego, który należy do programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", jest art. 31 Traktatu o Unii Europejskiej.

W artykule tym zapisano, co stanowi wspólne działanie w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach karnych.

Na mocy artykułu 34 ust. 2 lit. c) Traktatu o Unii Europejskiej Rada może podejmować decyzje dotyczące współpracy sądowej w sprawach karnych.

Proponowana podstawa prawna jest odpowiednia, ponieważ program dotyczy współpracy sądowej w sprawach karnych.

4.2. Działania określone w ramach programu

Przewiduje się różne rodzaje działań, takie jak:

- konkretne działania podejmowane przez Komisję, np. studia i badania naukowe, przygotowywanie i wdrażanie konkretnych projektów, np. europejskiego, skomputeryzowanego systemu wymiany informacji o karalności, badania opinii publicznej, opracowywanie wskaźników i wspólnych metod, zbieranie, opracowywanie i rozpowszechnianie danych i statystyk, seminaria, konferencje i spotkania ekspertów, organizacja kampanii i imprez publicznych, tworzenie i prowadzenie witryn internetowych, przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, wsparcie dla sieci ekspertów krajowych i zarządzanie nimi oraz działania w zakresie analizy, monitorowania i oceny;

- działania dostarczające pomocy finansowej dla konkretnych projektów leżących w ogólnym interesie Wspólnoty zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy;

- działania dostarczające pomoc finansową na działalność organizacji pozarządowych lub innych podmiotów zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy;

- dotacja operacyjna dla Europejskiej Sieci Szkoleniowej dla pracowników wymiaru sprawiedliwości, która w dziedzinie szkoleń dla sędziów i prokuratorów realizuje cel leżący w ogólnym interesie europejskim.

4.3. Pomocniczość i proporcjonalność

Obecny wniosek został przygotowany zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności zapisanymi w art. 5 Traktatu WE oraz w towarzyszącym mu protokole. Odnośnie do zasady pomocniczości proponowany program nie jest próbą interwencji w obszarach objętych programami narodowymi opracowanymi przez władze krajowe w poszczególnych Państwach Członkowskich, lecz skupia się na obszarach, w których na poziomie europejskim można oczekiwać wartości dodanej. Dlatego też znakomitą większość działań wspieranych przez program można uważać za uzupełniające względem działań narodowych, a także za próbę maksymalizacji synergii między działaniami realizowanymi na poziomie międzynarodowym i regionalnym.

Odnośnie do zasady proporcjonalności wniosek w sprawie nowego programu sporządzono w sposób, który ma na celu maksymalne uproszczenie nie tylko formy działania – definicjom działań w akcie prawnym nadano możliwie najbardziej ogólny charakter – ale również wymogów administracyjnych i finansowych, które będą stosowane podczas jego wdrażania. Komisja starała się znaleźć właściwą równowagę między elastycznością i łatwością w użyciu z jednej strony a przejrzystością celu oraz adekwatnych zabezpieczeń finansowych i proceduralnych z drugiej.

W kontekście wskazanych w protokole wytycznych dotyczących stosowania obu zasad jasne jest, że zagadnienia, którymi program ma się zająć, mają charakter transnarodowy, zatem każde działanie na poziomie Wspólnoty będzie korzystniejsze w stosunku do działań na poziomie Państw Członkowskich.

4.4. Uproszczenie i racjonalizacja

Zaproponowane podejście przyczyni się do realizacji podstawowego celu, jakim jest przyjęcie instrumentów upraszczających – zarówno pod kątem prawnym, jak i pod kątem zarządzania – oraz optymalizacja struktury budżetowej. Zwiększy również spójność i zgodność między instrumentami, unikając jednocześnie ich dublowania. Podczas gdy w związku z przyszłym rozszerzeniem potrzebne będą dodatkowe zasoby ludzkie, lepszy ich przydział osiągnie się przez zamknięcie mniej ważnych linii budżetowych (które wymagają nieproporcjonalnie dużej ilości zasobów) oraz skupienie istniejących programów w jeden, spójny i efektywny program. Skutkiem będzie większa proporcjonalność między wydatkowanymi kwotami i kosztami administracyjnymi związanymi z zarządzaniem wydatkami.

Proponowana racjonalizacja przyniesie również korzyści użytkownikom końcowym, ponieważ zwiększy jawność, przejrzystość i spójność omawianych instrumentów. Potencjalnym beneficjentom będzie łatwiej składać wnioski o finansowanie dzięki znormalizowanemu podejściu oraz harmonizacji przepisów wykonawczych.

Komisja może w późniejszym terminie podjąć decyzję o powierzeniu części zadania związanego z wykonaniem budżetu agencjom podlegającym prawu Wspólnoty, o których mowa w art. 54 ust. 2 lit. a) rozporządzenia finansowego. Agencje te wyznacza Komisja zgodnie z przepisami art. 55 i 56 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz art. 37 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002. Komisja analizuje zgodność z regułami ekonomii, efektywność i wydajność. Przed powierzeniem zadań Komisja dopilnuje, w drodze wcześniejszej oceny, aby utworzenie agencji było zgodne z regułami należytego zarządzania finansami.

Proponowany program szczegółowy jest zgodny ze strategią działań przyjętą przez Komisję w kontekście politycznych i finansowych wyzwań na okres począwszy od 2007 r. Zamierza się uzupełnić, uprościć oraz zracjonalizować istniejące instrumenty, a także zapewnić konieczną elastyczność w celu sprostania nowym celom oraz płynnego reagowania na nowe ramy prawne, które zostaną ustanowione wraz z wejściem w życie Traktatu Konstytucyjnego.

5. SKUTKI BUDŻETOWE

Koszt realizacji programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość” w latach 2007-2013 wyniesie 543 mln EUR. Na omawiany program szczegółowy przeznaczono następującą kwotę: 199 mln EUR.

2005/0039 (CNS)

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

Ustanawiającej na lata 2007-2013 program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych" jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość"

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 31 i art. 34 ust. 2 lit. c),

uwzględniając wniosek Komisji[47],

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego[48],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Artykuł 29 Traktatu o Unii Europejskiej stwierdza, że celem Unii jest zapewnienie obywatelom wysokiego poziomu bezpieczeństwa osobistego w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, przez wspólne działanie Państw Członkowskich w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach karnych.

(2) Zgodnie z art. 31 Traktatu o Unii Europejskiej wspólne działanie w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach karnych obejmuje w szczególności współpracę między odpowiednimi organami Państw Członkowskich.

(3) Przyjmując za podstawę wnioski Rady Europejskiej z Tampere, program haski, przyjęty przez Radę Europejską w listopadzie 2004 roku, ponownie potwierdza priorytetowy charakter wzmocnienia wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości na terytorium Unii Europejskiej, w szczególności w drodze intensyfikacji współpracy sądowej w sprawach karnych, w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania.

(4) Program ramowy w sprawie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach kryminalnych (AGIS) ustanowiony decyzją ramową Rady 2002/630/JHA z dnia 22 lipca 2002 r.[49] przyczynił się w znaczny sposób do wzmocnienia współpracy między policją i innymi organami egzekwowania prawa oraz sądowniczymi w Państwach Członkowskich, a także do poprawy wzajemnego zrozumienia i zaufania odnośnie do systemów policyjnych, sądowniczych, prawnych i administracyjnych tych Państw.

---

47 Dz.U. C […] z […], str. […].
48 Dz.U. C […] z […], str. […].
49 Dz.U. L 203 z 1.8.2002, str. 5

(5) Ambitne cele postawione przez Traktat oraz przez program haski należy realizować poprzez ustanowienie elastycznego i skutecznego programu, który ułatwi planowanie i realizację działań.

(6) Program powinien wzmocnić wzajemne zaufanie w wymiarze sprawiedliwości. Zgodnie z programem haskim wzajemne zaufanie wzmacniać należy poprzez budowanie sieci organizacji i instytucji wymiaru sprawiedliwości, poprzez lepsze szkolenie przedstawicieli zawodów prawniczych, poprzez przygotowanie oceny realizacji instrumentów unijnych, w tym oceny jakości wymiaru sprawiedliwości, poprzez intensyfikację badań w dziedzinie współpracy sądowej oraz poprzez wspomaganie realizowanych między Państwami Członkowskimi projektów operacyjnych mających na celu modernizację wymiaru sprawiedliwości. Program powinien także ułatwiać wprowadzanie w życie zasady wzajemnego uznawania poprzez lepszą wzajemną wymianę informacji o wcześniejszych skazaniach zasądzonych na terenie Unii Europejskiej, w szczególności poprzez stworzenie skomputeryzowanego systemu wymiany informacji o karalności.

(7) Europejska Sieć Szkoleniowa dla pracowników wymiaru sprawiedliwości, utworzona przez instytucje odpowiedzialne szczególnie za szkolenie pracowników wymiaru sprawiedliwości z wszystkich Państw Członkowskich, zajmuje się promowaniem programu szkoleń dla sędziów i prokuratorów o prawdziwie europejskim wymiarze. Przyczynia się to do wzmocnienia wzajemnego zaufania pomiędzy organami sądowymi i lepszego zrozumienia różnych systemów prawnych.

(8) Należy ponadto podjąć właściwe środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz niezbędne kroki w celu odzyskania straconych, niewłaściwie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków.

(9) Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się ramy finansowe na cały okres trwania programu, które stanowić będą zasadniczy punkt odniesienia dla władzy budżetowej w rozumieniu pkt 33 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej[50].

(10) Z uwagi na fakt, że cele programu „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych" nie mogą zostać w stopniu wystarczającym osiągnięte przez Państwa Członkowskie i w związku z tym mogą, z uwagi na rozmiar i efekty inicjatywy, zostać lepiej osiągnięte na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może przyjąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości, jak określono w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności ustanowioną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.

(11) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich[51] (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym") oraz rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr

[50] Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1

[51] Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

1605/2002[52], które zabezpieczają interesy finansowe Wspólnoty, należy stosować z uwzględnieniem zasad upraszczania i spójności w wyborze instrumentów budżetowych, ograniczenia liczby przypadków, w których Komisja jest bezpośrednio odpowiedzialna za ich wdrożenie i zarządzanie, a także wymaganego stopnia proporcjonalności między kwotą związaną z zasobami a obciążeniem administracyjnym wynikającym z ich wykorzystania.

(12) Rozporządzenie finansowe wymaga, aby dotacje operacyjne miały oparcie w wydanym akcie prawnym.

(13) Środki wymagane w celu wykonania niniejszej decyzji powinny zostać przyjęte zgodnie z określonymi w niej procedurami przy wsparciu komitetu doradczego. Jest to właściwe podejście, ponieważ program nie wywołuje znaczących skutków dla budżetu Unii Europejskiej.

(14) Począwszy od dnia 1 stycznia 2007 r. należy zastąpić program ramowy w sprawie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych (AGIS) niniejszym programem oraz nowym programem szczegółowym „Zapobieganie i zwalczanie przestępczości" w ramach programu ogólnego „Bezpieczeństwo i ochrona wolności".

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Utworzenie programu

1. Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych", zwany dalej „programem", jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", aby w ten sposób przyczynić się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

2. Program obejmuje okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.

Artykuł 2

Cele ogólne

1. Program ten ma następujące cele ogólne:

   (a) Propagowanie współpracy sądowej celem przyczynienia się do utworzenia prawdziwego europejskiego obszaru sprawiedliwości w sprawach karnych w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zaufania.

   (b) Propagowanie dostosowania istniejących w Państwach Członkowskich systemów prawnych do rzeczywistości, w której Unia Europejska stanowi

[52] Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1.

terytorium bez kontroli granicznych, na którym obowiązuje jedna waluta oraz zasada swobodnego przepływu osób, usług, towarów i kapitału.

(c) Poprawa codziennego życia osób fizycznych i przedsiębiorstw poprzez umożliwienie im dochodzenia swoich praw na terytorium całej Unii Europejskiej, w szczególności poprzez poprawę dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

(d) Rozwijanie kontaktów i wymiany informacji pomiędzy organami władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej oraz środowiskiem prawniczym, oraz wspieranie szkoleń dla sędziów i prokuratorów.

2. Nie uchybiając celom i kompetencjom Wspólnoty Europejskiej, ogólnym celem programu jest wspieranie rozwoju polityk Wspólnoty, w szczególności utworzenie obszaru sądowego.

Artykuł 3

Cele szczegółowe

Program ma następujące cele szczegółowe:

(a) Rozwijanie współpracy sądowej w sprawach karnych w celu:

- wspierania wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i wyroków,
- eliminacji przeszkód wynikających z rozbieżności oraz wspierania koniecznego zbliżenia ustawodawstwa;
- zagwarantowania prawidłowego wymiaru sprawiedliwości poprzez zapobieganie kolizji właściwości;
- wspieranie praw oskarżonych oraz udzielanie ofiarom pomocy społecznej i prawnej.

(b) Poszerzanie wzajemnej wiedzy o funkcjonujących w Państwach Członkowskich systemach prawnych i sądowniczych w sprawach karnych oraz propagowanie i wzmacnianie tworzenia sieci, wzajemnej współpracy, wymiany i rozpowszechniania informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk.

(c) Zapewnienie właściwego wprowadzania oraz prawidłowego i konkretnego stosowania i oceny instrumentów unijnych w obszarze współpracy sądowej w sprawach karnych.

(d) Lepsze informowanie o systemach prawnych w Państwach Członkowskich i poprawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

(e) Promowanie szkoleń z zakresu prawa unijnego i wspólnotowego, przeznaczonych dla sędziów i prokuratorów oraz pracowników wymiaru sprawiedliwości.

(f) Ocena ogólnych warunków niezbędnych dla rozwoju wzajemnego zaufania, w tym jakości wymiaru sprawiedliwości.

(g) Opracowanie i wdrożenie europejskiego, skomputeryzowanego systemu wymiany informacji o karalności oraz wspieranie badań nad stworzeniem systemów wymiany innych informacji.

Artykuł 4

Działania

Realizując cele ogólne i szczegółowe określone w art. 2 i 3, w ramach programu udostępni się wsparcie dla następujących rodzajów działań:

(a) konkretne działania podejmowane przez Komisję, np. studia i badania naukowe, przygotowywanie i wdrażanie konkretnych projektów, np. europejskiego, skomputeryzowanego systemu wymiany informacji o karalności, badania opinii publicznej, opracowywanie wskaźników i wspólnych metodyk, zbieranie, opracowywanie i rozpowszechnianie danych i statystyk, seminaria, konferencje i spotkania ekspertów, organizacja kampanii i imprez publicznych, tworzenie i prowadzenie witryn internetowych, przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, wsparcie dla sieci ekspertów krajowych i ich animacja oraz działania w zakresie analizy, monitorowania i oceny; lub

(b) konkretne projekty ponadnarodowe leżące w interesie Unii, przedstawione przez co najmniej trzy Państwa Członkowskie zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy; lub

(c) wspieranie działalności organizacji pozarządowych lub innych podmiotów realizujących cele leżące w ogólnym interesie europejskim zgodnie z ogólnymi celami programu, na warunkach określonymi w rocznych programach pracy.

(d) Dotacja operacyjna na współfinansowanie wydatków związanych ze stałym programem prac Europejskiej Sieci Szkoleniowej dla pracowników wymiaru sprawiedliwości, która w dziedzinie szkoleń dla sędziów i prokuratorów realizuje cel leżący w ogólnym interesie europejskim.

Artykuł 5

Grupy docelowe

Program przeznaczony jest między innymi dla środowisk prawniczych, przedstawicieli organizacji pomocy ofiarom, władz krajowych oraz ogółem dla obywateli Unii.

Artykuł 6

Dostęp do programu

1. Dostęp do przedmiotowego programu jest otwarty dla instytucji oraz organizacji publicznych i prywatnych, w tym organizacji zawodowych, uniwersytetów, instytutów badawczych, instytutów kształcenia i doskonalenia zawodowego dla przedstawicieli środowiska prawniczego oraz dla organizacji pozarządowych działających w Państwach Członkowskich.

   Określenie „środowisko prawnicze" oznacza między innymi sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, urzędników ministerstw, wyższych urzędników sądowych, komorników, tłumaczy sądowych i innych przedstawicieli zawodów związanych z sądownictwem w dziedzinie prawa karnego.

2. Kraje trzecie i organizacje międzynarodowe mogą uczestniczyć w projektach w charakterze uczestników, jednak nie mogą ich przedkładać.

Artykuł 7

Rodzaje interwencji

1. Wsparcie finansowe Unii może przyjąć formę:

   – dotacji,

   – kontraktów na zamówienia publiczne.

2. Normalnie dotacje Wspólnoty są przyznawane po ogłoszeniu zaproszenia do składania wniosków, poza odpowiednio uzasadnionymi, wyjątkowymi, nagłymi przypadkami lub w przypadku, gdy cechy szczególne beneficjenta nie pozostawiają wyboru co do podejmowanego działania, i przekazywane za pomocą dotacji operacyjnych i dotacji na działania. Maksymalna wysokość finansowania zostanie określona w rocznych programach pracy.

3. Ponadto przewiduje się wydatki na środki towarzyszące za pomocą kontraktów na zamówienia publiczne. Zakup usług i towarów w tym przypadku będzie pokrywany z funduszy wspólnotowych. Obejmie to między innymi wydatki na informację i komunikację, przygotowanie, wdrożenie, monitorowanie, kontrolę i ocenę projektów, polityk, programów i prawodawstwa.

Artykuł 8

Środki wykonawcze

1. Komisja udziela pomocy finansowej Wspólnoty zgodnie z rozporządzeniem finansowym dotyczącym ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich.

2. Aby zrealizować program, Komisja w zakresie celów ogólnych wymienionych w art. 2 przyjmie roczny program pracy określający jej cele szczegółowe, priorytety, opis środków towarzyszących przewidzianych w art. 7 oraz, w razie konieczności, wykaz innych działań.

3. Roczny program pracy przyjmuje się zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 10.

4. Procedury oceny i przyznawania dotacji na działania uwzględniają między innymi następujące kryteria:

   (a) zgodność z rocznym programem prac, celami ogólnymi, o których mowa w art. 2 oraz środkami przyjętymi w różnych dziedzinach, o których mowa w art. 3 i 4;

   (b) jakość proponowanego działania pod względem jego pomysłowości, organizacji, przedstawienia i oczekiwanych wyników;

   (c) wysokość wnioskowanej kwoty wsparcia finansowego Wspólnoty oraz jej adekwatność względem oczekiwanych rezultatów;

   (d) wpływ oczekiwanych rezultatów na cele ogólne określone w art. 2 oraz na środki przyjęte w różnych dziedzinach, o których mowa w art. 3 i 4.

5. Wnioski dotyczące dotacji operacyjnych, o których mowa w art. 4 ust. 3 i 4, ocenia się między innymi pod kątem:

   – spójności z celami programu,

   – jakości planowanych działań,

   – prawdopodobnego efektu mnożnikowego tych działań na społeczeństwo,

   – skutków geograficznych przeprowadzonych działań,

   – zaangażowania obywateli w budowanie stosownych organów,

   – wskaźnika kosztów/zysków związanego z proponowanym działaniem.

6. Zgodnie z art. 113 ust. 2 rozporządzenia finansowego zasada stopniowego zmniejszenia nie ma zastosowania do dotacji operacyjnej udzielanej Europejskiej Sieci Szkoleniowej dla pracowników wymiaru sprawiedliwości, która realizuje cel leżący w ogólnym interesie europejskim.

Artykuł 9

Komitet

1. Komisja wspierana jest przez Komitet składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich, któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji, zwany dalej „Komitetem”.

2. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 10

[Procedura doradcza]

1. W przypadku gdy dokonuje się odniesienia do niniejszego artykułu, przedstawiciel Komisji przedkłada Komitetowi projekt środków, które należy podjąć. Komitet wydaje opinię w sprawie projektu w terminie, który przewodniczący może ustalić stosownie do pilności danej sprawy, w razie potrzeby w drodze głosowania.

2. Opinia jest włączana do protokołów; każde Państwo Członkowskie może zażądać, aby jego stanowisko włączono do protokołów.

3. Komisja uwzględnia opinię Komitetu w możliwie najwyższym stopniu. Powiadamia Komitet o sposobie, w jakim opinia została uwzględniona.

Artykuł 11

Komplementarność

1. Dążyć się będzie do synergii i komplementarności z innymi instrumentami Wspólnoty, w szczególności z programem szczegółowym „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych" programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", a także z programami ogólnymi „Bezpieczeństwo i ochrona wolności" oraz „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi". Element statystyczny informacji o wymiarze sprawiedliwości w sprawach karnych będzie opracowywany we współpracy z Państwami Członkowskimi, w miarę potrzeby przy wykorzystaniu wspólnotowego programu statystycznego.

2. Program może mieć wspólne zasoby z innymi instrumentami Wspólnoty, w szczególności z programem szczegółowym „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych" programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", w celu realizacji działań spełniających cele obu programów.

3. Działania finansowane na mocy niniejszej decyzji nie mogą uzyskać pomocy na te same cele pochodzącej z innych instrumentów finansowych Wspólnoty. Beneficjenci niniejszej decyzji dostarczają Komisji informacje na temat finansowania otrzymanego z budżetu Wspólnoty oraz z innych źródeł, a także na temat wszystkich bieżących wniosków o finansowanie.

Artykuł 12

Środki budżetowe

Środki budżetowe przyznane na działania przewidziane w niniejszym programie uwzględnia się w rocznych środkach ogólnego budżetu Unii Europejskiej. Dostępne roczne środki finansowe zatwierdza organ budżetowy w ramach limitów perspektywy finansowej.

Artykuł 13

Monitorowanie

1. Beneficjent przedkłada sprawozdanie techniczne i finansowe na temat postępu prac dla każdego działania finansowanego w ramach programu. W ciągu trzech miesięcy od zakończenia działania przedkłada się również sprawozdanie końcowe. Formę i treść sprawozdań określa Komisja.

2. Nie uchybiając uprawnieniom Trybunału Obrachunkowego do przeprowadzania kontroli we współpracy z właściwymi krajowymi organami kontroli lub urzędami kontroli zgodnie z art. 248 Traktatu lub dowolnej kontroli przeprowadzanej zgodnie z art. 279 lit. c) Traktatu, urzędnicy i pracownicy Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wyrywkowe, dotyczące działań finansowanych w ramach programu.

3. Kontrakty i umowy zawierane w ramach realizacji niniejszej decyzji przewidują w szczególności nadzór oraz finansową kontrolę Komisji (lub dowolnego upoważnionego przez Komisję przedstawiciela) – w razie konieczności na miejscu – oraz kontrolę Trybunału Obrachunkowego.

4. Beneficjent pomocy finansowej zapewnia, by wszelkie dokumenty potwierdzające wydatki na dane działanie były zachowane do wglądu Komisji przez okres pięciu lat po dokonaniu ostatniej płatności związanej z tym działaniem.

5. Na podstawie wyników sprawozdań oraz kontroli wyrywkowych, o których mowa w ust. 1 i 2, Komisja w razie konieczności koryguje pierwotnie zatwierdzoną skalę lub warunki dotyczące przyznawanie pomocy finansowej, a także harmonogram wypłat.

6. Komisja podejmie wszelkie niezbędne działania w celu sprawdzenia, czy finansowane działania zostały zrealizowane prawidłowo oraz zgodnie z przepisami niniejszej decyzji i rozporządzenia finansowego.

Artykuł 14

Ochrona interesów finansowych Wspólnoty

1. Komisja zapewnia, by w przypadku realizacji działań finansowanych zgodnie z niniejszą decyzją interesy finansowe Wspólnoty były chronione poprzez zastosowanie środków zapobiegających oszustwom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, poprzez skuteczne kontrole oraz odzyskiwanie nienależnie wypłaconych kwot, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości poprzez zastosowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar zgodnie z rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 i (Euratom, WE) nr 2185/96 oraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/1999.

2. W przypadku działań Wspólnoty finansowanych w ramach niniejszego programu odnośnie do wszelkich naruszeń przepisów prawa wspólnotowego, w tym także do naruszeń zobowiązań umownych ustanowionych w ramach programu, będących następstwem działania podmiotu gospodarczego lub zaniechania podjęcia działania, co poprzez nieuzasadnione wydatki wywiera lub może wywierać negatywny wpływ

na ogólny budżet Wspólnot Europejskich lub budżet zarządzany przez te podmioty, stosuje się przepisy rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95 oraz rozporządzenia (Euratom, WE) nr 2185/96.

3. Komisja obniża, zawiesza lub odzyskuje kwoty związane z pomocą finansową przyznane na dowolne działanie, jeśli odkryje nieprawidłowości, w tym niezgodność z przepisami niniejszej decyzji lub decyzji indywidualnej bądź z zamówieniem lub umową przyznającą wsparcie finansowe, lub też jeśli okaże się, że dane działanie zostało bez uprzedniej zgody Komisji zmienione w sposób sprzeczny z charakterem lub warunkami realizacji projektu.

4. Jeśli nie przestrzegano ograniczeń czasowych lub jeśli tylko część przyznanej pomocy finansowej jest uzasadniona postępem w realizacji działania, Komisja zwraca się do beneficjenta z prośbą o przedłożenie wyjaśnień w określonym terminie. Jeśli beneficjent nie udzieli zadowalającej odpowiedzi, Komisja może anulować pozostałą część pomocy finansowej i zażądać spłaty sum już otrzymanych przez beneficjenta.

5. Wszelkie dokonane nieuprawnione wpłaty są zwracane Komisji. Do wszystkich sum niespłaconych w terminie dolicza się odsetki zgodnie z warunkami ustanowionymi w rozporządzeniu finansowym.

Artykuł 15

Ocena

1. Program jest regularnie monitorowany w celu śledzenia postępów w realizacji przeprowadzanych w jego ramach działań.

2. Komisja zapewnia regularną, niezależną, zewnętrzną ocenę programu.

3. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie:

   (a) śródokresowe sprawozdanie oceniające uzyskane wyniki oraz aspekty jakościowe i ilościowe dotyczące realizacji niniejszego programu – nie później niż do dnia 31 marca 2011 r.;

   (b) komunikat w sprawie kontynuacji niniejszego programu – nie później niż do dnia 30 sierpnia 2012 r.;

   (c) sprawozdanie oceniające *ex post* – nie później niż do dnia 31 grudnia 2014 r.

Artykuł 16

Środki przejściowe

Od dnia 1 stycznia 2007 r. niniejsza decyzja zastępuje odpowiednie przepisy decyzji Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiającej program ramowy w sprawie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych (AGIS).

Działania rozpoczęte przed 31 grudnia 2006 r. na mocy powyższej decyzji podlegają jej przepisom do momentu zakończenia. Komitet, o którym mowa w art. 7 powyższej decyzji, zastępuje się komitetem, o którym mowa w art. 10 niniejszej decyzji.

Artykuł 17

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r.

Sporządzono w Brukseli, dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

UZASADNIENIE

1. KONTEKST

Kwestie polityczne od samego początku wyznaczały kierunek prac nad przygotowaniem perspektyw finansowych na lata 2007-2013 po to, by kwoty przeznaczane na realizację poszczególnych celów politycznych były adekwatne do ich rangi. W tym kontekście za jeden z głównych priorytetów Unii Europejskiej w nadchodzących latach uznano stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, tym samym zwiększając znacznie środki zapisane na ten cel. W komunikatach zatytułowanych: „Budowanie naszej wspólnej przyszłości – Wyzwania polityczne i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013”[53] oraz „Perspektywy finansowe na lata 2007-2013”[54] Komisja podkreśliła także znaczenie uproszczenia procedur przy okazji weryfikacji instrumentów prawnych dla kolejnych perspektyw finansowych. Opierając swoje wnioski na trzech ukierunkowanych politycznie programach ogólnych („Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, „Bezpieczeństwo i ochrona wolności”), Komisja określa wyraźnie ogólne warunki wydatkowania środków finansowych Wspólnoty na rzecz osiągnięcia trzech celów, jakimi są sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo.

2. UZASADNIENIE DZIAŁANIA

2.1. Analiza problemu

Rynek wewnętrzny stał się faktem i doprowadził do wzrostu wymiany handlowej pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii. Również obywatele Europy częściej przenoszą się do innych Państw Członkowskich lub prowadzą tam działalność gospodarczą oraz kupują towary i usługi, niekiedy za pomocą nowoczesnych rozwiązań technicznych. Ponadto coraz częstsze są sytuacje osobiste i rodzinne o wymiarze transgranicznym (np. małżeństwa pomiędzy osobami różnych narodowości, posiadanie domu w innym Państwie Członkowskim). Konieczne jest podjęcie działań dla zapewnienia stronom w ewentualnych sprawach sądowych łatwego dostępu do sprawnego wymiaru sprawiedliwości w takich sytuacjach. Należy uwzględnić także problemy, które w przyszłości będą prawdopodobnie pojawiać się coraz częściej, np. kwestie dotyczące statusu par niebędących w związku małżeńskim, roszczeń majątkowych po rozpadzie małżeństwa lub innego związku bądź w innych okolicznościach, statusu osobistego (nazwiska) lub adopcji. W istocie niezgodność lub złożoność systemów prawno-administracyjnych w Państwach Członkowskich nie powinny utrudniać osobom fizycznym i przedsiębiorstwom korzystania z przysługujących im praw ani zniechęcać ich do tego.

2.2. Rozwój

Propagowanie i ochrona praw podstawowych wymaga utworzenia prawdziwego europejskiego obszaru sprawiedliwości Utworzenie takiego obszaru umożliwia efektywną współpracę organów sądowych, a także zapewnia obywatelom lepszy dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz gwarantuje, że niezgodności i złożoności systemów prawnych nie będą im utrudniać korzystania z przysługujących im praw ani zniechęcać ich do tego. Umożliwia

---

53 COM(2004) 487 z 14.7.2004.

54 COM(2004) 101 z 10.2.2004.

także wprowadzenie zasady wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych oraz ciągłe doskonalenie funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

Wyzwaniem dla Unii będzie wypracowanie odpowiedzi na oczekiwania obywateli, liczących na znalezienie skutecznych rozwiązań dla ich praktycznych problemów. Oznaczać to będzie w szczególności:

– w miarę rozrastania się dorobku prawnego – intensyfikację działań mających na celu monitorowanie jego stosowania przez Państwa Członkowskie, w tym za pomocą takich nowoczesnych środków jak tworzenie baz danych orzecznictwa;

– podejmowanie dalszych działań legislacyjnych, w szczególności celem poprawy dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz jego sprawności;

– wzmocnienie mechanizmów informowania społeczeństwa oraz promowanie szkoleń dla przedstawicieli środowiska prawniczego i ich wymiany w związku z dostępnymi instrumentami współpracy w tej dziedzinie;

– dalsze środki mające na celu propagowanie zrozumienia i stosowania wspólnych narzędzi i procedur w środowisku prawniczym.

2.3. Cele programu i związane z nimi wskaźniki

- Określenie celów ogólnych, szczególnych i operacyjnych

Propagowanie współpracy sądowej celem przyczynienia się do utworzenia prawdziwego europejskiego obszaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zaufania.	Propagowanie dostosowania istniejących w Państwach Członkowskich systemów prawnych do rzeczywistości, w której Unia Europejska stanowi terytorium bez kontroli granicznych, na którym obowiązuje jedna waluta oraz zasada swobodnego przepływu osób, usług, towarów i kapitału.	Poszerzanie wzajemnej wiedzy o funkcjonujących w Państwach Członkowskich systemach prawnych i sądowniczych w sprawach cywilnych oraz propagowanie i wzmacnianie tworzenia sieci, wzajemnej współpracy, wymiany i rozpowszechniania informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk. Zapewnienie właściwego wprowadzania oraz prawidłowego i konkretnego stosowania i oceny instrumentów wspólnotowych w obszarze współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych.

	Poprawa codziennego życia osób fizycznych i przedsiębiorstw poprzez umożliwienie im dochodzenia swoich praw na terytorium całej Unii Europejskiej, w szczególności poprzez poprawę dostępu do wymiaru sprawiedliwości.	Lepsze informowanie o systemach prawnych w Państwach Członkowskich i poprawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości.
	Rozwijanie kontaktów pomiędzy organami władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej oraz środowiskiem prawniczym, oraz wspieranie szkoleń dla przedstawicieli środowiska prawniczego.	Promowanie szkoleń dla sędziów i prokuratorów oraz pracowników wymiaru sprawiedliwości w sprawach związanych ze wspólnotą. Ocena ogólnych warunków niezbędnych dla rozwoju wzajemnego zaufania, w tym jakości wymiaru sprawiedliwości. Wspieranie działalności operacyjnej Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych, utworzonej decyzją Rady z dnia 28 maja 2001 r. (2001/470/WE).

Wszystkie wymienione cele są zgodne z generalnym celem programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", jakim jest wspieranie rozwoju przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

- Komplementarność i spójność z innymi instrumentami

Podczas przygotowywania przedmiotowego programu szczególną uwagę poświęcono zagadnieniu spójności, komplementarności i synergii z innymi programami finansującymi działania w tych samych obszarach.

Uzupełnieniem omawianego programu są inne programy szczegółowe w ramach programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", w szczególności program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych" dotyczący współpracy sądowej w sprawach karnych. Program „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych" jest w miarę możliwości zgodny z celami i strukturą omawianego programu, a jego celem jest zapewnienie, aby niezgodność lub złożoność systemów prawno-administracyjnych w Państwach Członkowskich nie utrudniały korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się na terytorium Unii ani nie zniechęcały do tego.

Należy także zapewnić komplementarność z programami ogólnymi „Bezpieczeństwo i ochrona wolności" oraz „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi" dla osiągnięcia synergii, zwłaszcza w obszarze związanym z systemem azylowym i systemem integracji obywateli krajów trzecich.

3. OCENA

3.1. Wnioski z ocen pośrednich i końcowych

Komisja przyjęła śródokresowe sprawozdanie[55] w sprawie ogólnych ram działań Wspólnoty w celu ułatwienia wprowadzenia w życie współpracy sądowej w sprawach cywilnych. W sprawozdaniu przyznaje się, że dwuletni okres realizacji programu jest zbyt krótki, aby można było dokonać jego dogłębnej analizy. Mimo to możliwe jest wyciągnięcie na jego podstawie pierwszych wniosków.

Zauważa się, że zrealizowane przez Komisję działania – europejski atlas sądowy w sprawach cywilnych, bazę orzecznictwa związanego z rozporządzeniami brukselskimi I i II oraz skierowana do środowiska prawniczego kampania informacyjna na temat współpracy sądowej w sprawach cywilnych w obrębie Unii Europejskiej – zostały bardzo dobrze przyjęte i powinny być kontynuowane.

Do ważnych działań Komisji o niekwestionowanym znaczeniu należy również Europejska Sieć Sądowa w sprawach cywilnych i handlowych, ustanowiona w celu usprawnienia, uproszczenia i przyspieszenia skutecznej współpracy sądowej między Państwami Członkowskimi w sprawach cywilnych i handlowych.

Z drugiej strony napotkano na pewne problemy odnośnie projektów przedstawionych i realizowanych przez społeczeństwo obywatelskie. Ograniczona wielkość dostępnego budżetu nie pozwoliła na przedstawienie dużych projektów w określonych dziedzinach, takich jak szkolenia i wymiana sędziów. Ponadto rozpowszechnianie wyników wymaga dalszego dopracowania.

Należy zachęcać społeczeństwo obywatelskie do większego uczestnictwa w działaniach Komisji w określonych obszarach, głównie w zakresie informowania obywateli i przedsiębiorstw.

Wreszcie ważne jest, aby skoncentrować się na efekcie mnożnikowym działań poprzez staranną identyfikację grup docelowych.

3.2. Ocena ex-ante

Dokument roboczy Komisji stanowiący ocenę *ex ante* programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość" dowodzi adekwatności wybranej opcji działań w kontekście osiągnięcia zamierzonych celów.

---

[55] COM(2005) 34 z 9.2.2005.

4. PODSTAWA PRAWNA I UZASADNIENIE PRZYJĘTEGO INSTRUMENTU POLITYKI

4.1. Podstawa prawna

Podstawą omawianego programu szczegółowego, który należy do programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", jest art. 61 lit. c) Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Artykuł ten stanowi, że w celu stopniowego ustanowienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Rada przyjmuje środki w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach cywilnych. Procedurę mającą zastosowanie przy przyjmowaniu tych środków określono w art. 67 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Proponowana podstawa prawna jest odpowiednia, ponieważ program dotyczy współpracy sądowej w sprawach cywilnych.

4.2. Działania określone w ramach programu

Przewiduje się różne rodzaje działań, takie jak:

- konkretne działania podejmowane przez Komisję, np. studia i badania naukowe, badania opinii publicznej, opracowywanie wskaźników i wspólnych metodyk, zbieranie, opracowywanie i rozpowszechnianie danych i statystyk, seminaria, konferencje i spotkania ekspertów, organizacja kampanii i imprez publicznych, tworzenie i prowadzenie witryn internetowych, przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, wsparcie dla sieci ekspertów krajowych i zarządzanie nimi oraz działania w zakresie analizy, monitorowania i oceny;

- działania dostarczające pomoc finansową dla konkretnych projektów leżących w ogólnym interesie Wspólnoty zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy;

- działania dostarczające pomoc finansową na działalność organizacji pozarządowych lub innych podmiotów zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy;

4.3. Pomocniczość i proporcjonalność

Obecny wniosek został przygotowany zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności zapisanymi w art. 5 Traktatu WE oraz w towarzyszącym mu protokole. Odnośnie do zasady pomocniczości proponowany program nie jest próbą interwencji w obszarach objętych programami narodowymi opracowanymi przez władze krajowe w poszczególnych Państwach Członkowskich, lecz skupia się na obszarach, w których na poziomie europejskim można oczekiwać wartości dodanej. Dlatego też znakomitą większość działań wspieranych przez program można uważać za uzupełniające względem działań narodowych, a także za próbę maksymalizacji synergii między działaniami realizowanymi na poziomie międzynarodowym i regionalnym.

Odnośnie do zasady proporcjonalności wniosek w sprawie nowego programu sporządzono w sposób, który ma na celu maksymalne uproszczenie nie tylko formy działania – definicjom działań w akcie prawnym nadano możliwie najbardziej ogólny charakter – ale również wymogów administracyjnych i finansowych, które będą stosowane podczas jego wdrażania. Komisja starała się znaleźć właściwą równowagę między elastycznością i łatwością w użyciu

z jednej strony a przejrzystością celu oraz adekwatnych zabezpieczeń finansowych i proceduralnych z drugiej.

W kontekście wskazanych w protokole wytycznych dotyczących stosowania obu zasad jasne jest, że zagadnienia, którymi program ma się zająć, mają charakter transnarodowy, zatem każde działanie na poziomie Wspólnoty będzie korzystniejsze w stosunku do działań na poziomie Państw Członkowskich.

4.4. Uproszczenie i racjonalizacja

Zaproponowane podejście przyczyni się do realizacji podstawowego celu, jakim jest przyjęcie instrumentów upraszczających – zarówno pod kątem prawnym, jak i pod kątem zarządzania – oraz optymalizacja struktury budżetowej. Zwiększy również spójność i zgodność między instrumentami, unikając jednocześnie ich dublowania. Jako przykład wymienić można objęcie programem wcześniej oddzielnych działań w zakresie promowania szkolenia sędziów w specjalistycznej dziedzinie europejskiego prawa konkurencji. Podczas gdy w związku z przyszłym rozszerzeniem konieczne będą dodatkowe zasoby ludzkie, lepszy ich przydział osiągnie się przez zamknięcie mniej ważnych linii budżetowych (które wymagają nieproporcjonalnie dużej ilości zasobów) oraz skupienie istniejących programów w jeden, spójny i efektywny program. Skutkiem będzie większa proporcjonalność między wydatkowanymi kwotami i kosztami administracyjnymi związanymi z zarządzaniem wydatkami.

Proponowana racjonalizacja przyniesie również korzyści użytkownikom końcowym, ponieważ zwiększy jawność, przejrzystość i spójność omawianych instrumentów. Potencjalnym beneficjentom będzie łatwiej składać wnioski o finansowanie dzięki znormalizowanemu podejściu oraz harmonizacji przepisów wykonawczych.

Komisja może podjąć decyzję o powierzeniu części zadania związanego z wykonaniem budżetu agencjom podlegającym prawu Wspólnoty, o których mowa w art. 54 ust. 2 lit. a) rozporządzenia finansowego. Agencje te wyznacza Komisja zgodnie z przepisami art. 55 i 56 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz art. 37 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002. Komisja analizuje zgodność z regułami ekonomii, efektywność i wydajność. Przed powierzeniem zadań Komisja dopilnuje, w drodze wcześniejszej oceny, aby utworzenie agencji było zgodne z regułami należytego zarządzania finansami.

Proponowany nowy instrument jest zgodny ze strategią działań przyjętą przez Komisję w kontekście politycznych i finansowych wyzwań na okres począwszy od 2007 r. Zamierza się uzupełnić, uprościć oraz zracjonalizować istniejące instrumenty, a także zapewnić konieczną elastyczność w celu sprostania nowym celom oraz płynnego reagowania na nowe ramy prawne, które zostaną ustanowione wraz z wejściem w życie Traktatu Konstytucyjnego.

5. SKUTKI BUDŻETOWE

Koszt realizacji programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość” w latach 2007-2013 wyniesie 543 mln EUR. Na omawiany program szczegółowy przeznaczono następującą kwotę: 109,3 mln EUR.

2005/0040 (COD)

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJKIEGO I RADY

Ustanawiającej na lata 2007-2013 program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych" jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość"

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 61 lit. c) i art. 67 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji[56],

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[57],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[58],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Wspólnota Europejska postawiła sobie za cel utrzymanie i rozwijanie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w której zapewnia się swobodny przepływ osób. W tym celu Wspólnota musi przyjąć, między innymi, środki w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach cywilnych niezbędne dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

(2) Po zakończeniu realizacji wcześniejszych programów, takich jak Grotius[59] i projekt Roberta Schumana[60], rozporządzeniem Rady (WE) nr 743/2002[61] ustanowiono na lata 2002-2006 ogólne ramy działań Wspólnoty w celu ułatwienia wprowadzenia w życie współpracy sądowej w sprawach cywilnych.

(3) Na szczycie w Brukseli w dniach 4 i 5 listopada 2004 r. Rada Europejska przyjęła program haski „Wzmacnianie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii Europejskiej".

(4) Ambitne cele postawione przez Traktat oraz przez program haski należy realizować poprzez ustanowienie elastycznego i skutecznego programu, który ułatwi planowanie i realizację działań.

---

56 Dz.U. C […] […], str. […].
57 Dz.U. C […] […], str. […].
58 Dz.U. C […] […], str. […].
59 Dz.U. L 287 z 8.11.1996, str. 3.
60 Dz.U. L 196 z 14.7.1998, str. 24.
61 Dz.U. L 115 z 1.5.2002, str. 1.

(5) Program „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” powinien przewidywać inicjatywy podejmowane przez Komisję, w zgodzie z zasadą pomocniczości, w zakresie działań na rzecz wspierania organizacji propagujących i ułatwiających współpracę sądową w sprawach cywilnych oraz w zakresie działań wspierających konkretne projekty.

(6) Program „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” mający na celu poprawę wzajemnego zrozumienia prawnych i sądowych systemów Państw Członkowskich przyczyni się do obniżenia barier we współpracy sądowej w sprawach cywilnych, co poprawi funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

(7) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie bierze udziału w przyjęciu niniejszej decyzji, która nie jest wiążąca dla Danii ani nie ma do niej zastosowania.

(8) Należy ponadto podjąć właściwe środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz niezbędne kroki w celu odzyskania straconych, niewłaściwie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków.

(9) Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się ramy finansowe na cały okres trwania programu, które stanowić będą zasadniczy punkt odniesienia dla władzy budżetowej w rozumieniu pkt 33 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej[62].

(10) Z uwagi na fakt, że cele programu „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” nie mogą zostać w stopniu wystarczającym osiągnięte przez Państwa Członkowskie i w związku z tym mogą, z uwagi na rozmiar i efekty inicjatywy, zostać lepiej osiągnięte na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może przyjąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości, jak określono w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności ustanowioną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.

(11) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich[63] (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym”) oraz rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002[64], które zabezpieczają interesy finansowe Wspólnoty, należy stosować z uwzględnieniem zasad upraszczania i spójności w wyborze instrumentów budżetowych, ograniczenia liczby przypadków, w których Komisja jest bezpośrednio odpowiedzialna za ich wdrożenie i zarządzanie, a także wymaganego stopnia proporcjonalności między kwotą związaną z zasobami a obciążeniem administracyjnym wynikającym z ich wykorzystania.

---

62 Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1.
63 Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.
64 Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1.

(12) Rozporządzenie finansowe wymaga, aby dotacje operacyjne miały oparcie w wydanym akcie prawnym.

(13) Zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji[65] środki wykonania niniejszej decyzji przyjmuje się w drodze procedury doradczej, o której mowa w art. 3 tej decyzji. Jest to właściwe podejście, ponieważ program nie wywołuje znaczących skutków dla budżetu Wspólnoty.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Utworzenie programu

1. Na mocy niniejszej decyzji ustanawia się program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych", zwany dalej „programem", jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", aby w ten sposób przyczynić się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

2. Program obejmuje okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.

Artykuł 2

Cele ogólne

1. Program ten ma następujące cele ogólne:

   (a) Propagowanie współpracy sądowej celem przyczynienia się do utworzenia prawdziwego europejskiego obszaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zaufania.

   (b) Propagowanie dostosowania istniejących w Państwach Członkowskich systemów prawnych do rzeczywistości, w której Unia Europejska stanowi terytorium bez kontroli granicznych, na którym obowiązuje jedna waluta oraz zasada swobodnego przepływu osób, usług, towarów i kapitału.

   (c) Poprawa codziennego życia osób fizycznych i przedsiębiorstw poprzez umożliwienie im dochodzenia swoich praw na terytorium całej Unii Europejskiej, w szczególności poprzez poprawę dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

   (d) Rozwijanie kontaktów pomiędzy organami władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej oraz środowiskiem prawniczym, oraz wspieranie szkoleń dla przedstawicieli środowiska prawniczego.

---

[65] Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

2. Nie uchybiając celom i kompetencjom Wspólnoty Europejskiej, ogólnym celem programu jest wspieranie rozwoju polityk Wspólnoty, w szczególności utworzenie obszaru sądowego.

Artykuł 3

Cele szczegółowe

Program ma następujące cele szczegółowe:

(a) Rozwijanie współpracy sądowej w sprawach cywilnych w celu:

- zapewnienia pewności prawnej i poprawienia dostępu do sądownictwa;
- wspierania wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i wyroków,
- eliminacji przeszkód wynikających z rozbieżności w zakresie prawa cywilnego i postępowania cywilnego oraz wspierania koniecznego zbliżenia ustawodawstwa;
- zagwarantowania prawidłowego wymiaru sprawiedliwości poprzez zapobieganie kolizji właściwości.

(b) Poszerzanie wzajemnej wiedzy o funkcjonujących w Państwach Członkowskich systemach prawnych i sądowniczych w sprawach cywilnych oraz propagowanie i wzmacnianie tworzenia sieci, wzajemnej współpracy, wymiany i rozpowszechniania informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk.

(c) apewnienie właściwego wprowadzania oraz prawidłowego i konkretnego stosowania i oceny instrumentów wspólnotowych w obszarze współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych.

(d) Lepsze informowanie o systemach prawnych w Państwach Członkowskich i poprawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

(e) Promowanie szkoleń z zakresu prawa unijnego i wspólnotowego, przeznaczonych dla sędziów i prokuratorów oraz pracowników wymiaru sprawiedliwości.

(f) Ocena ogólnych warunków niezbędnych dla rozwoju wzajemnego zaufania, w tym jakości wymiaru sprawiedliwości.

(g) Wspieranie działalności operacyjnej Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych, utworzonej decyzją Rady nr 2001/470/WE z dnia 28 maja 2001 r. ustanawiającą Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych[66].

[66] Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 25.

Artykuł 4

Działania

Realizując cele ogólne i szczegółowe określone w art. 2 i 3, w ramach programu udostępni się wsparcie dla następujących rodzajów działań:

(a) konkretne działania podejmowane przez Komisję, np. studia i badania naukowe, badania opinii publicznej, opracowywanie wskaźników i wspólnych metodyk, zbieranie, opracowywanie i rozpowszechnianie danych i statystyk, seminaria, konferencje i spotkania ekspertów, organizacja kampanii i imprez publicznych, tworzenie i prowadzenie witryn internetowych, przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, wsparcie dla sieci ekspertów krajowych i zarządzanie nimi oraz działania w zakresie analizy, monitorowania i oceny; lub

(b) konkretne projekty ponadnarodowe leżące w interesie Wspólnoty, przedstawione przez co najmniej trzy Państwa Członkowskie zgodnie z warunkami określonymi w rocznych programach pracy; lub

(c) wspieranie działalności organizacji pozarządowych lub innych podmiotów realizujących cele leżące w ogólnym interesie europejskim zgodnie z ogólnymi celami programu, na warunkach określonymi w rocznych programach pracy.

Artykuł 5

Uczestnictwo

W objętych programem działaniach mogą uczestniczyć następujące kraje, zwane dalej „krajami uczestniczącymi”:

(a) Kraje kandydujące stowarzyszone z UE, a także kraje Bałkanów Zachodnich objęte procesem stabilizacji i stowarzyszenia zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednich układach stowarzyszeniowych lub dodatkowych protokołach do nich, dotyczących uczestnictwa w programach Wspólnoty, zawartych z tymi krajami lub zawieranych w przyszłości.

(b) Możliwe jest zaproszenie do uczestnictwa w projektach przedstawicieli środowiska prawniczego z Danii, z krajów kandydujących nie uczestniczących w przedmiotowym programie, o ile przyczyni się to do przygotowania tych krajów do przystąpienia, a także z innych krajów trzecich nie uczestniczących w programie, o ile służy to jego celom.

Artykuł 6

Grupy docelowe

Program przeznaczony jest między innymi dla środowisk prawniczych, władz krajowych oraz ogółem dla obywateli Unii.

Artykuł 7

Dostęp do programu

Dostęp do przedmiotowego programu jest otwarty dla instytucji oraz organizacji publicznych i prywatnych, w tym organizacji zawodowych, uniwersytetów, instytutów badawczych, instytutów kształcenia zawodowego dla przedstawicieli środowisk prawniczych oraz dla organizacji pozarządowych działających w Państwach Członkowskich.

Określenie „środowisko prawnicze" oznacza między innymi sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, personel akademicki i naukowy, urzędników ministerstw, wyższych urzędników sądowych, komorników, tłumaczy sądowych i innych przedstawicieli zawodów związanych z sądownictwem w dziedzinie prawa cywilnego.

Artykuł 8

Rodzaje interwencji

1. Wsparcie finansowe Unii może przyjąć formę:

   – dotacji,

   – kontraktów na zamówienia publiczne.

2. Dotacje Wspólnoty są przyznawane po ogłoszeniu zaproszenia do składania wniosków, poza odpowiednio uzasadnionymi, wyjątkowymi, nagłymi przypadkami lub w przypadku, gdy cechy szczególne beneficjenta nie pozostawiają wyboru co do podejmowanego działania, i przekazywane za pomocą dotacji operacyjnych i dotacji na działania. Maksymalna wysokość finansowania zostanie określona w rocznych programach pracy.

3. Ponadto przewiduje się wydatki na środki towarzyszące za pomocą kontraktów na zamówienia publiczne. Zakup usług i towarów w tym przypadku będzie pokrywany z funduszy wspólnotowych. Obejmie to między innymi wydatki na informację i komunikację, przygotowanie, wdrożenie, monitorowanie, kontrolę i ocenę projektów, polityk, programów i prawodawstwa.

Artykuł 9

Środki wykonawcze

1. Komisja udziela pomocy finansowej Wspólnoty zgodnie z rozporządzeniem finansowym dotyczącym ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich.

2. Aby zrealizować program, Komisja w zakresie celów ogólnych wymienionych w art. 2 przyjmie roczny program pracy określający jej cele szczegółowe, priorytety, opis środków towarzyszących przewidzianych w art. 8 oraz, w razie konieczności, wykaz innych działań.

3. Roczny program pracy przyjmuje się zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 10 ust. 2.

4. Procedury oceny i przyznawania dotacji na działania uwzględniają między innymi następujące kryteria:

   (a) zgodność z rocznym programem prac, celami ogólnymi, o których mowa w art. 2 oraz środkami przyjętymi w różnych dziedzinach, o których mowa w art. 3 i 4;

   (b) jakość proponowanego działania pod względem jego pomysłowości, organizacji, przedstawienia i oczekiwanych wyników;

   (c) wysokość wnioskowanej kwoty wsparcia finansowego Wspólnoty oraz jej adekwatność względem oczekiwanych rezultatów;

   (d) wpływ oczekiwanych rezultatów na cele ogólne określone w art. 2 oraz na środki przyjęte w różnych dziedzinach, o których mowa w art. 3 i 4.

5. Wnioski dotyczące dotacji operacyjnych, o których mowa w art. 4 ust. 3, ocenia się między innymi pod kątem:

   – spójności z celami programu,

   – jakości planowanych działań,

   – prawdopodobnego efektu mnożnikowego tych działań na społeczeństwo,

   – skutków geograficznych przeprowadzonych działań,

   – zaangażowania obywateli w budowanie stosownych organów,

   – wskaźnika kosztów/zysków związanego z proponowanym działaniem.

Artykuł 10

Komitet

1. Komisja wspierana jest przez Komitet składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich, któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji, zwany dalej „Komitetem”.

2. W przypadku gdy przywołuje się niniejszy ustęp, stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy jej art. 8.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 11

Komplementarność

1. Dążyć się będzie do synergii i komplementarności z innymi instrumentami Wspólnoty, w szczególności z programem szczegółowym „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych" programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", a także z programami ogólnymi „Bezpieczeństwo i ochrona wolności" oraz „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi". Element statystyczny informacji o wymiarze sprawiedliwości w sprawach cywilnych będzie opracowywany we współpracy z Państwami Członkowskimi, w miarę potrzeby przy wykorzystaniu wspólnotowego programu statystycznego.

2. Program może mieć wspólne zasoby z innymi instrumentami Wspólnoty, w szczególności z programem szczegółowym „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych" programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość", w celu realizacji działań spełniających cele obu programów.

3. Działania finansowane na mocy niniejszej decyzji nie mogą uzyskać pomocy na te same cele pochodzącej z innych instrumentów finansowych Wspólnoty. Beneficjenci niniejszej decyzji dostarczają Komisji informacje na temat finansowania otrzymanego z budżetu Wspólnoty oraz z innych źródeł, a także na temat wszystkich bieżących wniosków o finansowanie.

Artykuł 12

Środki budżetowe

1. Ustala się budżet na realizację przedmiotowego instrumentu w wysokości 109,3 mln EUR na okres wskazany w art. 1.

2. Środki budżetowe przyznane na działania przewidziane w niniejszym programie uwzględnia się w rocznych środkach ogólnego budżetu Unii Europejskiej. Dostępne roczne środki finansowe zatwierdza organ budżetowy w ramach limitów perspektywy finansowej.

Artykuł 13

Monitorowanie

1. Beneficjent przedkłada sprawozdanie techniczne i finansowe na temat postępu prac dla każdego działania finansowanego w ramach programu. W ciągu trzech miesięcy od zakończenia działania przedkłada się również sprawozdanie końcowe. Formę i treść sprawozdań określa Komisja.

2. Nie uchybiając uprawnieniom Trybunału Obrachunkowego do przeprowadzania kontroli we współpracy z właściwymi krajowymi organami kontroli lub urzędami kontroli zgodnie z art. 248 Traktatu lub dowolnej kontroli przeprowadzanej zgodnie z art. 279 lit. c) Traktatu, urzędnicy i pracownicy Komisji mogą przeprowadzać

kontrole na miejscu, w tym kontrole wyrywkowe, dotyczące działań finansowanych w ramach programu.

3. Kontrakty i umowy zawierane w ramach realizacji niniejszej decyzji przewidują w szczególności nadzór oraz finansową kontrolę Komisji (lub dowolnego upoważnionego przez Komisję przedstawiciela) – w razie konieczności na miejscu – oraz kontrolę Trybunału Obrachunkowego.

4. Beneficjent pomocy finansowej zapewnia, by wszelkie dokumenty potwierdzające wydatki na dane działanie były zachowane do wglądu Komisji przez okres pięciu lat po dokonaniu ostatniej płatności związanej z tym działaniem.

5. Na podstawie wyników sprawozdań oraz kontroli wyrywkowych, o których mowa w ust. 1 i 2, Komisja w razie konieczności koryguje pierwotnie zatwierdzoną skalę lub warunki dotyczące przyznawanie pomocy finansowej, a także harmonogram wypłat.

6. Komisja podejmie wszelkie niezbędne działania w celu sprawdzenia, czy finansowane działania zostały zrealizowane prawidłowo oraz zgodnie z przepisami niniejszej decyzji i rozporządzenia finansowego.

Artykuł 14

Ochrona interesów finansowych Wspólnoty

1. Komisja zapewnia, by w przypadku realizacji działań finansowanych zgodnie z niniejszą decyzją interesy finansowe Wspólnoty były chronione poprzez zastosowanie środków zapobiegających oszustwom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, poprzez skuteczne kontrole oraz odzyskiwanie nienależnie wypłaconych kwot, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości poprzez zastosowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar zgodnie z rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 i (Euratom, WE) nr 2185/96 oraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/1999.

2. W przypadku działań Wspólnoty finansowanych w ramach niniejszego programu odnośnie do wszelkich naruszeń przepisów prawa wspólnotowego, w tym także do naruszeń zobowiązań umownych ustanowionych w ramach programu, będących następstwem działania podmiotu gospodarczego lub zaniechania podjęcia działania, co poprzez nieuzasadnione wydatki wywiera lub może wywierać negatywny wpływ na ogólny budżet Wspólnot Europejskich lub budżet zarządzany przez te podmioty, stosuje się przepisy rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95 oraz rozporządzenia (Euratom, WE) nr 2185/96.

3. Komisja obniża, zawiesza lub odzyskuje kwoty związane z pomocą finansową przyznane na dowolne działanie, jeśli odkryje nieprawidłowości, w tym niezgodność z przepisami niniejszej decyzji lub decyzji indywidualnej bądź z zamówieniem lub umową przyznającą wsparcie finansowe, lub też jeśli okaże się, że dane działanie zostało bez uprzedniej zgody Komisji zmienione w sposób sprzeczny z charakterem lub warunkami realizacji projektu.

4. Jeśli nie przestrzegano ograniczeń czasowych lub jeśli tylko część przyznanej pomocy finansowej jest uzasadniona postępem w realizacji działania, Komisja zwraca się do beneficjenta z prośbą o przedłożenie wyjaśnień w określonym terminie. Jeśli beneficjent nie udzieli zadowalającej odpowiedzi, Komisja może anulować pozostałą część pomocy finansowej i zażądać spłaty sum już otrzymanych przez beneficjenta.

5. Wszelkie dokonane nieuprawnione wpłaty są zwracane Komisji. Do wszystkich sum niespłaconych w terminie dolicza się odsetki zgodnie z warunkami ustanowionymi w rozporządzeniu finansowym.

Artykuł 15

Ocena

1. Program jest regularnie monitorowany w celu śledzenia postępów w realizacji przeprowadzanych w jego ramach działań.

2. Komisja zapewnia regularną, niezależną, zewnętrzną ocenę programu.

3. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie:

   (a) śródokresowe sprawozdanie oceniające uzyskane wyniki oraz aspekty jakościowe i ilościowe dotyczące realizacji niniejszego programu – nie później niż do dnia 31 marca 2011 r.;

   (b) komunikat w sprawie kontynuacji niniejszego programu – nie później niż do dnia 30 sierpnia 2012 r.;

   (c) sprawozdanie oceniające *ex post* – nie później niż do dnia 31 grudnia 2014 r.

Artykuł 16

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r.

Sporządzono w Brukseli, dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

FINANCIAL STATEMENT

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

1. NAME OF THE PROPOSAL:

Programme "Fundamental Rights and Justice"

Proposal for a Council Decision establishing the programme "Criminal justice" for the period 2007-2013

Proposal for a decision of the European Parliament and the Council establishing the programme "Civil justice" for the period 2007-2013

Proposal for a Council Decision establishing the programme "Fundamental Rights and Citizenship" for the period 2007-2013

Proposal for a decision of the European Parliament and the Council establishing the programme "Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information" for the period 2007-2013

2. ABM / ABB FRAMEWORK

1804 – Citizenship and Fundamental Rights

1806 – Establishing a genuine European area in criminal in civil matters

1807 – Coordination in the field of drugs

3. BUDGET LINES

3.1. Budget lines (operational lines and related technical and administrative assistance lines (ex- B.A lines)) including headings:

Financial Perspectives 2007-2013: Heading 3.

3.2. Duration of the action and of the financial impact:

2007-2013

3.3. Budgetary characteristics (*add rows if necessary*):

Budget line	Type of expenditure		New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial perspective
Criminal Justice	**Non-comp**	**Diff**	**NO**	**NO**	**Yes**	No **3**
Civil Justice	**Non-comp**	**Diff**	**NO**	**NO**	**Yes**	No **3**
Fundamental Rights and Citizenship	**Non-comp**	**Diff**	**NO**	**No**	**Yes**	No **3**
Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information	**Non-comp**	**Diff**	**NO**	**Yes***	**Yes**	No **3**

*: the programme shall be open to the participation of the EFTA states, subject to the EEA Agreement, in accordance with its provisions.

4. SUMMARY OF RESOURCES

4.1. Financial Resources

4.1.1. Summary of commitment appropriations (CA) and payment appropriations (PA)

EUR million (to 3 decimal places)

Expenditure type	Section no.		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 -…	Total
Operational expenditure (8.1)											
Commitment Appropriations (CA)	Criminal Justice	a	29,200	29,800	30,400	26,000	26,400	26,900	27,500		196,200
	Civil Justice	a	14,100	14,300	14,600	15,500	15,700	16,000	16,300		106,500
	Fundamental Rights & Citizenship	a	10,600	12,000	13,200	13,500	13,800	15,200	15,500		93,800
	Fight against violence and drugs	a	15,900	17,400	18,800	20,200	20,600	21,000	21,500		135,400
Payment Appropriations (PA)	Criminal Justice	b	14,600	26,640	29,980	28,080	27,080	26,570	27,100	16,150	196,200

	Civil Justice	b	7,050	12,810	14,410	14,990	15,420	15,810	16,090	9,920	106,500
	Fundamental Rights & Citizenship	b	5,300	10,380	12,320	13,110	13,590	14,440	15,070	9,590	93,800
	Fight against violence and drugs	b	7,950	15,210	17,800	19,220	20,120	20,720	21,170	13,210	135,400
Administrative expenditure within reference amount (8.2.4)											
Technical & administrative assistance (NDA)	8.2.4	c	1,200	1,500	1,000	1,800	1,500	1,900	2,200		11,100
TOTAL REFERENCE AMOUNT											
Commitment Appropriations		**a+c**	**71,000**	**75,000**	**78,000**	**77,000**	**78,000**	**81,000**	**83,000**		**543,000**
Payment Appropriations		**b+c**	**36,100**	**66,540**	**75,510**	**77,200**	**77,710**	**79,440**	**81,630**	**48,870**	**543,000**
Administrative expenditure not included within reference amount											
Human resources and associated expenditure (NDA)	8.2.5	d	4,050	4,320	4,752	5,130	5,508	5,832	5,832		35,424

Administrative costs, other than human resources and associated costs, not included in reference amount (NDA)	8.2.6	e	0,670	0,725	0,753	0,768	0,784	0,799	0,815		5,316
Total indicative financial cost of intervention											
TOTAL CA including cost of Human Resources		a+c+d+e	75,720	80,045	83,505	82,898	84,292	87,631	89,647		583,740
TOTAL PA including cost of Human Resources		b+c+d+e	40,820	71,585	81,015	83,098	84,002	86,071	88,277	48,870	583,740

Co-financing details

If the proposal involves co-financing by Member States, or other bodies (please specify which), an estimate of the level of this co-financing should be indicated in the table below (additional lines may be added if different bodies are foreseen for the provision of the co-financing):

EUR million (to 3 decimal places)

Co-financing body		Year n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 and later	Total
……	f							
TOTAL CA including co-financing	a+c +d+ e+f							

4.1.2. Compatibility with Financial Programming

X Proposal is compatible with next financial programming 2007-2013

☐ Proposal will entail reprogramming of the relevant heading in the financial perspective.

☐ Proposal may require application of the provisions of the Interinstitutional Agreement[67] (i.e. flexibility instrument or revision of the financial perspective).

4.1.3. Financial impact on Revenue

☐ Proposal has no financial implications on revenue

X Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:

Contribution from EFTA/EEE States: 2,19 % (2004 figures)

[67] See points 19 and 24 of the Interinstitutional agreement.

EUR million (to one decimal place)

Budget line	Revenue	Prior to action	Situation following action							
			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	a) Revenue in absolute terms		0.3	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5
	b) Change in revenue	*Δ*								

(Please specify each revenue budget line involved, adding the appropriate number of rows to the table if there is an effect on more than one budget line.)

4.2. Human Resources FTE (including officials, temporary and external staff) – see detail under point 8.2.1.

Annual requirements	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total number of human resources	37,5	40	44	47,5	51	54	54

5. CHARACTERISTICS AND OBJECTIVES

5.1. Need to be met in the short or long term

5.1.1. Civil Justice

The promotion and the protection of fundamental rights demand the establishment of a genuine European area of justice. In such an area competent judicial authorities co-operate effectively, and citizens have a better access to justice and are neither prevented nor discouraged from exercising their rights by incompatibilities and complexities of the legal systems, judicial decisions circulate freely among the Member States on the basis of the principle of mutual recognition of judicial decisions, and the good functioning of the judiciary is constantly improved.

The challenge for the Union will be to respond to citizens' expectations for effective solutions to their practical problems. This will imply in particular:

– as the acquis grows, increased efforts of monitoring of its application by the Member States, including through modern means such as databases of case law;

– further legislative action to address the new issues mentioned above, and to improve the ease of access to and efficiency of justice;

– a need to address mutual recognition in a wider sense, including recognition of decisions and documents other than those issued by judicial authorities;

– strengthening of mechanisms for providing information to the public and promote training of and exchanges between practitioners on the implications of the instruments for cooperation in this area;

– further measures to promote understanding and use of common tools and procedures amongst practitioners.

5.1.2. Criminal Justice

The challenge for the Union will be to respond to citizens' expectations for effective solutions to their practical problems. This will imply in particular:

– as the acquis grows, increased efforts of monitoring of its application by the Member States, including through modern means such as databases of case law;

– further legislative action to address the new issues mentioned above, and to improve the ease of access to and efficiency of justice;

– a need to address mutual recognition in a wider sense, including recognition of decisions and documents other than those issued by judicial authorities;

– strengthening of mechanisms for providing information to the public and promote training of and exchanges between practitioners on the implications of the instruments for cooperation in this area;

– legislative measures to put in place and develop common tools for cooperation. This implies inter alia on the one hand more efficient mechanisms of exchange of information between Member States on criminals, in particular on convicted persons by setting up a computerised mechanism to exchange information on criminal records, and on the other hand, to improve standards for certain procedures such as rules on evidence collection and rules on the protection of individuals involved in criminal proceedings, whether they are the accused, witnesses or victims;

– further measures to promote understanding and use of common tools and procedures amongst practitioners.

5.1.3 Fundamental Rights and Justice

The aim of this specific programme of the programme "Fundamental Rights and Justice" is to develop significantly the two existing preparatory actions (promotion of fundamental rights and the support to civil society) introducing new objectives such as the fight against racism, xenophobia and anti-semitism namely through the promotion of an inter-faith and a multicultural dialogue at EU level.

The support to civil society in the field of fundamental rights will be enlarged to cover all Member States while the present preparatory action only covers the ten new Member States.

A special focus will be put on the rights deriving from the citizenship of the Union, recognised as fundamental rights by the Charter, namely to encourage democratic participation.

A significant increase in the financial envelope is planned to reflect the increasing importance of these issues and to respond positively to civil society actors.

5.1.4 Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information

The main challenges facing the Union in relation to tackling drugs over the period of the next financial perspectives can be defined as follows:

– information and research, including the continuation of the work of the European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA);

– drug demand reduction since demand feeds the growth of the drugs phenomenon: education, prevention and harm-reduction programmes;

– drug supply reduction, to stop trafficking and drug-related criminality, in particular as concerns new synthetic drugs and their chemical precursors, as well as combating money-laundering;

– enhanced cooperation with third countries concerning drug abuse control and drug demand reduction.

– further legislative activity will be needed in line with new and developing forms of drugs, for example to bring new forms of drugs under established control mechanisms.

Fight against violence (Daphne programme)

The mid term and the final report on the Daphne programme (2000 – 2003) show that organisations have gained from their participation in European partnerships. Bringing associations to work together resulted in more effective programming and better use of resources.

The Daphne programme can thus be seen as successful in mobilising the civil society resulting in partnerships and alliances that are working together for more comprehensive European policies on violence.

The final report of the Daphne programme (2000 – 2003) revealed that there was some room to improvement such as the creation of a helpdesk and an increased focus on dissemination. The Daphne II programme was thus adapted to conform to the finding of that report.

As these changes to the structure of the programme are quite recent, no significant changes need to be introduced.

5.2. Value-added of Community involvement and coherence of the proposal with other financial instruments and possible synergy

The European Union **added value** will be achieved by:

- preparing the ground for the emergence of common strategies and legislation in this field;
- implementing EU policy objectives and their application in national policies;
- supporting the transposition of European Union legislation's and its application in a uniform way through Europe;
- promoting the co-operation and co-ordination mechanisms between Member States;
- cooperating with civil society organisations at European level.

Criteria for evaluation

A set of common evaluation criteria will be used through all specific programmes to evaluate the success of the interventions regarding the European Union added value in relation with the type of effect described above. Example of criteria could be:

- To support only activities needed at European Union level to sustain European Union objectives, European Union laws and European Union implementation mechanism;
- To support activities which will be complementary with those financed at national level;
- To reinforce national exchanges at European Union level, generating synergy effects and economies of scale;
- To involve actively Member States representatives and other relevant stakeholders in the implementation of the programme in order to maximise complementarities with existing activities.

Subsidiarity and proportionality

As far as subsidiarity is concerned the present programme focuses on areas where European added value can be demonstrated and therefore is designed to

respect the principles of subsidiarity and proportionality set out in Article 5 of the EC Treaty and its accompanying Protocol.

As far as proportionality is concerned, the new programme proposal has been designed to incorporate the maximum feasible extent of simplification in terms not only of the form of the action but also in terms of the administrative and financial requirements that will apply to their implementation. The programme has been designed to strike to find the right balance between flexibility and ease of use on the one hand, and clarity of purpose and appropriate financial and procedural safeguards on the other.

Complementarity with other Community interventions

The present programme aims at contributing to the establishment of an area of freedom, security and justice. A complementarity with other programmes may thus be possible.

A non exhaustive list of areas of convergence can be mentioned:

- The draft of the present programme took into account the Programme on Active Citizenship and the Youth programme to ensure that no overlap situations existed. In any case, particular attention will be paid to the implementation of those programmes to avoid such situations and to coordinate the results.

- The draft of the present programme took into account the Programme for Employment and Social Security - PROGRESS to ensure that no overlap situations existed. Particular attention will be paid to the implementation of the programme to avoid such situations and to coordinate the results.

- The current proposal is complementary to some actions under the 7th framework programme. Synergies will be actively promoted whenever possible, namely as regards the application of research results.

- Special attention will be paid to the programmes implemented by in the field of Information Society, related with safe use of Internet and fighting its abuse, in particular as regards sensitive groups (e.g. children).

- The current proposal will also seek to complement the work of EU Agencies active in these policy fields (EUMC, EMCDDA, Eurojust), as well as with the action of other international organisations acting in the field of fundamental rights, drugs action, fight against violence and judicial cooperation.

Regular exchanges of information and active collaboration around projects under other Community programmes will take place, in order to improve and capitalise upon internal coherence, and between the Commission and other

national and international authorities/organisations, to improve external coherence.

Complementarities with interventions on Freedom, Security and Justice

These interventions have a common goal of establishing an area of freedom, security and justice where basic human rights are respected. Each of the programmes is designed to address particular aspects which are a critical part of the creation of such an area in the EU, given the integration of national economies and the goal of ensuring free movement of people as well as goods, services and capital between countries. As such, they tackle issues affecting freedom, security and justice which arise from the creation of economic and monetary union and the abolition of internal borders and which can only be effectively addressed at EU level. These issues are to do with cooperation, harmonisation, coordination of activities, the exchange and sharing of critical information and best practices and techniques, and establishing solidarity mechanisms for sharing the costs involved in pursuing common and agreed objectives in an equitable way.

They are reflected in the objectives set out in The Hague Programme adopted by the European Council in November 2004, which include: guarantying fundamental human rights throughout the EU, establishing minimum procedural safeguards and common access to justice, extending the mutual recognition of judicial decisions, fighting organised cross-border crime and the threat of terrorism, ensuring protection in accordance with international treaties to those in need, and regulating migration flows and controlling the external borders of the EU. Each of the programmes is aimed at pursuing these objectives in a complementary way without duplicating activities.

The activities under the programme "Fundamental Rights and Justice", therefore, are designed to further fundamental human rights and ensure a common level of access to justice across the EU, and are accordingly complementary to activities under the other two programmes which reinforce this objective. In particular, they are directly complementary to the measures, under the Solidarity programme to improve the integration of migrants into EU society as well as to establish uniform procedures for dealing with asylum-seekers and, under the Security programme, to enhance protection of witnesses and victims of crime as well as to combat the trafficking of people.

They are also complementary, if less directly, with activities under the Security programme to strengthen cooperation between police forces and law enforcement authorities as well as between bodies involved in combating the threat of terrorism. The freedom of EU citizens to enjoy their fundamental rights, therefore, is contingent on them feeling secure and being adequately protected against criminal activity or terrorist attack.

5.3. Objectives, expected results and related indicators of the proposal in the context of the ABM framework

General objectives	Specific objectives	Operational objectives
To promote the development of a European society based on the European Union citizenship and respectful of the fundamental rights as enshrined in the Charter of Fundamental Rights.	To promote the Charter of Fundamental Rights and to inform citizens of their rights as Union citizens and to encourage them to participate actively in the democratic life of the Union.	To support awareness-raising actions.
	To monitor regularly the situation of fundamental rights in the European Union and its Member States using the Charter of Fundamental Rights as the guiding document and to obtain opinions on specific questions related to fundamental rights when necessary.	To prepare regular reports or opinions on the situation of fundamental rights in the EU.
	To explain the consequences of the insertion of the Charter of Fundamental Rights into the Constitution and of the European Union's accession to the European Convention of Human Rights.	To support information campaigns in these fields.
To fight against anti-semitism, racism and xenophobia and to strengthen civil society in the field of fundamental rights.	To support NGO and other bodies from civil society to enhance their capability to participate actively in the development of the European Union. To fight against anti-semitism, racism and xenophobia by promoting a better understanding and improved tolerance throughout the European Union. To promote peace and fundamental rights namely through an interfaith and multicultural dialogue at EU level.	To have open, transparent and regular dialogue with civil society. To support awareness-raising actions. To provide financial support for the activities of non-governmental organisations or other entities pursuing an aim of general European interest. To undertake studies and analyses in these fields.

To promote judicial cooperation with the aim of contributing to the creation of a genuine European area of justice in civil and criminal matters.	To adapt the existing judicial system in Member States to the European Union being a territory without border controls, with a single currency, free circulation of persons, services, goods and capital, based on mutual recognition and mutual confidence.	To improve mutual knowledge of Member States' legal and judicial systems in civil and criminal matters and to promote and strengthen networking, mutual cooperation, exchange and dissemination of information, experience and best practices. To ensure the sound implementation, the correct and concrete application and the evaluation of Community instruments in the areas of judicial cooperation in civil and commercial matters and in criminal matters.
	To improve the daily life of individuals and businesses by enabling them to assert their rights throughout the European Union, notably by fostering access to justice.	To improve information on the legal systems in the Member States and access to justice.
	To improve the contacts between legal, judicial and administrative authorities and the legal professions, and to foster the training of the members of the judiciary.	To promote the training in Union matters of the judiciary and judicial staff. To evaluate the general conditions necessary to develop mutual confidence, including the quality of justice. To support the operative work of the European judicial network in civil and commercial matters created by Council Decision of 28 May 2001 (2001/470/CE). To develop a European computerised system of exchange of information on criminal records and to support studies to develop other types of exchange of information.

To contribute to the setting up of an area of freedom, security and justice by combating violence and by informing on and preventing drug use.	To protect citizens against violence and to attain a high level of health protection, well being and social cohesion.	To prevent and combat all forms of violence occurring in the public or the private domain, against children, young people and women To provide support for victims and groups at risk. To assist and encourage NGO and other organisations active in this field. To disseminate the results obtained under the two Daphne programmes including their adaptation, transfer and use by other beneficiaries or in other geographical areas. To identify and enhance actions contributing to positive treatment of people at risk of violence.
	To prevent and reduce drug use, dependence and drug related harms.	To involve civil society in the implementation and development of the European Union's Drugs Strategy and Action plans. To monitor, implement and evaluate the implementation of specific actions under the Drugs Action Plans 2005 – 2008 and 2009 – 2012.
	To promote transnational and awareness-raising actions in the areas identified above.	To set up multidisciplinary networks; to ensure the expansion of the knowledge base, the exchange of information and the identification and dissemination of good practice, including through training, study visits and staff exchange. To develop and implement awareness-raising actions targeted at specific audiences to promote the adoption of zero tolerance towards violence and to encourage support for victims and the reporting of violence. To raise awareness of the health and social problems caused by drug abuse and to encourage an open dialogue with a view to promoting a better understanding of the drug phenomenon.

5.4. Method of Implementation

Show below the method(s) chosen for the implementation of the action.

X ***Centralised Management***

X Directly by the Commission

 Indirectly by delegation to:

 Executive Agencies

 Bodies set up by the Communities as referred to in art. 185 of the Financial Regulation

 National public-sector bodies/bodies with public-service mission

Shared or decentralised management

 With Member states

 With Third countries

Joint management with international organisations (please specify)

Relevant comments:

In order to achieve the full objectives of the programme under the provisions of the Current Treaty, it has been decided to split into 4 legal instruments relating to 4 different legal bases. As stated in Mr. Vitorino's Communication to the Commission (SEC(2004) 1195, 28.9.2004) the actions proposed are provided through the current Treaties. The legal bases required to establish the programmes have been limited in number as far as the current Treaties allow, while within and across the new programmes common delivery, management and implementation mechanisms are set in place.

In order to achieve the general and specific and operational objectives, each programme within the programme "Fundamental Rights and Justice" envisages a range of actions, such as:

- Specific actions taken by the Commission, such as, studies and research, opinion polls and surveys, the formulation of indicators and common methodologies, collection, development and dissemination of data and statistics, seminars, conferences and experts meetings, organisation of public campaigns and events, development and maintenance of websites, preparation and dissemination of information materials, support to and animation of networks of national experts, analytical, monitoring and evaluation activities;

- Actions providing financial support for specific projects of Community interest under the conditions set out in the annual work programmes;

- Actions providing financial support for the activities of non-governmental organisations or other entities under the conditions set our in the annual work programmes;

- Operative grants to entities identified in a legal basis.

Methods of implementation:

The above mentioned type of actions may be financed either by

- A service contract following a call for tenders

- A subsidy following a call for proposals.

- Subsidies to a body pursuing an aim of general European interest, without a call for proposal.

The Commission will implement the above actions in accordance with the annual work programme to be adopted. The Commission will implement this programme and may have recourse to technical and/or administrative assistance to the mutual benefit of the Commission and of the beneficiaries, for example to finance outside expertise on a specific subject.

The Commission may decide to entrust part of the budget implementation to an executive agency, as referred to in Article 54, (2) (a) of the Financial Regulation. These agencies shall be designated by the Commission in conformity with the provisions of the Financial Regulation and more specifically with the principles of economy, effectiveness and efficiency. Before proceeding to implement the delegation, the Commission shall ensure, by mean of a prior assessment that the creation of agencies is in compliance with sound financial management.

6. MONITORING AND EVALUATION

6.1. Monitoring system

A comprehensive monitoring system will be set-up in order to regularly follow up the implementation of the activities carried out under each specific programme. This system should allow for the collection of information relating to the financial implementation and to the physical outputs of the programme, across the types of action and the target groups included in the programme. The information will be collected at project level - indeed, for any action financed by the programme, the beneficiary shall submit technical and financial reports on the progress of the work, as well as a final report after the completion of the

action. The precise configuration of the monitoring system, as well as the type of indicators to be set-up will be the object of further study in the process leading to the implementation of the programme. Indeed, a study on delivery mechanisms and related cost-effectiveness aspects is foreseen to take place during 2005.

According to legal requirements and Commission's evaluation policy, the programme will be evaluated at mid-term to assess its continuing relevance and draw useful lessons for the remainder of its implementation. A review of the programme may take place then, if considered necessary. A final evaluation will take place at the end of the programming period to assess the results of the programme and advise on its follow-up. These reports will be prepared under the responsibility of the Commission, and shall be submitted to the European Parliament and the Council.

6.2. Evaluation

6.2.1. Ex-ante evaluation

Cfr. Extended Impact Assessment on the programme "Fundamental Rights and Justice".

6.2.2. Measures taken following an intermediate/ex-post evaluation (lessons learned from similar experiences in the past)

Cfr. Extended Impact Assessment on the programme "Fundamental Rights and Justice".

6.2.3. Terms and frequency of future evaluation

The timetable set in the proposal is as follows:

– no later than 31 March 2011, the Commission shall submit to the European Parliament and the Council an interim evaluation report on the results obtained and the qualitative and quantitative aspects of the implementation of this programme;

– no later than 30 August 2012, the Commission shall submit to the European Parliament and the Council a Communication on the continuation of this programme;

– no later than 31 December 2014, the Commission shall submit to the European Parliament and the Council an ex post evaluation report.

7. ANTI-FRAUD MEASURES

The Commission shall ensure that, when actions financed under the present programme are implemented, the financial interests of the Community are protected by the application of preventive measures against fraud, corruption and any other illegal activities, by effective checks and by the recovery of the amounts unduly paid and, if irregularities are detected, by effective, proportional and dissuasive penalties, in

accordance with Council Regulations (EC, Euratom) No 2988/95 and (Euratom, EC) No 2185/96, and with Regulation (EC) No 1073/1999 of the European Parliament and of the Council.

For the Community actions financed under this programme, the notion of irregularity referred to in Article 1, paragraph 2 of Regulation (EC, Euratom) No 2988/95 shall mean any infringement of a provision of Community law or any breach of a contractual obligation resulting from an act or omission by an economic operator, which has, or would have, the effect of prejudicing the general budget of the Communities or budgets managed by them, by an unjustifiable item of expenditure.

Contracts and agreements shall provide in particular for supervision and financial control by the Commission (or any representative authorized by it) and audits by the Court of Auditors, if necessary on-the-spot.

8. DETAILS OF RESOURCES

8.1. Objectives of the proposal in terms of their financial cost (Prix 2004)

Commitment appropriations in EUR million (to 3 decimal places)

(Headings of Objectives, actions and outputs should be provided)	Type of output	Av. cost	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		Total	
			No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost
Criminal Justice																		
To Promote judicial cooperation																		
- promoting mutual recognition of judicial decisions	Operational projects - implement. of EU instruments			1,000		1,000		1,100		1,500		1,700		1,700		1,700		9,700
- promoting necessary approximation of legislation	Operational projects - implement. of EU instruments	0,100	5	0,500	5	0,500	6	0,600	7	0,700	9	0,900	9	0,900	9	0,900	50	5,000
- eliminating obstacles created by disparities	Research	0,030	1	0,030	1	0,030	1	0,030	1	0,030	1	0,030	1	0,030	1	0,030	7	0,210
- guaranteeing a proper administration																		
Sub-total Action 1				**1,530**		**1,530**		**1,730**		**2,230**		**2,630**		**2,630**		**2,630**	**57**	**14,910**
To adapt existing judicial situation																		

- improve mutual knowledge	Operational projects - implement. of EU instruments	0,100	10	1,000	10	1,000	10	1,000	10	0,750	10	0,900	10	0,900	10	0,900	70	6,450
- promote and strengthen networking	Networks	0,200	3	0,600	3	0,600	3	0,600	3	0,600	5	1,000	5	1,000	5	1,000	27	5,400
	Operational projects - modern. of justice	0,100	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	35	3,500
- exchange and dissemination of information, experiences and best practices	Evaluations - Legal implementation of EU instruments	0,330	1	0,330	1	0,330	2	0,680	1	0,430	2	0,680	2	0,680	2	0,680	11	3,810
	Operational projects - modern. of justice	0,100	7	0,700	7	0,700	8	0,800	9	0,900	10	1,000	10	1,000	10	1,000	61	6,100
Sub-total Action 2				**3,130**		**3,130**		**3,580**		**3,180**		**4,080**		**4,080**		**4,080**	**204**	**25,260**
To Improve daily life of individuals and businesses																		
- improve information on judicial cooperation, legal systems and access to justice	Evaluations - Practical implement. of EU instruments			0,440		0,440		0,690		0,440		0,690		0,690		0,690		4,080
	Quality of justice	0,100	0	0,000	1	0,100	4	0,400	4	0,400	4	0,400	4	0,400	4	0,400	21	2,100
	Operational projects - modern. of justice	0,100	10	1,000	7	0,700	8	0,800	8	0,800	10	1,000	10	1,000	10	1,000	63	6,300
Sub-total Action 3				**1,440**		**1,240**		**1,890**		**1,640**		**2,090**		**2,090**		**2,090**	**84**	**12,480**
To Improve contacts between legal systems, judicial and administrative authorities information and the legal professions																		

- Training of judiciary and judicial staff	Training Activities /grants	0,250	26	6,500	26	6,500	26	6,500	28	7,000	28	7,000	28	7,000	28	7,000	190	47,500
	EJTN			0,600		0,600		0,700		1,000		1,000		1,000		1,000		5,900
- Computerised system on exchange of information on criminal records	Phase 1 - Setting up of European index for convicted persons			12,800		9,400		11,400		7,000		6,000		6,000		6,000		58,600
	Phase 2 - Creating a European format for information exchange			1,500		5,100		1,700		1,000		0,200		0,200		0,200		9,900
Sub-total Action 4				**21,400**		**21,600**		**20,300**		**16,000**		**14,200**		**14,200**		**14,200**		**121,900**
Sub-total Objective 1				*27,500*		*27,500*		*27,500*		*23,050*		*23,000*		*23,000*		*23,000*		*174,550*
Civil Justice																		
To Promote judicial cooperation																		
Promote Judicial cooperation	Grants	0,100	20	2,000	20	2,000	20	2,000	25	2,500	25	2,500	25	2,500	25	2,500	160	16,000
	Studies	0,200	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	35	7,000
	Seminars, Information Campaigns	0,100	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	35	3,500
Sub-total Action 5				**3,500**		**3,500**		**3,500**		**4,000**		**4,000**		**4,000**		**4,000**	**0**	**26,500**
To adapt existing judicial situation																		
To improve mutual knowledge and sound implementation, application and evaluation	Grants	0,100	10	1,000	10	1,000	10	1,000	15	1,500	15	1,500	15	1,500	15	1,500	90	9,000

	Studies	0,200	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	35	7,000
Sub-total Action 6				**2,000**		**2,000**		**2,000**		**2,500**		**2,500**		**2,500**		**2,500**	**0**	**16,000**
To Improve daily life of individuals and businesses																		
To improve information on judicial cooperation	Develop./Maintenance Databases	0,500	3	1,500	3	1,500	3	1,500	2	1,000	2	1,000	2	1,000	2	1,000	17	8,500
	User-guides, information campaigns	0,100	2	0,200	2	0,200	2	0,200	2	0,200	2	0,200	2	0,200	2	0,200	14	1,400
Sub-total Action 7				**1,700**		**1,700**		**1,700**		**1,200**		**1,200**		**1,200**		**1,200**	**0**	**9,900**
To Improve contacts between legal systems, judicial and administrative authorities information and the legal professions																		
judicial network in civil matters	Networking, conferences and seminars	0,250	6	1,500	6	1,500	6	1,500	6	1,500	6	1,500	6	1,500	6	1,500	42	10,500
	Translations	1,000	1	1,000	1	1,000	1	1,000	1	1,000	1	1,000	1	1,000	1	1,000	7	7,000
Training of judiciary and judicial staff	Grants	0,200	14	2,750	14	2,740	14	2,720	14	2,740	14	2,700	14	2,680	14	2,670	98	19,000
	Networking, conferences and seminars	0,100	3	0,300	3	0,300	3	0,300	3	0,300	3	0,300	3	0,300	3	0,300	21	2,100
	Develop. of tools and method.	0,250	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	14	3,500
Sub-total Action 8				**6,050**		**6,040**		**6,020**		**6,040**		**6,000**		**5,980**		**5,970**	**49**	**42,100**
Sub-total Objective 2				*13,250*		*13,240*		*13,220*		*13,740*		*13,700*		*13,680*		*13,670*		*94,500*
Fundamental Rights and Citizenship																		

To promote the development of a European Society based on the idea of European Union Citizenship and respectful of the fundamental rights																		
To promote the Charter of Fundamental Rights and to inform all persons of their rights	Grants -Information Campaigns	0,100	20	2,000	20	2,000	20	2,000	20	2,000	20	2,000	25	2,500	25	2,500	150	15,000
	Support to NGO's	0,200	5	1,000	6	1,200	6	1,200	6	1,200	6	1,200	6	1,200	6	1,200	41	8,200
	Commission led Information Campaign	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	7	1,400
	Eurobarometer, Publications, Dissem.	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	7	1,400
To prepare an annual report on the situation of fundamental rights	Studies	0,250	1	0,250	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500		
To analyse the consequences of the insertion of the Charter into the Constitution and of the accession to the European Convention of Human Rights	Networking, conferences and seminars	0,250	1	0,250	1	0,250	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	12	3,000
Sub-total Action 9				**3,900**		**4,350**		**4,600**		**4,600**		**4,600**		**5,100**		**5,100**	**162**	**32,250**
To strengthen civil society and to encourage an open, transparent and regular dialogue																		

To assess application and implementation of Community legislation	Grants	0,100	20	2,000	20	2,000	20	2,000	20	2,000	20	2,000	25	2,500	25	2,500	150	15,000
	Studies	0,250	1	0,250	1	0,250	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500		
To support NGO and other bodies from civil society	Support to NGO's	0,200	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	35	7,000
	Eurobarometer, Publications, Dissem.	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	7	1,400
Sub-total Action 10				**3,450**		**3,450**		**3,700**		**3,700**		**3,700**		**4,200**		**4,200**	**185**	**26,400**
To fight against anti-semitism, racism and xenophobia and to promote an interfaith dialogue																		
Promoting a better understanding and improved tolerance	Grants	0,100	16	1,600	20	2,000	20	2,000	20	2,000	20	2,000	20	2,000	20	2,000	136	13,600
	Studies	0,250	1	0,250	1	0,250	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	2	0,500	12	3,000
To lead an interfaith/multicultural dialogue at EU level	Support to NGO's	0,200	3	0,600	4	0,800	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	5	1,000	32	6,400
	Eurobarometer, Publications, Dissem.	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	1	0,200	7	1,400
Sub-total Action 11				**2,650**		**3,250**		**3,700**		**3,700**		**3,700**		**3,700**		**3,700**	**187**	**24,400**

Sub-total Objective 3				*10,000*		*11,050*		*12,000*		*12,000*		*12,000*		*13,000*		*13,000*		*83,050*
Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information																		
To prevent and combat all forms of violence occurring in the public or the private domain, against children, young people and women by taking preventive measures and by providing support for victims and groups at risk																		
To assist and encourage NGO and other organisations	Grants	0,150	20	3,000	20	3,000	25	3,750	25	3,750	25	3,750	25	3,750	25	3,750	165	24,750
Develop and implement awareness-raising actions	Studies	0,200	2	0,400	2	0,400	3	0,600	4	0,800	4	0,800	4	0,800	4	0,800	23	4,600
	Grants	0,150	7	1,050	10	1,500	10	1,500	10	1,500	10	1,500	10	1,500	10	1,500	67	10,050
Identify and enhance actions contributing to positive treatment of people at risk of violence	Grants	0,150	10	1,500	10	1,500	10	1,500	15	2,250	15	2,250	15	2,250	15	2,250	90	13,500
Dissemination of results	Dissemination of data & statistics, reports, publications	0,125	3	0,375	4	0,500	4	0,500	4	0,500	4	0,500	4	0,500	4	0,500	27	3,375
Sub-total Action 12				**6,325**		**6,900**		**7,850**		**8,800**		**8,800**		**8,800**		**8,800**	**255**	**56,275**
To promote transnational actions																		
Set-up multi-disciplinary networks	Grants	0,150	20	3,000	20	3,000	20	3,000	20	3,000	20	3,000	20	3,000	20	3,000	140	21,000

Dissemination of good practice	Grants	0,150	5	0,750	7	1,050	7	1,050	7	1,050	7	1,050	7	1,050	7	1,050	47	7,050
Raise awareness	Grants	0,150	15	2,250	15	2,250	15	2,250	15	2,250	15	2,250	15	2,250	15	2,250	105	15,750
Sub-total Action 13				**6,000**		**6,300**		**6,300**		**6,300**		**6,300**		**6,300**		**6,300**	**245**	**43,800**
To prevent and reduce drug use, dependence and drug related harms to health and social exclusion																		
To involve civil society in the implementation and development of EU's Drugs Strategy and Action plans	Support to NGO's	0,100	10	1,000	10	1,000	10	1,000	10	1,000	10	1,000	10	1,000	10	1,000	70	7,000
To involve civil society in the implementation and development of EU's Drugs Strategy and Action plans	Eurobarometer	0,150	1	0,150	2	0,300	2	0,300	2	0,300	2	0,300	2	0,300	2	0,300	13	1,950
To monitor, implement and evaluate the implementation of Drugs Action Plan	Studies	0,150	7	1,050	7	1,050	7	1,050	7	1,050	7	1,050	7	1,050	7	1,050	49	7,350
	Implement. legislation	0,500	1	0,500	1	0,500	1	0,500	1	0,500	1	0,500	1	0,500	1	0,500	7	3,500
Sub-total Action 14				**2,700**		**2,850**		**2,850**		**2,850**		**2,850**		**2,850**		**2,850**	**119**	**19,800**
Sub-total Objective 4				*15,025*		*16,050*		*17,000*		*17,950*		*17,950*		*17,950*		*17,950*		*119,875*
TOTAL COST				**65,025**		**67,100**		**69,000**		**66,000**		**65,950**		**66,950**		**66,950**		**466,975**

Prix 2004

Criminal Justice	27,500	27,500	27,500	23,050	23,000	23,000	23,000	174,550
Civil Justice	13,250	13,240	13,220	13,740	13,700	13,680	13,670	94,500
Fundamental Rights and Citizenship	10,000	11,050	12,000	12,000	12,000	13,000	13,000	83,050
Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information	15,025	16,050	17,000	17,950	17,950	17,950	17,950	119,875
Total	**65,775**	**67,840**	**69,720**	**66,740**	**66,650**	**67,630**	**67,620**	**471,975**

Prix Courants

Criminal Justice	29,200	29,800	30,400	26,000	26,400	26,900	27,500	196,200
Civil Justice	14,100	14,300	14,600	15,500	15,700	16,000	16,300	106,500
Fundamental Rights and Citizenship	10,600	12,000	13,200	13,500	13,800	15,200	15,500	93,800
Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information	15,900	17,400	18,800	20,200	20,600	21,000	21,500	135,400
Total	**69,800**	**73,500**	**77,000**	**75,200**	**76,500**	**79,100**	**80,800**	**531,900**

8.2. Administrative Expenditure

The needs for human and administrative resources shall be covered within the allocation granted to the managing DG in the framework of the annual allocation procedure.

8.2.1. Number and type of human resources

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources (**number of posts/FTEs**)						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Officials or temporary staff (XX 01 01)	A*/AD	9,25	10	11	12	13	13,5	13,5
	B*, C*/AST	21,25	23	25	27	29	31	31
Staff financed by art. XX 01 02		7	7	8	8,5	9	9,5	9,5
Other staff financed by art. XX 01 04/05								
TOTAL		37,5	40	44	47,5	51	54	54

8.2.2. Description of tasks deriving from the action

Task N°	Title	Description	Number
MANAGEMENT			
1	Management		2
POLICY DEFINITION AND PROGRAMMING			
2	Policy Making	Definition of strategy, legal base,…	3
3	Programme definition	Establishment of annual work programme (i.e. financing decision) and interservice consultation	0,5
4	Interface with relevant EC programmes & actions	interservice coordination in order to ensure complementarity-synergy with other policies	1
5	Interface with other Institutions and Member States	Interface Council, EP ensuring the appropriate reporting, information, questions, briefing requests	0,5
6	Information and Communication	1. Information and publicity activities 2. EUROPA Web site	0,5

7	Committee interface - chair & secretariat		1
8	Budgeting	APS,PDB,AAR,BIP,RAL - Preparation - Follow-up - Reporting	0,5
PROGRAMME : RECEPTION, SELECTION AND AWARD OF PROJECTS, FINANCIAL AND LEGAL COMMITMENTS			
9	Preparation Calls for proposals		1,5
10	Reception and evaluation proposals/multi-annual and annual programmes	(also involves staff involved in 12,13,14 and 15)	9
11	Award decisions		0,5
12	Financial Commitment	Preparation, maintenance and closure of all financial commitments + sub consequent amendments	1,5
13	Legal Commitment	Preparation, Signature, Closure of all juridical commitments + sub consequent amendments	4
PROGRAMME : MONITORING OF PROJECTS			
14	Payments - Initiation	Preparation and Processing of all Prefinancing, Intermediate and Final Payments (including verification supporting docs)	3
15	Project Monitoring	Receipt and assessment of reports , requests for information, project visits	4
PROCUREMENT, CONTROL AND AUDIT			
16	Ex- ante verification of transactions, setting up of control standards	Setting up appropriate control standards	2
17	Financial Audit	Ex-post Audit of expenditure / implementation	2
18	Internal audit	Verification of compliance with ICS	1
19	Procurement procedures	Drafting, procedures and authorisation of procurement procedures for projects and technical assistance (evaluation, studies,…) , including JPC, Helpdesk procurement procedures	2
20	Reporting	Report of Authorising Officer, RAA, relations with Court of Auditors…	1
SUPPORT SERVICES			
21	Filing and Archiving	Database, digital and hardcopy filing	1
22	Programme Evaluation	Ex ante - Mid term - Final evaluation	1,5
23	IT Support	Specific development of IT Tools related to monitoring and implementation	2
OVERHEAD			
24	Administration (Overhead)	CIS, Translations, HRM, Logistics,…	9
TOTAL			**54**

8.2.3. Sources of human resources (statutory)

(When more than one source is stated, please indicate the number of posts originating from each of the sources)

☐ Posts currently allocated to the management of the programme to be replaced or extended

☐ Posts pre-allocated within the APS/PDB exercise for year n

☐ Posts to be requested in the next APS/PDB procedure

☐ Posts to be redeployed using existing resources within the managing service (internal redeployment)

☐ Posts required for year n although not foreseen in the APS/PDB exercise of the year in question

8.2.4. Other Administrative expenditure included in reference amount (XX 01 04/05 – Expenditure on administrative management)

EUR million (to 3 decimal places)

Budget line (number and heading)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
- *intra muros*								
- *extra muros Development IT and other management tools*	0,850	1,100	0,650	1,300	1,150	1,410	1,450	7,910
Studies	0,100	0,100	0,100	0,110	0,100	0,120	0,150	0,780
Evaluation and Impact Assessment	0,100	0,100	0,100	0,230	0,100	0,200	0,300	1,130
Publications;external evaluations	0,100	0,150	0,100	0,100	0,100	0,110	0,200	0,860
Expert meetings	0,050	0,050	0,050	0,060	0,050	0,060	0,100	0,420
Total	1,200	1,500	1,000	1,800	1,500	1,900	2,200	11,100

8.2.5 Financial cost of human resources and associated costs not included in the reference amount

EUR million (to 3 decimal places)

Type of human resources	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Officials and temporary staff (XX 01 01)	3,294	3,564	3,888	4,212	4,536	4,806	4,806	29,106
Staff financed by Art XX 01 02 (auxiliary, END, contract staff, etc.) (specify budget line)	0,756	0,756	0,864	0,918	0,972	1,026	1,026	6,318
1Total cost of Human Resources and associated costs (NOT in reference amount)	**4,050**	**4,320**	**4,752**	**5,130**	**5,508**	**5,832**	**5,832**	**35,424**

Calculation– ***Officials and Temporary agents***

Reference should be made to Point 8.2.1, if applicable

Each FTE rated at 108.000 € per FTE.

Calculation– ***Staff financed under art. XX 01 02***

Reference should be made to Point 8.2.1, if applicable

Each FTE rated at 108.000 € per FTE.

8.2.6 Other administrative expenditure not included in reference amount

EUR million (to 3 decimal places)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
XX 01 02 11 01 – Missions	0,050	0,054	0,055	0,056	0,057	0,059	0,060	0,391
XX 01 02 11 02 – Meetings & Conferences	0,150	0,162	0,179	0,183	0,187	0,190	0,194	1,245
XX 01 02 11 03 – Committees	0,070	0,076	0,077	0,079	0,080	0,082	0,084	0,548
XX 01 02 11 04 – Studies & consultations	0,300	0,325	0,331	0,338	0,345	0,351	0,359	2,348
XX 01 02 11 05 - Information systems	0,100	0,108	0,110	0,113	0,115	0,117	0,120	0,783
2Total Other Management Expenditure (XX 01 02 11)	0,670	0,725	0,753	0,768	0,784	0,799	0,815	5,316
3 Other expenditure of an administrative nature (specify including reference to budget line)								
Total Administrative expenditure, other than human resources and associated costs (NOT included in reference amount)	**4,720**	**5,045**	**5,505**	**5,898**	**6,292**	**6,631**	**6,647**	**34,092**

Calculation - ***Other administrative expenditure <u>not</u> included in reference amount***

		<u>2007</u>
Missions	20*1000 + 10*3000	50.000
Meetings & Conferences	5*30000	150.000
Compulsory meetings	2*15000	30.000
Non-compulsory meetings	1*40000	40.000
Studies & consultations	2*150000	300.000
Information systems	1*100000	100.000